

Công-vụ Các Sứ-Đồ (Công-vụ)

Mục-dịch: Để trần-thuật chính-xác về sự ra đời và tăng-trưởng của Hội-thánh Christ-nhân

Trước-giả: Lu-ca (một bác-sĩ không phải người Giu-đa)

Viết cho: Thê-ô-phi-lô (“người thương-yêu của Đức Chúa TRỜI”)

Ngày viết: Giữa 63 SC (Sau Christ Giáng-sinh) và 70 SC

Bối-cảnh: Công-vụ Các Sứ-Đồ (hay Công-vụ) là mối liên-kết giữa cuộc đời của Đấng Christ và sự sống của Hội-thánh, giữa bốn sách Tin-lành và các sách Thư-tín.

Câu gốc: “nhưng các người sẽ nhận-lãnh quyền-năng khi Đức Thánh-Linh đã giáng trên các người; và các người sẽ là các chứng-nhân của Ta cả trong Giê-ru-sa-lem, và trong tất cả Giu-đê và Sa-ma-ri, lẫn ngay cả tới nơi xa xôi nhất của trái đất.” (1.8)

Nhân-vật chính: Phi-e-rơ, Giăng, Gia-cơ, Ê-tiên, Phi-líp, Phao-lô, Ba-na-ba, Cọt-nây, Gia-cơ (em cùng mẹ của Chúa Giê-xu), Ti-mô-thê, Ly-đi, Si-la, Tit, A-bô-lô, A-ga-bút, A-na-nia, Phê-lít, Phê-tu, Ac-ríp-ba, Lu-ca

Chỗ chính: Giê-ru-sa-lem, Sa-ma-ri, Ly-đa, Gióp-bê, An-ti-ốt, Chíp-rơ, An-ti-ốt thuộc Bi-si-đi, Y-cô-ni, Lít-tơ, Đet-bơ, Phi-líp, Tê-sa-lô-ni-ca, Bê-rê, A-thên, Cô-rinh-tô, Ê-phê-sô, Sê-sa-rê, Man-tơ, Rô-ma

Đặc-tính: Công-vụ là sách tiếp theo của sách Tin-lành theo Lu-ca. Bởi vì nó chấm-dứt một cách đột-ngột, Lu-ca hẳn đã định viết quyển thứ ba để tiếp theo câu chuyện.

Ý chính: Một đóm lửa nhỏ khởi cháy khiến cho cả đám rừng cháy lan cả triệu mẫu rừng. Hơn hai ngàn năm qua, chỉ với một số ít người ở một chỗ nhỏ, nhận được lửa, rồi lửa lan-tràn từ Giê-ru-sa-lem và Giu-đê phủ khắp mặt đất và đến cùng tất cả mọi người. Sách Công-vụ cung-cấp câu chuyện mắt thấy tai nghe về đóm lửa và lửa đó—sự ra đời và lan-tràn của Hội-thánh. Khởi-sự tại Giê-ru-sa-lem với một nhóm nhỏ các môn-đồ, sứ-điệp truyền khắp đế-quốc Rô-ma. Được Đức Thánh-Linh ban quyền-năng cho nhóm dùng-cảm này thuyết-giảng, dạy-đỗ, chữa bệnh, và chứng-minh tình yêu-thương trong các hội-đường, các trường-học, nhà-cửa, chợ búa, và tòa-án; trên các đường-phố, đồi núi, tàu bè, và những con đường hoang-vắng—bất cứ chỗ nào Đức Chúa TRỜI bảo họ đi, thì sự sống và lịch-sử đều được thay-đổi. Được Lu-ca viết làm cuốn sách tiếp theo cuốn sách Tin-lành Theo Lu-ca của ông, sách Công-vụ là câu-chuyện lịch-sử chính-xác của Hội-thánh đầu tiên. Nhưng sách Công-vụ cũng là một sách thần-học, với những bài học và những gương-mẫu sống của việc làm của Đức Thánh-Linh, các liên-hệ và tổ-chức Hội-thánh, các sự liên-đối của ân-điển, và luật yêu-thương. Và sách Công-vụ là công-việc biện-giải, xây-dựng một trường-hợp vững-chắc cho sự hiệu-lực hóa các lời tuyên-bố và lời hứa của Đấng Christ. Sách Công-vụ bắt đầu với việc tuân-đó Đức Thánh-Linh từng hứa và việc khởi-sự công-bố Tin-lành của Giê-xu Đấng Christ. Việc thuyết-giảng do Đức Thánh-Linh hà hơi này bắt đầu tại Giê-ru-sa-lem rồi cuối cùng lan tràn đến Rô-ma, bao phủ hầu hết đế-quốc Rô-

ma. Tin-lành trước tiên đến cùng dân Giu-đa; nhưng họ, là một dân-tộc, bác-bỏ nó. Một phần nhỏ Giu-đa vui-về tiếp-nhận Tin-lành này. Nhưng sự liên-tục bác bỏ Tin-lành của đại đa số dân Giu-đa đưa đến việc bành-trướng công-bố Tin-lành cho các dân-tộc phi-Giu-đa. Đây là theo kế-hoạch của Giê-xu Đấng Christ:

“Tin-lành từ cả Giê-ru-sa-lem đến Giu-đê và đến Sa-ma-ri, lẫn đến tới nơi xa xôi nhất của trái đất” (1.8).

Đây, thực sự, là mô-hình mà sách Công-vụ theo. Sự tuyên-bố đầy vinh-quang đến Giê-ru-sa-lem (các đoạn 1-7), và đến Giu-đê và đến Sa-ma-ri (đoạn 8 và tiếp theo), và đến các xứ xa hơn Giu-đê (11.19; 13.4), và đến cuối sách Công-vụ.

Phần sau của sách Công-vụ tập-trung về các chuyến truyền-giảng của Phao-lô đến nhiều xứ phía bắc Địa-trung-hải. Ông, và bầu-bạn đem Tin-lành đến cho dân Giu-đa trước tiên, sau đó cho các dân-tộc phi-Giu-đa. Một số người Giu-đa tin, và nhiều người phi-Giu-đa vui-về tin-nhận tin-lành. Các tân Hội-thánh bắt đầu, và tân tín-hữu khởi-sự tăng-trưởng với đời sống Christ-nhân.

Đọc Công-vụ, xin quý vị tự đặt mình vào vai trò của các môn-đồ—được đầy-dẫy Đức Thánh-Linh, cảm-động thấy hằng ngàn người tin-nhận Chúa. Khi đọc, xin xem sự bạo-dạn do Đức Thánh-Linh soi dẫn các Christ-nhân của thế-kỷ thứ nhất, dù bị nhiều đàn-áp, đối-diện với cái chết, vẫn nói về Chúa Giê-xu bị đóng đinh chết rồi sống lại. Xin quý vị quyết-định làm một Christ-nhân dũng-cảm của thiên-niên kỷ này.

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 1.1-2.9)

A. MỤC-VỤ CỦA PHI-E-RƠ (1.1-12.25)

1. Thiết-lập Hội-thánh (1.1-7.60)

Giê-xu lên trời (1.1-1.8)

1 Hỡi Thê-ô-phi-lơ, sự trần-thuật thứ nhất tôi đã làm về mọi điều mà Giê-xu đã bắt đầu làm và dạy-dỗ, ²cho đến ngày khi Ngài được cất lên, sau khi Ngài đã bởi Đức Thánh-Linh ban các lệnh cho các sứ-đồ mà Ngài đã chọn. ³Ngài cũng đã trình diện với họ rằng Ngài còn sống, sau khi Ngài chịu khổ hình, bởi nhiều chứng-cớ có sức thuyết-phục, hiện ra với họ trong 40 ngày, và nói về các điều quan-hệ đến vương-quốc⁽¹⁾ của Đức Chúa TRỜI. ⁴Và nhóm họ lại với nhau, Ngài đã truyền cho họ không được rời Giê-ru-sa-lem, nhưng phải chờ điều hứa của Cha, “rằng các ngươi đã nghe từ Ta; ⁵vì Giăng đã làm báp-tem với nước, nhưng các ngươi sẽ được báp-tem với Đức Thánh-Linh không lâu sau nhiều ngày này.”⁽²⁾

⁶Và thế là khi họ đã đến với nhau, họ hỏi Ngài, rằng: “Thưa Chúa, có phải vào thời-điểm này Chúa khôi phục lại vương-quốc cho Y-sơ-ra-ên chăng?” ⁷Ngài nói với họ: “Các thời-điểm hay các kỳ-nguyên mà Cha đã định bởi thẩm-quyền riêng của Ngài chẳng phải là điều để các ngươi biết; ⁸nhưng các ngươi sẽ nhận quyền-năng khi Đức Thánh-Linh đã giáng trên các ngươi; và các ngươi sẽ là các chứng-nhân của Cha cả trong Giê-ru-sa-lem, và trong tất cả Giu-đê và Sa-ma-ri, lẫn ngay cả tới nơi xa xôi nhất của trái đất.”

Sự thăng thiên (1.9-1.11)

⁹Và sau khi Ngài đã nói các điều này, Ngài được cất lên trong khi họ đang đứng nhìn, và một đám mây nhận Ngài ra khỏi tầm nhìn của họ. ¹⁰Và khi họ đang chăm chú nhìn chăm-chằm vào bầu trời trong khi Ngài đang ra đi, và kìa, 2 người nam trong quần áo trắng đứng cạnh họ; ¹¹và 2 vị cũng nói: “Hỡi người Ga-li-lê, sao các ngươi đứng nhìn vào trong bầu trời? Giê-xu này, là Đấng đã được cất lên khỏi các ngươi vào trong trời, sẽ lại đến y như cùng một cách như các ngươi đã theo dõi Ngài đi vào trong trời.”

Các môn-đồ cầu-nguyện ở trên lầu (1.12-1.14)

¹²Rồi họ trở về Giê-ru-sa-lem, từ ngọn núi có tên là Ô-live, gần Giê-ru-sa-lem, cách một khoảng bằng đường đi trong một ngày Ngưng-nghi. ¹³Và khi họ đã vào, họ đi lên tới phòng trên cao, nơi họ đang ở lại; đó là: Phi-e-rơ và Giăng và Gia-cơ và Anh-rê, Phi-líp và Thô-ma, Ba-thê-lê-mi và Ma-thi-ơ, Gia-cơ con trai của A-phê, và Si-môn Xê-lốt, và Giu-đa con trai của Gia-cơ. ¹⁴Hết thấy các người này nhất trí đang liên-tục hiến mình cho sự cầu-nguyện, cùng với các bà, và Ma-ri mẹ của Giê-xu, và với các em trai của Ngài.

Ma-thia được chọn để thế Giu-đa (1.15-1.26)

¹⁵Và trong các ngày này, Phi-e-rơ đứng dậy ở giữa anh

¹1.3 Chúa Giê-xu giải-thích: vì Ngài đến, vương-quốc của Đức Chúa Trời đã được bắt đầu; nhưng vương-quốc của Đức Chúa Trời không hoàn-toàn được hoàn-thành cho đến khi Đấng Christ Giê-xu đến lần thứ hai với thánh-thê của Ngài. Trước thời-điểm đó, các Christ-nhân làm việc để trải rộng vương-quốc của Đức Chúa Trời trên khắp thế-giới.

²Giăng 14: 16, 14.26; 15.26; Công-vụ 2:33

em (một sự tụ họp có khoảng 120 người ở đó với nhau), và nói: ¹⁶“Hỡi anh em, Thánh-Kinh đã phải được ứng-nghiem, điều Đức Thánh-Linh đã nói trước bởi miệng của Đa-vít về Giu-đa, kẻ đã trở thành kẻ dẫn đường cho những kẻ bắt Giê-xu. ¹⁷Vì hắn đã được đếm giữa chúng ta và đã nhận phần của hắn trong mục-vụ này.” ¹⁸(Bấy giờ người này đã mua một cánh đồng với cái giá của sự độc-ác của hắn; và rơi với đầu chúi xuống đất, hắn vỡ tung phần giữa, và tất cả ruột của hắn trào ra⁽³⁾). ¹⁹Và mọi người đang sống trong Giê-ru-sa-lem đều biết chuyện này đến nỗi theo ngôn-ngữ riêng của họ cánh đồng đó được gọi là Hác-en-da-ma, nghĩa là, Cánh Đồng Máu). ²⁰“Vì có viết trong sách các Thánh-thi:

‘HÃY ĐỀ NHÀ CỦA NÓ BỊ LÀM NÊN TIÊU-ĐIỀU,
VÀ CHỚ ĐỀ MỘT NGƯỜI NÀO Ở TRONG ĐÓ,’⁽⁴⁾

và,

‘CHỨC COI-SÓC CỦA HẮN HÃY ĐỀ NGƯỜI KHÁC LẤY.’⁽⁵⁾

²¹Bởi vậy, điều cần-thiết là trong những người đã từng đi theo chúng ta trọn thời-gian mà Chúa Giê-xu đã đi vào và đi ra ở giữa chúng ta—²²bắt đầu từ sự báp-tem của Giăng, cho đến ngày mà Ngài được cất lên khỏi chúng ta—một người trong các người này nên trở thành một nhân-chứng cùng với chúng ta về sự sống lại của Ngài.” ²³Và họ đưa ra 2 người, Giô-sép được gọi là Ba-sa-ba (cũng được gọi là Giúc-tu) và Ma-thia. ²⁴Và họ cầu-nguyện, và nói: “Lạy Chúa, Chúa ơi, Chúa biết tâm của mọi người, xin chỉ người nào trong 2 người này Chúa đã chọn ²⁵để lấy vị-trí trong mục-vụ này và chức sứ-đồ từ đó Giu-đa đã quay sang một bên để đi tới chỗ riêng của hắn.” ²⁶Và họ bốc thăm cho 2 người, và thăm rơi trên Ma-thia; và người được chọn với 11 sứ-đồ⁽⁶⁾.

Đức Thánh-Linh đến vào Lễ Ngũ-tuần (2.1-2.13)

2 ¹Và khi ngày lễ Ngũ-tuần đang được trọn, tất cả họ cùng ở với nhau tại một chỗ. ²Và thình-linh, ở đó có một tiếng động đến từ trời như gió lao vào dữ dội, và nó tràn ngập cả nhà nơi họ đang ngồi. ³Và hình như cho họ các lưỡi như lưỡi lửa tự phân-phối, và nằm yên⁽⁷⁾ trên mỗi một người trong bọn họ. ⁴Và tất cả họ đều được đầy-dẫy Đức Thánh-Linh và khởi-sự nói bằng các ngôn-ngữ khác, như Linh đang cho họ sự phát biểu.

⁵Bấy giờ, có các người Giu-đa đang sống tại Giê-ru-sa-lem, là các người sùng-đạo, đến từ mọi quốc-gia dưới bầu trời. ⁶Và khi tiếng động này xảy ra, đám đông đến với nhau, và bị hoang-mang, bởi vì mỗi người trong đám đông nghe họ nói bằng thô-ngữ của mình. ⁷Và chúng bị sùng-sốt và lấy làm lạ, nói: “Kìa, tất cả các người đang nói này không phải là các người Ga-li-lê sao? ⁸Và thế nào mỗi chúng ta nghe họ nói bằng ngôn-ngữ riêng của chúng ta, trong ngôn-ngữ đó chúng ta đã được sinh ra?”⁽⁸⁾ ⁹Các người

³Cổ-tích cho biết Giu-đa tự treo mình (Ma-thi-ơ 27.6), sợi dây đứt hay nhánh cây gãy, xác Giu-đa rơi xuống: bụng bẻ, ruột đổ ra

⁴Thánh-thi 69.25

⁵Thánh-thi 109.8

⁶1.26 Các môn-đồ trở thành các sứ-đồ. Môn-đồ là kẻ học-hỏi, sứ-đồ là sứ-giá. Các người này nay có nhiệm-vụ truyền tin về sự chết và sống lại của Chúa Giê-xu;

⁷nguyên ngữ: nghi-ngoi, ở yên

⁸2.7-2.8 Christ-giáo không dành cho một dân-tộc hay nhóm người

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 2.10-2.38)

Bạt-thê và Mê-đi và Ê-la-mít, và các cư-dân của Mê-sô-bô-ta-mi, Giu-đê và Cáp-ba-đốc, Bông và A-si,¹⁰Phi-ri-gi và Bam-phi-ly, Ê-díp-tô và các quân của Li-by xung-quanh Sy-ren, và các người Rô-ma tạm-lưu, cả dân Giu-đa lẫn các kẻ mới nhập Giu-đa-giáo,¹¹các người *đào* Co-rét và các người A-rạp—chúng ta nghe họ bằng ngôn-ngữ *riêng* của chúng ta, nói về các việc làm phi-thường của ĐỨC CHÚA TRỜI.”¹²Và tất cả bọn chúng đều tiếp-tục trong sự sùng-sốt và trong sự rất bối-rối, nói với nhau: “Việc này có nghĩa gì?”¹³Song những kẻ khác chế-nhạo và nói: “Họ uống đầy rượu nho ngọt.”

Phi-e-rô thuyết-giảng cho đám đông (2.14-2.36)

14Nhưng Phi-e-rô, đứng với 11 vị, cất tiếng của mình và tuyên-bổ với chúng: “Hỡi người Giu-đê và tất cả các người những người sống tại Giê-ru-sa-lem, xin để các người được biết điều này, và xin chú-ý các lời nói của ta!¹⁴
¹⁵Vì những người này chẳng phải say rượu, như các người tưởng, vì *chỉ mới* giờ thứ ba trong ngày mà thôi¹⁵,
¹⁶nhưng đây là điều đã được nói đến qua tiên-tri Giô-ên¹⁶:

17“VÀ TRONG CÁC NGÀY SAU RỚT,¹⁷ ĐỨC CHÚA TRỜI phán,
“RẰNG: TA SẼ ĐÓNG LINH CỦA TA RA TRÊN TẤT CẢ XÁC-THỊT; VÀ NHỮNG CON TRAI CỦA CÁC NGƯỜI VÀ NHỮNG CON GÁI CỦA CÁC NGƯỜI SẼ NÓI TIÊN-TRỊ, VÀ CÁC NGƯỜI TRAI TRÈ CỦA CÁC NGƯỜI SẼ THẤY CÁC KHÁI-TƯỢNG, VÀ CÁC ÔNG LÃO CỦA CÁC NGƯỜI SẼ CHIÊM-BAO CÁC GIÁC CHIÊM-BAO;
¹⁸NGAY CẢ TRÊN CÁC KÊ NÔ-LỆ CỦA TA, CẢ NAM LÀN NỮ, TA SẼ, TRONG CÁC NGÀY ĐÓ, ĐÓ RA LINH CỦA TA; VÀ HỌ SẼ NÓI TIÊN-TRỊ.
¹⁹VÀ TA SẼ BAN CÁC ĐIỀU KỶ-DIỆU TRONG BÀU TRỜI Ở TRÊN, VÀ CÁC DẤU HIỆU TRÊN TRÁI ĐẤT Ở DƯỚI THÁP, MÁU, VÀ LỬA, VÀ HƠI KHÓI.
²⁰MẶT TRỜI SẼ BỊ BIẾN THÀNH TÓI-TÂM, VÀ MẶT TRĂNG THÀNH MÁU, TRƯỚC KHI NGÀY VĨ-ĐẠI VÀ VINH-QUANG CỦA ĐỨC CHÚA SẼ ĐẾN.
²¹VÀ SẼ LÀ RẰNG: MỌI NGƯỜI CẦU-KHẨN DANH ĐỨC CHÚA SẼ ĐƯỢC CỨU.”

22“Hỡi các người Y-sơ-ra-ên, hãy lắng nghe các lời này: Giê-xu người Na-xa-rét, một người đã được ĐỨC CHÚA TRỜI chứng nhận cùng các người với các phép lạ và các sự lạ lùng và các dấu hiệu mà ĐỨC CHÚA TRỜI đã làm qua Ngài giữa các người, y như chính các người biết—²³*Con Người* này, bị nộp bởi kế-hoạch tiền-định và sự tiền-tri của

---

nào. Đấng Christ ban sự cứu-rỗi cho mọi người thuộc mọi chủng-tộc. ĐỨC CHÚA TRỜI làm tất cả các phép mầu-nhiệm để truyền-bá tin-lành. Ngài dùng nhiều ngôn-ngữ để kêu gọi mọi người trở thành những kẻ theo Ngài. Dầu quý vị thuộc dân-tộc hay ngôn-ngữ nào đi nữa, ĐỨC CHÚA TRỜI vẫn kêu gọi quý vị. Xin quý vị nghe tiếng gọi của Ngài: tin Chúa Giê-su làm Cứu Chúa của quý vị.

¹2.14 các lời tiên-tri trong Cựu-Uớc hoàn-toàn ứng-nghiem trong Giê-xu (Công-vụ 2.14-2.21); Giê-xu là Đấng Christ (Công-vụ 2.25-2.36) biến-đổi đời họ (Công-vụ 2.37-2.40).

²hay: chín giờ sáng

³Giô-ên 3.1-3.5

ĐỨC CHÚA TRỜI, các người đã đóng đinh vào thập-tự-giá bởi bàn tay của những kẻ vô thần và giết Ngài.²⁴Và ĐỨC CHÚA TRỜI đã vực Ngài sống lại, châm-dứt sự thống-khổ của sự chết, vì vô-phương cho Ngài bị giữ trong quyền-lực của nó.²⁵Vì Đa-vít nói về Ngài²⁵:

‘TA ĐÃ LUÔN NHÌN THẤY ĐỨC CHÚA TRONG SỰ HIỆN-DIỆN CỦA TA;

VÌ NGÀI Ở NƠI TAY HỮU CỦA TA, ĐỂ TA SẼ KHÔNG BỊ LAY-CHUYÊN;

26‘BỜ VÂY TÂM CỦA TA ĐÃ VUI-VỀ, VÀ LƯỖI TA HOAN-HÍ; HƠN NỮA XÁC-THỊT CỦA TA CŨNG SẼ CỨ Ở TRONG HY-VỌNG²⁶;

27‘VÌ CHÚA SẼ CHẰNG BỎ RƠI HỒN CỦA TA CHO ÂM-PHỦ, CŨNG CHẰNG CHO ĐÁNG THÁNH CỦA CHÚA THẤY SỰ THỐI RỮA.

28‘CHỨA SẼ LÀM CHO TA BIẾT CÁC ĐƯỜNG-ĐI CÓ SỰ SỐNG; CHÚA SẼ LÀM CHO TA ĐẦY NIỀM VUI VỚI SỰ HIỆN-DIỆN CỦA CHÚA.’²⁸

29“Hỡi anh em các người, ta có thể quả-quyết nói với các người về tộc-trưởng Đa-vít rằng người cả đã chết lẫn đã được chôn, và mộ của người ở với chúng ta cho đến ngày này.³⁰Và vì vậy, bởi vì người đã là một đáng tiên-tri, và đã biết rằng ĐỨC CHÚA TRỜI ĐÃ THỀ CÙNG NGƯỜI VỚI MỘT LỜI THỀ ĐẶT NGÔI *một* TRONG CÁC CON CHÁU CỦA NGƯỜI TRÊN NGÔI CỦA NGƯỜI³¹, người đã nhìn trước và đã nói về sự sống lại của Đấng Christ³², rằng: ‘NGÀI ĐÃ CHẰNG BỊ BỎ RƠI CHO ÂM-PHỦ, XÁC-THỊT CỦA NGÀI CŨNG ĐÃ CHẰNG THẤY SỰ THỐI RỮA.³²Giê-xu này ĐỨC CHÚA TRỜI đã vực sống lại³³, về sự đó tất cả chúng ta là các nhân chứng.
³³Bởi vậy, đã được nâng lên tới tay hữu của ĐỨC CHÚA TRỜI, và đã nhận từ Cha lời hứa về ĐỨC Thánh-Linh, Ngài đã đổ ra điều này mà các người cả thấy lẫn nghe.
³⁴Vì ấy đã chẳng phải chính Đa-vít đã thăng lên vào trong các tầng trời, nhưng chính người nói:

‘ĐỨC CHÚA ĐÃ NÓI VỚI CHÚA CỦA TÔI,

“XIN NGÔI Ở TAY HỮU CỦA TA,

35‘CHO ĐẾN KHI TA LÀM CÁC KÊ THÙ CỦA CHÚA THÀNH BỆ CHÂN CHO CÁC BÀN CHÂN CỦA CHÚA’³⁵.”

36Bởi vậy, tất cả nhà Y-sơ-ra-ên hãy biết cho chắc-chắn rằng ĐỨC CHÚA TRỜI đã lập Ngài làm cả Chúa lẫn Đấng Christ—Giê-xu này mà các người đã đóng đinh trên cây thập-tự.”

Việc gom lúa về (2.37-2.42)

37Bấy giờ, khi họ đã nghe, họ bị đâm xuyên vào trái tim, và nói với Phi-e-rô và phần còn lại các sứ-đồ: “Hỡi quý ông quý anh em, chúng tôi sẽ làm gì?”³⁸Và Phi-e-rô nói với họ: “Hãy hối-cải, và mỗi người trong các người hãy

---

⁴2.25-2.32 Đa-vít viết Thánh-thi 16.8-16.11 không phải nói về chính mình vì người đã chết, được chôn (Công-vụ 2.29). Đa-vít tiên-tri (Công-vụ 2.30) về Đấng Christ sống lại. Ở đây nhân-mạnh xác của Giê-xu không để bị rửa, nhưng được biến-hóa sống lại và được vinh-quang.

⁵Thánh-thi 16.8-16.11

⁶Ma-thi-ơ 11:23; Công-vụ 2:31;13:35

⁷Thánh-thi 132.11; 2 Sa-mu-ên 7.12 tiếp theo; Thánh-thi 89.3 tiếp theo

⁸hay: Đấng Mê-xi-a, Đấng Chịu-xức-dầu

⁹nguyên ngữ: đã đỡ dậy

¹⁰Thánh-thi 110.1

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 2.39-3.24)

được báp-tem nhân danh Giê-xu *Đấng* Christ vì sự tha-thứ tội của các người; và các người sẽ nhận quà tặng *Đức* Thánh-Linh. ³⁹Vì lời hứa này là cho các người và con cái của các người, và cho mọi người ở xa tít, hết thảy những ai ĐỨC CHÚA, là *Đức* Chúa TRỜI của chúng ta sẽ gọi đến chính Ngài⁽¹⁾.” ⁴⁰Và với nhiều lời khác người long-trọng làm chứng và tiếp-tục khích-lệ họ, nói: “Hãy được cứu khỏi thể-hệ ngoan-cổ này!” ⁴¹Thế thì vì vậy, những kẻ đã nhận lời của người đều được báp-tem; và được thêm vào ngày đó khoảng 3 ngàn hồn. ⁴²Họ liên-tục dâng mình cho sự giảng dạy của các sứ-đồ và cho sự thông-công, cho việc bẻ bánh và cho sự cầu-nguyện.

Các tín-nhân trở thành hội-thánh đầu tiên (2.43-2.47)

⁴³Và nỗi kinh-sợ đang xảy ra cho mọi hồn; và nhiều điều kỳ-diệu và các dấu hiệu đang xảy ra qua các sứ-đồ. ⁴⁴Và tất cả những người đã tin *Đức* Chúa TRỜI⁽²⁾ với nhau, và làm của chung tất cả mọi thứ; ⁴⁵và họ bán tài-sản và vật sở-hữu của họ, và chia-sẻ chúng với tất cả, khi một người nào có thể có nhu-cầu. ⁴⁶Và ngày qua ngày, tiếp-tục với một tâm trí trong đền-thờ, và bẻ bánh từ nhà này sang nhà nọ, họ dùng bữa ăn của họ với nhau⁽³⁾, với niềm vui và sự thành-thật của tâm, ⁴⁷ca-tụng *Đức* Chúa TRỜI và được lòng tất cả dân-chúng. Và Chúa đang thêm vào con số của họ ngày qua ngày những người đang được cứu⁽⁴⁾.

Phi-e-rơ chữa lành người ăn-xin què (3.1-3.10)

3¹Bấy giờ Phi-e-rơ và Giăng đang đi lên tới đền-thờ vào giờ thứ chín⁽⁵⁾, giờ cầu-nguyện. ²Và có một người nọ đã bị què từ từ-cung của mẹ hắn đang được khiêng theo, người mà họ thường để xuống mỗi ngày tại công đền-thờ, được gọi là Công Đẹp, để ăn xin những kẻ đang đi vào đền-thờ. ³Và khi người thấy Phi-e-rơ và Giăng sắp đi vào trong đền-thờ, thì hắn xin ăn. ⁴Và Phi-e-rơ, cùng với Giăng, dấn cái nhìn chăm chăm của mình vào hắn và nói: “Nhìn chúng ta!” ⁵Và hắn chú ý tới họ, trông chờ nhận một cái gì đó từ họ. ⁶Nhưng Phi-e-rơ nói: “Ta không có bạc và vàng, nhưng điều ta có, ta cho người: Nhân danh Giê-xu *Đấng* Christ người Na-xa-rét, hãy bước đi!” ⁷Và chụp lấy người đó bằng tay hữu, người nâng hắn lên; và tức thì, các bàn chân và các mắt cá của hắn được làm mạnh lên. ⁸Và nhảy vọt lên, hắn đứng thẳng và bước đi; và hắn vào đền-thờ với họ, bước đi và nhảy vọt lên và ca-

tụng *Đức* Chúa TRỜI. ⁹Và tất cả dân-chúng thấy hắn bước đi và ca-tụng *Đức* Chúa TRỜI; ¹⁰và họ nhận ra hắn là kẻ thường ngồi tại Công Đẹp của đền-thờ để xin ăn, và họ đầy kinh-ngạc và sùng-sốt ở điều đã xảy ra cho hắn.

Phi-e-rơ thuyết-giảng trong đền-thờ (3.11-3.26)

¹¹⁽⁶⁾Và trong khi hắn đang bám lấy Phi-e-rơ và Giăng, tất cả dân-chúng cùng chạy tới họ ở chỗ gọi là vòm công Sa-lô-môn, tràn đầy sùng-sốt. ¹²Nhưng khi Phi-e-rơ thấy, người đáp lại cùng dân-chúng: “Hỡi các người Y-sơ-ra-ên, sao các người lấy làm ngạc-nhiên ở việc này, hay sao các người nhìn chăm-chăm vào chúng ta, dường như bởi quyền-năng hay sự sùng-đạo riêng của chúng ta mà chúng ta đã làm cho hắn bước đi? ¹³*Đức* Chúa TRỜI của Áp-ra-ham, Y-sác, và Gia-cốp, *Đức* Chúa TRỜI của tổ-phụ chúng ta, đã làm vinh-quang tôi-tớ Ngài là Giê-xu, *Đấng* mà các người đã nộp, và đã không thừa nhận trước mặt Phi-lát, khi hắn đã quyết-định thả Ngài. ¹⁴Nhưng các người đã không thừa nhận *Đấng* Công-chính và Thánh và đã xin ban cho các người một tên sát-nhân, ¹⁵song giết chết Chúa của sự sống, *Đấng* mà *Đức* Chúa TRỜI đã vực sống lại từ người chết, *một sự thật* có chúng ta là chứng-nhân. ¹⁶Và trên nền-tảng của đức-tin nhân danh Ngài, chính là danh Giê-xu đã làm mạnh người này, người mà các người thấy và biết; và đức-tin, qua Ngài, đã làm hắn mạnh hoàn-toàn trước mặt tất cả các người. ¹⁷Và bây giờ, hỡi anh em, ta biết các người hành-động trong sự vô tri, y như các kẻ cai-trị của các người vậy. ¹⁸Nhưng các điều mà *Đức* Chúa TRỜI đã công-bố trước bởi miệng của tất cả *Đấng* tiên-tri, rằng: *Đấng* Christ của Ngài phải chịu khổ, Ngài đã làm cho ứng-nghiệm như vậy⁽⁷⁾. ¹⁹Bởi vậy, hãy ăn-năn và trở lại, để tội của các người có thể được xóa đi, để các thời-kỳ khoan-khoái được đến từ sự hiện-diện của Chúa; ²⁰và để Ngài có thể sai Giê-xu đến, *Đấng* Christ được chỉ-định cho các người, ²¹*Đấng* mà trời phải nhận cho đến kỳ khôi phục mọi sự, mà về nó, *Đức* Chúa TRỜI đã phán bởi miệng các tiên-tri thánh của Ngài từ thuở thượng-cổ. ²²Môi-se nói: ‘*ĐỨC* CHÚA, LÀ *ĐỨC* CHÚA TRỜI SẼ DẪY LÊN CHO CÁC NGƯỜI MỘT TIÊN-TRỊ NHƯ TA TỪ ANH EM CỦA CÁC NGƯỜI; ĐỐI VỚI NGÀI CÁC NGƯỜI SẼ CHÚ Ý ĐẾN⁽⁸⁾ mọi điều mà Ngài phán cùng các người. ²³Và sẽ phải rằng mọi hồn không chú ý đến *Đấng* tiên-tri đó sẽ phải bị diệt hoàn-toàn khỏi giữa vòng dân-tộc này.’ ²⁴Và giống như vậy, tất cả các tiên-tri, là những người đã nói, từ Sa-mu-ên⁽⁹⁾ và các người kế vị trở về sau, cũng đã công-

¹2.38-2.39 Nếu quý vị muốn theo *Đấng* Christ, quý vị phải ‘ăn-năn hối-cải, tin nhận Chúa Giê-xu Christ vào trong tâm mình làm Chúa Cứu-thể của cá-nhân mình, và được báp-tem. ‘Ăn-năn hối-cải’ nghĩa là quay bỏ tội-lỗi, thay-đổi hướng đi của đời quý vị từ bỏ tính chống-đôi lời của *Đức* Chúa Trời. Đó là quý vị quay trở lại cùng Chúa Giê-xu Christ, nhờ Ngài được sự tha-thứ tội-lỗi, khoan-dung, hướng-dẫn, và có mục-đích ở đời. Chúng ta không thể tự cứu lấy mình; chỉ có *Đức* Chúa Trời mới có thể cứu chúng ta. Báp-tem, chìm hẳn trong nước, hằng-dăng chúng ta với Chúa Giê-xu và với cộng-đồng Christ-nhân. Đó là điều-kiện làm môn-đồ của Chúa Cứu-thể Giê-xu Christ và biểu-thị đức-tin Christ-nhân.

²vài bản cổ-xưa khác không có động-từ “ở”

³Nguyên-ngữ: đang dùng các thức-ăn của họ với nhau

⁴2.47 Một cộng-đồng Christ-nhân khỏe-mạnh thu-hút người ta đến cùng *Đấng* Christ. Lòng sốt-sắng và yêu-thương giữa anh chị em của hội-thánh Giê-ru-sa-lem thật tốt đẹp. Hội-thánh thương-yêu, khỏe-mạnh sẽ tăng-trưởng.

⁵Nguyên-ngữ: giờ thứ chín: là 3 giờ chiều

⁶3.11 và tiếp theo: Phi-e-rơ trình-bày rõ-ràng: (1) Giê-xu là ai, (2) cách họ đã bác-bỏ Ngài, (3) tại sao sự bác-bỏ của họ đưa đến chỗ chết, và (4) điều gì họ cần phải làm để thay-đổi tình-huống. Ông cho họ biết rằng họ vẫn còn có sự lựa chọn: *Đức* Chúa Trời vẫn còn ban cho họ cơ-hội để tin nhận Giê-xu làm *Đấng* Christ và Chúa của họ. Việc tỏ ra sự khoan-dung và ân-diên của *Đức* Chúa Trời, như việc chữa lành người què này, tạo cơ-hội để nói tin-lành. Quý vị hãy cầu-xin Chúa cho cơ-hội làm chứng.

⁷Thánh-thi 22; Ê-sai 50.6; 53.19. Sự cứu-rỗi gồm có sự ăn-năn hối-cải (hối-tiết thừa-nhận tội mình và quay bỏ đường lối tội-lỗi) và vâng lời *Đức* Chúa Trời tin nhận Giê-xu Christ làm Cứu-Chúa của cá-nhân mình.

⁸Bài giảng của Mô-se 18.15-18.19 Vị tiên-tri mà Mô-se nói chính là Chúa Giê-xu.

⁹Tiên-tri Sa-mu-ên xúc dầu cho Đa-vít làm vua, rồi từ dòng-đội vua Đa-vít, các con trai của Giu-đa, *Đấng* Christ giáng-sinh. Tất cả tiên-tri chỉ rõ *Đấng* Christ đến do *Đức* Chúa Trời chỉ-định.

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 3.25-4.34)

bỏ những ngày này. ²⁵Chính các người là con trai của các tiên-tri đó, và của giao-ước mà Đức Chúa TRỜI đã lập với tổ-phụ của các người, nói với Áp-ra-ham: ‘VÀ TRONG DÒNG-GIÓNG CỦA NGƯỜI TẤT CẢ CÁC GIA ĐÌNH CỦA TRÁI ĐẤT SẼ ĐƯỢC PHƯỚC.’ ²⁶Cho các người trước hết, Đức Chúa TRỜI đã đẩy lên Tội-tử của Ngài, và đã sai Ngài ban phước cho các người bằng việc xoay mỗi một người trong các người khỏi các đường lối độc ác của các người.”

Phi-e-rơ và Giảng đối diện Tòa-Án Tối Cao⁽¹⁾ (4.1-4.12)

4¹Và khi họ đang nói chuyện cùng dân-chúng, các thầy tế-lễ⁽²⁾ và chi-huy-trưởng của vệ-binh đền-thờ, và các người Sa-đu-sê đến với họ, ²đang bị bối-rối cùng cực vì họ đang dạy dân và công-bố trong Giê-xu có sự sống lại từ người chết. ³Và chúng tra tay vào họ, và bỏ họ trong nhà giam cho đến ngày kể, vì đã chiều tối rồi. ⁴Song nhiều người trong những kẻ đã nghe thông-diệp ấy tin; và con số các người đó lên tới khoảng 5 ngàn.

⁵Và xảy ra vào ngày kế những kẻ cai-trị⁽³⁾ và các trưởng-lão và các thầy thông-giáo của chúng họp lại với nhau trong Giê-ru-sa-lem; ⁶và An-ne thầy tế-lễ thượng-phẩm có ở đó, và Cai-phe và Giảng và A-léc-xan-đơ, và tất cả những kẻ thuộc dòng dõi thầy tế-lễ thượng-phẩm. ⁷Và khi chúng đã đặt họ trong chỗ chính giữa, chúng tra hỏi: “Bởi quyền-năng gì, hay nhân danh gì, các người đã làm điều này?” ⁸Thế thì, Phi-e-rơ, đầy dẫy Đức Thánh-Linh, nói với họ: “Hỡi các nhà cai-trị và các trưởng-lão của dân, ⁹nếu chúng tôi bị xử hôm nay vì điều ích-lợi được làm cho một người bệnh, cũng như người này đã được làm lành như thế nào, ¹⁰xin để tất cả quý ông được biết, và để tất cả dân Y-sơ-ra-ên được biết, rằng bởi danh Giê-xu Đấng Christ người Na-xa-rét, người mà quý ông đã đóng đinh trên cây thập-tự, người mà Đức Chúa TRỜI đã vực sống lại từ người chết—bởi danh này mà người này đứng ở đây lành mạnh trước mặt quý ông. ¹¹Đấng này là HỒN ĐÁ ĐÃ BỊ LOẠI RA bởi quý ông, CÁC THỢ XÂY NHÀ, nhưng ĐÃ TRỞ NÊN ĐÁ GÓC NHÀ ĐÓ⁽⁴⁾.” ¹²Và chẳng có sự cứu-rỗi trong một người nào khác; vì chẳng có một danh nào khác dưới trời đã được ban cho giữa loài người, bởi đó chúng ta phải được cứu.”

Hăm-dọa và thả (4.13-4.31)

¹³Bây giờ, khi chúng thấy sự quả-quyết của Phi-e-rơ và Giảng, và hiểu rằng họ là các người thất học và không được huấn-luyện, chúng lấy làm lạ và bắt đầu nhận ra họ rằng họ đã từng ở với Giê-xu. ¹⁴Và thấy người đã được chữa lành đứng với họ, chúng không có gì để trả lời. ¹⁵Nhưng khi chúng đã ra lệnh cho họ đi ở phía ngoài Hội-

đồng, chúng hỏi ý-kiến lẫn nhau, ¹⁶rằng: “Điều gì chúng ta sẽ phải làm với các người này? Vì sự thật rằng một phép lạ đáng kể đã xảy ra qua họ là thật hiển-nhiên cho mọi người sống tại Giê-ru-sa-lem, và chúng ta không thể phủ nhận nó. ¹⁷Nhưng để nó không có thể lan xa hơn nữa ở giữa dân-chúng, chúng ta hãy cảnh-cáo họ không được nói nhân danh này cho bất cứ một ai nữa.” ¹⁸Và khi chúng đòi họ vào, chúng ra lệnh cho họ không được nói hay dạy nhân danh Giê-xu gì cả. ¹⁹Nhưng Phi-e-rơ và Giảng trả lời và nói với chúng: “Có đúng trong mắt Đức Chúa TRỜI để lưu ý các ông thay vì Đức Chúa TRỜI hay không, các ông hãy là thẩm-phán; ²⁰vì chúng tôi không thể thôi nói điều chúng tôi đã thấy và đã nghe.” ²¹Khi chúng đã hăm-dọa họ thêm nữa, chúng cho họ đi (tìm không ra cơ-sở gì trên chúng để phạt họ) bởi cơ dân-chúng, vì tất cả dân đều tôn-vinh Đức Chúa TRỜI cho điều đã xảy ra, ²²vì người này đã trên 40 tuổi, khi phép lạ chữa lành này đã được làm cho hẳn.

Các tín-nhân cầu-nguyện cho sự dạn-dĩ (4.23-4.31)

²³Và khi họ đã được thả, họ đi đến chính các bạn đồng-hành của họ, và thuật lại hết mọi điều các thầy tế-lễ cả và các trưởng-lão đã nói với họ. ²⁴Và khi họ nghe, họ đồng một lòng cất tiếng của họ lên tới Đức Chúa TRỜI và nói: “Chúa ôi, chính Chúa ĐÃ DỰNG NÊN TÀNG TRỜI VÀ TRÁI ĐẤT VÀ BIÊN CẢ, VÀ TẤT CẢ Ở TRONG CHÚNG⁽⁵⁾, ²⁵Chúa bởi Đức Thánh-Linh, qua miệng tổ-phụ của chúng con là Đa-vít, tội-tử của Chúa, đã nói:⁽⁶⁾

“TẠI SAO CÁC DÂN NGOẠI-BANG ĐÃ GIẬN ĐIÊN,
VÀ CÁC DÂN-TỘC NGHĨ RA CÁC ĐIỀU HƯ-KHÔNG?

²⁶CÁC VUA CỦA TRÁI ĐẤT ĐÃ ĐỨNG LÊN,
VÀ CÁC KẸ CAI-TRỊ ĐÃ HỌP LẠI VỚI NHAU

CHỐNG LẠI ĐỨC CHÚA, VÀ CHỐNG LẠI Đấng CHRIST CỦA
NGÀI⁽⁷⁾.”

²⁷Vì thật sự trong thành này, cả Hê-rốt lẫn Bôn-xơ Phi-lát cùng với các dân Ngoại-bang và các người thuộc về Y-sơ-ra-ên cùng nhau nhóm lại chống lại tội-tử thánh của Chúa là Giê-xu, Người mà Chúa đã xức-dầu, ²⁸để làm bất cứ điều gì bàn tay của Chúa và mục-dịch của Chúa tiên-định để xảy ra. ²⁹Và bây giờ, Chúa ôi, xin ghi lại các lời hăm-dọa của chúng, và ban cho rằng các kẻ nô-lệ này của Chúa có thể nói hoàn toàn quả-quyết lời của Chúa, ³⁰trong khi Chúa ghi bàn tay của Chúa ra để chữa bệnh, và các dấu hiệu và các điều kỳ-diệp xảy ra qua danh của tội-tử thánh của Chúa là Giê-xu.” ³¹Và khi họ đã cầu-nguyện xong, chỗ nơi họ đã nhóm lại với nhau bị lay động; và tất cả họ đều được đầy-dẫy Đức Thánh-Linh, và bắt đầu nói lời của Đức Chúa TRỜI với sự dạn-dĩ.

Chia-xẻ giữa các tín-nhân (4.32-4.37)

³²Và toàn bộ nhóm những người đã tin đều có một tâm và một hồn; và không một người nào trong họ nói rằng bất cứ vật gì thuộc về mình là của riêng mình; nhưng mọi thứ đều là tài sản chung đối với họ. ³³Và với quyền-năng vĩ-đại các sứ-đồ đang ban sự làm chứng cho sự sống lại của Chúa Giê-xu, và ân-điển dư-dật ở trên tất cả họ. ³⁴Vì không có một người thiếu-thốn nào ở giữa họ, vì mọi

¹Sanhedrin, Tòa Án Tối Cao của dân Giu-đa thời Tân Ước gồm có ba loại Hội-viên: các thầy tế-lễ cả, các trưởng-lão, và các giáo-sư luật-pháp và một thầy tế-lễ thượng-phẩm, tổng cộng 71 người. Dưới sự cai-trị của Rô-ma, Tòa Án Cao này có nhiều quyền, ngoại trừ quyền xử tử.

²Các thầy tế-lễ cả có ảnh-hưởng đặc-biệt, vì là bà-con gần thầy tế-lễ thượng-phẩm. Các người Sa-đu-sê, tuy ít nhưng đầy quyền-hành, không tin sự sống lại của người chết.

³Những người lãnh-đạo gồm có các trưởng-lão, các thầy thông-giáo, và các thầy tế-lễ họp thành Hội-đồng (Tòa-án Tối Cao) để quyết Chúa Giê-xu phải chết (Lu-ca 22.66). Có 70 hội-viên thêm thầy tế-lễ thượng-phẩm chủ-tọa.

⁴Thánh-thi 118.22

⁵Xuất-hành 20.11; Nê-hê-mi 9.6; Thánh-thi 146.6

⁶Thánh-thi 2.1-2.2

⁷Đa-ni-ên 9.24

Công-vụ Các Sứ Đồ
(**Công-vụ 4.35-5.39**)

người là chủ đất hay chủ nhà đều bán chúng và đem tiền bán đến ³⁵và đặt chúng nơi chân của các sứ-đồ; và chúng được phân-phát cho mỗi người, khi một người nào đó có nhu-cầu.

36Bây giờ Giô-sép, một người Lê-vi sinh ở Chíp-rơ, người mà các sứ-đồ cũng gọi là Ba-na-ba (được dịch ra nghĩa là Con trai có Sự Khuyển-khích), ³⁷và là người làm chủ một dải đất rộng, bán nó và đem tiền đó đến và đặt nó nơi chân của các sứ-đồ.

Sự xét-xử A-na-nia và Sa-phi-ra (5.1-5.11)

5¹Nhưng có một người nọ tên là A-na-nia, với vợ của **hắn** là Sa-phi-ra, bán một miếng đất, ²và giữ lại *một ít* tiền bán cho chính **hắn**, với sự hiểu biết trọn vẹn của vợ **hắn**, và đem đến một phần của nó, **hắn** đặt nó ở chân của các sứ-đồ. ³Nhưng Phi-e-rơ nói: Hỡi A-na-nia, tại sao Sa-tan đã đẩy của tâm người để nói dối cùng *Đức* Thánh-Linh, và để giữ lại *một ít* tiền bán đất đó? ⁴Trong khi nó vẫn còn *chưa bán*, nó đã chẳng vẫn còn là của riêng của người hay sao? Và sau khi nó đã được bán rồi, nó chẳng phải ở dưới quyền kiểm-soát của người hay sao? Tại sao người đã cur-mang hành-động này trong tâm của người vậy? Người đã chẳng nói dối với loài người, nhưng với *Đức* Chúa TRỜI!⁵ Và khi **hắn** nghe các lời này, A-na-nia ngã xuống và thờ hơi thở cuối cùng của **hắn**; và con sợ-hãi lớn đến trên mọi kẻ nghe về nó. ⁶Và các gã trai trẻ đứng dậy và phủ lên **hắn**, và sau khi khiêng **hắn** ra, chúng chôn **hắn**.

⁷Bây giờ, ở đó có một khoảng thời gian độ 3 giờ đã trôi qua, và vợ **hắn** vào trong, không biết điều đã xảy ra. ⁸Và Phi-e-rơ đáp lại bà: “Hãy nói cho ta biết, có phải các người đã bán đất ấy được giá chừng ấy *không*?” Và bà nói: “Phải, được giá chừng ấy.” ⁹Đoạn Phi-e-rơ nói với bà: “Tại sao các người đã đồng ý với nhau để thử Linh của Chúa? Kia, chân những kẻ đã chôn chổng của người ở tại cửa, và chúng *cũng* sẽ khiêng người ra.” ¹⁰Và bà ngã xuống tức thì nơi các chân của người, và thờ hơi thở cuối cùng của bà; và các gã trai trẻ đó đi vào và thấy bà đã chết, và chúng khiêng bà ra và chôn bà bên chổng của bà. ¹¹Và con sợ-hãi lớn đến trên toàn-thể hội-thánh, và trên mọi người nghe về các việc này.

Sứ-đồ chữa lành nhiều người (5.12-5.16)

¹²Và qua bàn tay của các sứ-đồ, nhiều dấu hiệu và các điều kỳ-diệu đang xảy ra giữa dân chúng; và tất cả họ nhất trí ở trong vòm-cổng Sa-lô-môn. ¹³Nhưng không ai trong phần còn lại dám kết-giao với họ; dấu vậy dân chúng vẫn coi trọng họ. ¹⁴Và càng nhiều người tin Chúa, các đám đông nam và nữ, liên-tục được thêm vào; ¹⁵ngay cả đến độ chúng khiêng người bệnh ra đường, và đặt họ trên chổng và phản, để khi Phi-e-rơ đi ngang qua, ít nhất cái bóng của người có thể ngã trên bất cứ người nào trong bọn. ¹⁶Và cũng có đám đông từ các thành-thị ở vùng lân-cận của Giê-ru-sa-lem đang đến với nhau, đưa đến các người bệnh hay khô-sở vì các uế-linh; và tất cả họ đều được chữa lành.

Các sứ-đồ gặp phải sự chống đối dữ-dội (5.17-5.32)

¹⁷Nhưng thầy tế-lễ thượng-phẩm nổi lên, cùng với tất cả các cộng-sự-viên của **hắn** (đó là giáo-phái những người

Sa-đu-sê), và chúng đầy lòng ghen-tị; ¹⁸và chúng tra tay trên các sứ-đồ, và bỏ họ trong nhà tù công-cộng. ¹⁹Song một thiên-sứ của Chúa trong đêm mở các cổng của nhà tù, và đưa họ ra, và nói: ²⁰“Hãy đi con đường của các người, đứng và nói cùng dân-chúng trong đền-thờ mọi lời có sự Sống này.” ²¹Và vừa nghe, họ vào trong đền-thờ vào khoảng tảng sang, và *bắt đầu* giảng-dạy.

Bây giờ khi thầy tế-lễ thượng-phẩm và các cộng-sự-viên của **hắn** đã đến, chúng triệu Hội-đồng lại với nhau, ngay cả toàn-thể Thượng-nghị-viện⁽¹⁾ của những con trai của Y-so-ra-ên, và gửi lệnh cho nhà tù để đem họ đến. ²²Song các cảnh-sát-viên đến chẳng thấy họ trong nhà tù; và chúng trở về, và tường trình lại, ²³rằng: “Chúng tôi đã thấy nhà tù được khóa rất an-toàn và các lính gác đứng tại các cửa; nhưng khi chúng tôi mở ra, chúng tôi đã chẳng thấy một người nào ở bên trong.” ²⁴Bây giờ, khi đại-úy *đội canh gác* đền-thờ và các thầy tế-lễ cả nghe những lời này, chúng bị bối-rối vô cùng về họ về điều gì chuyện này sẽ trở thành. ²⁵Nhưng có người đến và báo-cáo với chúng: “Kia, các người mà quý ông bỏ vào tù đang đứng trong đền-thờ và dạy-đổ dân!” ²⁶Đoạn ông đại-úy cùng đi với các cảnh-sát-viên và đưa họ về mà không dùng bạo-lực (vì chúng sợ dân, e rằng chúng bị ném đá). ²⁷Và khi chúng đã đưa họ đến, chúng bắt họ đứng trong Hội-đồng. Và thầy tế-lễ thượng-phẩm chất-vấn họ, ²⁸nói: “Chúng ta đã cho các người những lệnh nghiêm-nhật không được tiếp-tục giảng-dạy nhân danh này, và kia, các người đã làm đầy Giê-ru-sa-lem bằng lời dạy của các người và cố ý đổ máu của người này trên chúng ta.” ²⁹Nhưng Phi-e-rơ và các sứ-đồ trả lời: “Chúng tôi phải vâng-lời *Đức* Chúa TRỜI hơn là loài người. ³⁰*Đức* Chúa TRỜI của tô-phụ chúng ta đã vực Giê-xu sống lại, Đấng mà các người đã giết bằng việc treo Ngài trên cây gỗ. ³¹Ngài là đáng mà *Đức* Chúa TRỜI đã nâng cao đến tay hữu của Ngài làm một Ông Hoàng và một Đấng Cứu-rỗi, để ban sự ăn-năn cho Y-so-ra-ên, và sự tha-thứ tội. ³²Và chúng tôi là các nhân-chứng về các việc này, và *Đức* Thánh-Linh *cũng* vậy. Đấng mà *Đức* Chúa TRỜI đã ban cho những kẻ vâng-lời Ngài.”

Lời khuyên của Ga-ma-li-ên (5.33-5.42)

³³Khi chúng nghe điều này, chúng bị cắt trong tim của chúng và cố ý định giết họ. ³⁴Nhưng một người Pha-ri-si nọ tên là Ga-ma-li-ên, một giáo-sư Luật-pháp, được tất cả dân tôn-trọng, đứng lên trong Hội-đồng và ra lệnh để họ ở bên ngoài trong chốc lát. ³⁵Và người nói với chúng: “Quý ông của Y-so-ra-ên, hãy cân-thận điều quý ông đề-nghị để làm với các người này. ³⁶Vì trước đây, Thê-ô-đô đã nổi lên, xưng là ông này ông nọ, và có một nhóm khoảng 400 người đã tham-gia với **hắn**. Và **hắn** bị giết; mọi kẻ đã tuân-phục **hắn** bị tán-lạc và đến chỗ không có gì cả. ³⁷Sau người này, Giu-đa ở Ga-li-lê đã nổi lên trong những ngày có kiểm-tra dân-số, và kéo đi theo **hắn** một số người, **hắn** cũng bị diệt vong, và mọi kẻ tuân-phục **hắn** bị đuổi chạy tán loạn. ³⁸Và như thế trong trường-hợp hiện-tại, ta nói cùng các ông: hãy lánh xa các người này và để mặc họ, vì nếu kẻ-hoạch hay hành-động này thuộc về loài người, nó sẽ bị đánh bại hoàn toàn; ³⁹nhưng nếu nó thuộc về *Đức* Chúa TRỜI, quý ông sẽ không thể hoàn toàn đánh bại họ;

¹bản khác: và toàn-thể ban trưởng-lão của Y-so-ra-ên

**Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 5.40-7.22)**

mà người ta còn thấy quý ông chống lại Đức Chúa TRỜI nữa.”⁴⁰Và chúng bị người thuyết-phục; và sau khi cho vởi các sứ-đồ vào, chúng đánh đòn họ và ra lệnh cho họ không được nói nhân danh Giê-xu, và thả họ đi.⁴¹Thế là họ rời Hội-đồng, tiếp-tục đi trên đường của họ, vui-mừng rằng họ đã được xem là xứng-đáng để chịu nhục vì danh của Ngài.⁴²Và mỗi ngày, trong đền-thờ và từ nhà này tới nhà nọ, họ không ngớt dạy-đỗ và thuyết-giảng Giê-xu là Đấng Christ.

Hội-thánh chỉ-định 7 vị để giúp-đỡ (6.1-6.7)

6¹Bây giờ, trong các ngày này, trong khi các môn-đồ đang tăng thêm số lượng, một phần-nàn nổi lên về phần các người Hê-lê-nít⁽¹⁾ nghịch lại các người Hê-bơ-rơ, vì các bà góa của họ không được chú ý tới trong việc dọn thức ăn hằng ngày.²Và 12 vị triệu-tập hội-chúng các môn-đồ và nói: “Thật không đáng ao-ước cho chúng tôi bỏ bê lời của Đức Chúa TRỜI để phục-dịch bàn ăn.³Song hỡi anh em hãy chọn từ giữa các người 7 ông có tiếng tốt, đầy Linh và đầy khôn-ngoan, để chúng tôi có thể ủy-thác nhiệm-vụ này.⁴Nhưng chúng tôi sẽ dâng mình vào sự cầu-nguyện, và vào mục-vụ về lời.”⁵Và toàn thể hội-chúng tán-thành lời phát-biểu này; và họ chọn Ê-tiên, một ông đầy đức-tin và đầy Đức Thánh-Linh, và Phi-líp, Bô-rô-cơ, Ni-ca-no, Ti-môn, Ba-mê-na, và Ni-cô-la một người cải đạo⁽²⁾ từ An-ti-ốt.⁶Và họ trình các người này trước mặt các sứ-đồ; và sau khi cầu-nguyện, họ đặt tay của họ trên chúng.

⁷Và lời của Đức Chúa TRỜI tiếp-tục lan ra; và con số các môn-đồ tiếp-tục gia-tăng hết sức trong Giê-ru-sa-lem, và một số rất nhiều thầy tế-lễ trở nên vâng-phục đức-tin.

Ê-tiên bị bắt (6.8-6.15)

⁸Và Ê-tiên, đầy ân-diễn và quyền-năng, đang làm các điều kỳ-diệu vĩ-đại và các dấu hiệu giữa dân.⁹Song có mấy người từ cái gọi là Hội-đường của các Người Tự-do, bao gồm cả các người Sy-ren và các người A-léc-xan-đơ, lẫn mấy người từ Si-li-si và A-si, nổi lên và tranh-cãi với Ê-tiên.¹⁰Song họ không thể đương-đầu với sự khôn-ngoan và Linh mà vởi đó người đang nói.¹¹Thế thì họ bí-mật xúi các người nói: “Chúng tôi đã nghe nó nói các lời phạm-thượng chống lại Môi-se và Đức Chúa TRỜI.”¹²Và họ kích-động dân, các trưởng-lão và các thầy thông-giáo, và chúng xông vào người và lôi kéo người đi và đưa người trước Hội-đồng.¹³Và họ đưa ra các nhân-chứng nói: “Người này nói liên-miên chống lại chỗ thánh này và Luật-pháp;¹⁴vì chúng tôi đã nghe hắn nói rằng Giê-xu người Na-za-rét này, sẽ phá-hủy chỗ này và sẽ thay đổi các tục-lệ mà Môi-se đã trao xuống cho chúng ta.”¹⁵Và dòn cái nhìn chăm chăm của họ vào người, tất cả những kẻ đang ngồi trong Hội-đồng thấy mặt của người như mặt của một thiên-sứ.

Ê-tiên diễn-thuyết trước Tòa-Án Tối Cao (7.1-7.53)

7¹Thầy tế-lễ thượng-phẩm nói: “Các điều này là như thế, phải không?”

²Và người nói: “Xin nghe tôi, hỡi các anh và các cha! Đức

¹Hê-lê-nít là các người Giu-đa nói tiếng Gờ-réc
²hay: mới theo đạo Giu-đa

Chúa TRỜI vinh-quang đã hiện ra cùng tổ-phụ Áp-ra-ham của chúng ta khi ông ở tại Mê-sô-bô-ta-mi, trước khi ông sống tại Ha-ran,³và đã phán cùng ông: ‘HÃY RỜI KHỎI XỨ CỦA NGƯỜI VÀ BÀ-CON CỦA NGƯỜI, VÀ ĐI VÀO XỨ MÀ TA SẼ CHỈ CHO NGƯỜI.’⁽³⁾ ⁴Thế thì ông rời khỏi xứ dân Canh-đê, và định-cư tại Ha-ran. Và từ đó, sau khi thân-phụ của ông qua đời, Đức Chúa TRỜI dõng ông vào xứ này mà bây giờ quý ông đang sống.⁵Và Ngài đã chẳng cho ông một di-sản nào trong đó, ngay cả một miếng đất bằng một bàn chân, vậy mà, ngay khi ông đã không có con, Ngài đã hứa rằng NGÀI SẼ BAN NÓ CHO ÔNG LÀM VẬT SỞ-HỮU, VÀ CHO ĐỒNG-DÔI CỦA ÔNG SAU ÔNG⁽⁴⁾.⁶Nhưng Đức Chúa TRỜI đã phán vởi ý nghĩa thế này, rằng ĐỒNG-DÔI của ông ‘SẼ LÀ CÁC NGOẠI-KIỀU TRONG MỘT XỨ XA LẠ, VÀ RẰNG HỌ SẼ BỊ BẮT LÀM NÔ-LỆ VÀ BỊ NGƯỢC-ĐÁI TRONG 400 NĂM⁽⁵⁾.’⁷VÀ BẤT CỨ QUỐC-GIA NÀO MÀ CHÚNG SẼ SỐNG TRONG NÔ-LỆ CHÍNH TA SẼ PHÁN-XÉT NÓ.’ Đức Chúa TRỜI phán, ‘VÀ SAU ĐÓ CHÚNG SẼ ĐI RA VÀ PHỤC-VỤ TA TRONG CHỖ NÀY⁽⁶⁾.’⁸Và Ngài cho ông giao-ước cắt-bì; và thế là Áp-ra-ham trở thành cha của Y-sác và cắt-bì người vào ngày thứ tám; và Y-sác trở thành cha của Gia-cốp, và Gia-cốp trở thành cha của 12 tộc-trưởng.⁹Và các tộc-trưởng trở nên ganh-tị vởi Giô-sép, và bán người vào trong Ê-díp-tô. Và tuy nhiên Đức Chúa TRỜI ở vởi người,¹⁰và giải-cứ người khỏi tất cả các sự phiền-não của người, và ban cho người ân-huệ và khôn-ngoan trước mắt Pha-ra-ôn, vua Ê-díp-tô; và hẳn lập người làm thống-đốc cai-trị Ê-díp-tô và tất cả hoàng-gia.

¹¹“Bây giờ một nạn đói đến trên tất cả Ê-díp-tô và Ca-nan, và sự phiền-não lớn lao vởi nó; và tổ-phụ của chúng ta chẳng tìm được thức-ăn.¹²Nhưng khi Gia-cốp nghe có thóc-lúa trong Ê-díp-tô, người sai tổ-phụ của chúng ta đi đến đó lần đầu-tiên.¹³Vào lần thăm-viếng thứ hai, Giô-sép tự tỏ mình cho các anh của mình biết, và gia-đình Giô-sép được Pha-ra-ôn biết đến.¹⁴Và Giô-sép nhấn mời Gia-cốp cha của mình, và tất cả bà con của mình đến cùng mình, tổng-cộng là 75 người.¹⁵Và Gia-cốp đi xuống Ê-díp-tô và ở đó người và các tổ-phụ của chúng ta qua đời.¹⁶Và thi-thê của họ được đem về Si-chem và được đặt trong cái mộ mà Áp-ra-ham đã mua từ những con trai của Hê-mô tại Si-chem bằng một số tiền.¹⁷Nhưng khi thời kỳ của lời hứa đang đến gần mà Đức Chúa TRỜI đã cam-đoan cùng Áp-ra-ham, dân gia-tăng và sinh-sôi nảy nở trong Ê-díp-tô,¹⁸cho đến khi ở đó DÂY LÊN MỘT VUA KHÁC CAI-TRỊ Ê-DÍP-TÔ, LÀ KÊ ĐÃ CHĂNG BIẾT GÌ VỀ GIÔ-SÉP⁽⁷⁾.¹⁹Chính hắn đã đối-xử một cách qui-quyết vởi chủng-tộc của chúng ta và đã ép-buộc tổ-phụ của chúng ta phải bỏ những đứa con mới sinh của họ để chúng không được sống sót.²⁰Và chính ở thời-điểm này Môi-se được sinh ra; và người đáng yêu đối vởi Đức Chúa TRỜI; và người được nuôi-dưỡng 3 tháng trong nhà của cha mình.²¹Và sau khi người bị vứt bỏ, con gái Pha-ra-ôn bắt người đi và nuôi-dưỡng người làm con trai riêng của mình.²²Và Môi-se được giáo-dục theo tất cả mọi học-thức của dân Ê-

³Sáng-thế 12.1, 12.4, 12.5; 11.31;15.7; 17.10; 21.2-21.4; 25.26; 42.5

⁴Sáng-thế 12.7; 13.15; 15.18; 17.8

⁵Sáng-thế 15.13

⁶Xuất-hành 3.12

⁷Xuất-hành 1.8

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 7.23-7.60)

díp-tô, và ông là một người có quyền trong lời nói và việc làm. ²³Nhưng khi ông gần tuổi 40, vào tâm trí của ông ý muốn thăm anh em của mình, các con trai Y-sơ-ra-ên. ²⁴Và khi ông thấy một người bị đối-xử bất-công, ông binh-vực người đó và trả thù cho người bị áp-bức bằng việc đánh hạ người Ê-díp-tô ấy. ²⁵Và người tưởng rằng anh em của mình hiểu rằng Đức Chúa TRỜI đang cho họ sự giải-cứu qua tay của mình; nhưng họ đã chẳng hiểu. ²⁶Và vào ngày sau, ông hiện ra cùng họ, khi họ đang đánh nhau, và ông cố-gắng giải-hòa họ, nói: ‘Các người ơi, các người là anh em, tại sao các người đã thương lẫn nhau vậy?’ ²⁷Nhưng người đang đã thương kẻ lân-cận mình đây Môi-se qua một bên, nói: ‘AI ĐÃ LẬP NGƯỜI LÀM KÊ CAI-TRỊ VÀ QUAN-ÁN TRÊN CHÚNG TA?’ ²⁸NGƯỜI KHÔNG CÓ Ý GIẾT TA NHƯ NGƯỜI ĐÃ GIẾT NGƯỜI Ê-DÍP-TÔ HỒM QUA, PHẢI KHÔNG?’ ²⁹Và tại lời phê bình này, MÔI-SE TRÒN, VÀ TRỞ THÀNH MỘT NGOẠI-KIỂU TRONG XỨ MA-DI-AN⁽²⁾, nơi ông trở thành cha của 2 người con trai. ³⁰Và sau khi 40 năm đã qua, MỘT THIÊN-SỨ ĐÃ HIỆN RA CÙNG ÔNG TRONG VÙNG HOANG-VU CỦA NÚI SI-NA-I, TRONG NGỌN LỬA CỦA MỘT BỤI GAI ĐANG CHÁY⁽³⁾. ³¹Khi Môi-se thấy nó, ông lấy làm lạ ở cảnh-tượng đó; và khi ông đến gần để nhìn một cách gần hơn, ở đó đến tiếng nói của Chúa: ³²‘TA LÀ ĐỨC CHÚA TRỜI CỦA TỔ-PHỤ CỦA NGƯỜI, ĐỨC CHÚA TRỜI CỦA ÁP-RA-HAM VÀ Y-SÁC VÀ GIA-CÓP⁽⁴⁾.’ Và Môi-se run-rẩy với sự kinh-sợ và đã chẳng dám nhìn. ³³Nhưng ĐỨC CHÚA NÓI VỚI ÔNG⁽⁵⁾: ‘HÃY CỎI DÉP KHỎI CÁC BÀN CHÂN CỦA NGƯỜI, VÌ CHỖ NGƯỜI ĐANG ĐỨNG LÀ ĐẤT THÁNH⁽⁶⁾. ³⁴TA CHẮC-CHẮN ĐÃ THẤY SỰ ÁP-BỨC CỦA DÂN TA TRONG Ê-DÍP-TÔ, VÀ ĐÃ NGHE TIẾNG RÊN RỈ CỦA CHÚNG, VÀ TA ĐÃ XUỐNG ĐỀ GIẢI-PHÓNG CHÚNG; VÀ BÂY GIỜ HÃY ĐÉN ĐÂY! VÀ TA SẼ SAI NGƯỜI ĐI ĐẾN Ê-DÍP-TÔ⁽⁷⁾.’ ³⁵Môi-se này mà họ đã không thừa nhận, nói: ‘AI ĐÃ LẬP NGƯỜI LÀM KÊ CAI-TRỊ VÀ QUAN-ÁN?’⁽⁸⁾ là người mà Đức Chúa TRỜI đã sai để kẻ cai-trị lẫn người giải-phóng với bàn tay của vị thiên-sứ đã hiện ra cùng người trong bụi gai. ³⁶Người này đã dẫn họ ra, làm các việc kỳ-diệu và các dấu hiệu trong xứ Ê-díp-tô và trong Biển Đỏ và trong vùng hoang-vu trong 40 năm. ³⁷Đây chính là Môi-se đã nói với các con trai Y-sơ-ra-ên: ‘ĐỨC CHÚA TRỜI SẼ DẪY LÊN CHO CÁC NGƯỜI MỘT ĐÁNG TIÊN-TRỊ Y NHƯ TA TỪ ANH EM CỦA CÁC NGƯỜI⁽⁹⁾.’ ³⁸Đây là người đã ở trong hội-chúng trong vùng hoang-vu với vị thiên-sứ đã nói chuyện với người tại núi Si-na-i, và ở với các tổ-phụ chúng ta; và người đã nhận các sấm-ngữ sống để truyền lại cho các người. ³⁹Và các tổ-phụ của chúng ta chẳng chịu vâng lời người, nhưng đã cự tuyệt người và trong tâm họ đã quay trở về tới Ê-díp-tô, ⁴⁰NÓI VỚI A-RÔN: ‘HÃY LÀM CHO CHÚNG TÔI CÁC THẦN LÀ NHỮNG KÊ SẼ ĐI TRƯỚC CHÚNG TA; VÌ MÔI-SE NÀY LÀ KÊ ĐÃ DẪN CHÚNG TA RA KHỎI XỨ Ê-DÍP-TÔ, CHÚNG TA CHẲNG BIẾT ĐIỀU GÌ ĐÃ XẢY RA CHO HÃN⁽¹⁰⁾.’ ⁴¹Và trong các ngày đó,

họ làm một con bò con và đem sinh-tế cho cái tượng ấy, và vui-mừng trong các việc làm của bàn tay họ. ⁴²Nhưng Đức Chúa TRỜI quay đi và bỏ mặc họ phục-dịch cơ-binh trong trời; như được viết trong sách các đáng tiên-tri: ‘CHẲNG PHẢI CÁC NGƯỜI ĐÃ DẪNG CÁC TÊ VẬT VÀ CÁC VẬT HI-SINH TRONG 40 NĂM TRONG VÙNG HOANG-VU CHO TA, CÓ PHẢI CHẲNG,’ HỒI NHÀ Y-SƠ-RA-ÊN? ⁴³CÁC NGƯỜI CÙNG ĐEM THEO ĐÈN TẠM CỦA MO-LÓC VÀ NGÔI SAO CỦA THẦN RÔM-PHAN, CÁC HÌNH-TƯỢNG MÀ CÁC NGƯỜI ĐÃ LÀM ĐỂ THỜ-PHƯỢNG CHÚNG. TA CŨNG SẼ DỜI CÁC NGƯỜI XA HƠN BA-BY-LÔN⁽¹¹⁾.’ ⁴⁴Các tổ-phụ của chúng ta đã có đèn-tạm có chứng-cớ trong vùng hoang-vu, y như Ngài đã nói với Môi-se, đã chỉ-dẫn ông để làm nó theo kiểu-mẫu mà ông đã thấy. ⁴⁵Và đến phiên mình nhận nó, các tổ-phụ của chúng ta cùng với Giô-suê đã đem nó vào trong, vừa khi tước-đoạt các dân mà Đức Chúa TRỜI đã đuổi ra trước mặt các tổ-phụ của chúng ta, cho đến thời của Đa-vít. ⁴⁶Và Đa-vít đã tìm được ân-huệ trước mắt Đức Chúa TRỜI, và xin rằng người có thể tìm một chỗ ở cho Đức Chúa TRỜI của Gia-cóp. ⁴⁷Song chính Sa-lô-môn đã xây nhà cho Ngài. ⁴⁸Nhưng, Đáng Chí Cao chẳng ở trong các nhà được làm bởi bàn tay loài người; như các đáng tiên-tri nói:

49-“TRỜI LÀ NGAI TA
VÀ ĐẤT LÀ BÊ CHÂN CỦA TA.
LOẠI NHÀ GÌ CÁC NGƯỜI SẼ XÂY CHO TA?’ Chúa phán;
HAY CÓ CHỖ GÌ CHO SỰ YÊN-NGHỈ CỦA TA?

50-‘ÁY ĐÃ CHẲNG PHẢI LÀ BÀN TAY CỦA TA ĐÃ LÀM TẤT CẢ CÁC SỰ VIỆC NÀY HAY SAO?’⁽¹²⁾”

⁵¹“Các người những kẻ cứng cổ và chẳng được cắt-bì ở tâm và ở tai luôn luôn kháng-cự Đức Thánh-Linh; các người đang làm y như các tổ-phụ của các người đã làm. ⁵²Người nào trong các đáng tiên-tri mà tổ-phụ các người đã chẳng khùng bó? Và họ đã giết những kẻ báo trước việc đến của Đấng Công-chính này, mà các kẻ phản-bội Ngài và các kẻ giết Ngài bây giờ các người đã trở thành; ⁵³các người đã nhận luật-pháp như được quy định bởi các thiên-sứ, và *nhưng mà* các người đã chẳng giữ nó.”

Ê-tiên bị ném đá chết vì đạo (7.54-7.60)

⁵⁴Bây giờ khi chúng nghe các điều này, chúng bị cắt trong tim của chúng, và chúng nghiêng rặng nhắm vào người. ⁵⁵Nhưng được đầy đầy Đức Thánh-Linh, người chăm chú nhìn chăm chăm vào trong trời và thấy vinh-quang của Đức Chúa TRỜI, và Giê-xu đứng nơi tay hữu của Đức Chúa TRỜI; ⁵⁶và người nói: “Kìa, ta thấy các tầng trời mở ra và Con Trai Loài Người đứng nơi tay hữu của Đức Chúa TRỜI.” ⁵⁷Nhưng chúng thét lên với một tiếng lớn, và bịt tai của chúng, và chúng xông lên người với một cơn bốc đồng. ⁵⁸Và khi chúng đã đuổi người ra khỏi thành, chúng ném đá người, và các chứng-nhân để sang một bên áo dài của chúng nơi chân của một người trai trẻ tên là Sau-lơ. ⁵⁹Và chúng tiếp-tục ném đá Ê-tiên, trong khi người cầu-khẩn Chúa và nói: “Lạy Chúa Giê-xu, xin nhận linh của tôi!” ⁶⁰Và ngã trên các đầu gối của mình, người thét lên với một tiếng lớn: “Lạy Chúa, xin đừng giữ tội này chống lại họ!” Vừa nói điều này xong, người ngủ thiếp đi.

¹Xuất-hành 2.14; 3.1; 7.3; 12.41; 14.21; 16.35; 18.3-18.4; 33.1

²Xuất-hành 2.15-2.22

³Ê-sai 63.9

⁴Xuất-hành 3. 6

⁵Xuất-hành 3.5

⁶Giô-suê 5.15

⁷Xuất-hành 3.7; 3.10

⁸Xuất-hành 2.14

⁹Bài giảng của Mô-se 18.15;18.18

¹⁰Xuất-hành 32.1;32.4;32.6;32.23

¹¹A-môt 5.25-5.27

¹²Ê-sai 66.1-66.2

2. Sự bành-trướng của hội-thánh (8.1-12.25)

Sự khủng-bỏ lan rộng phân-tán các tín-nhân (8.1-8.3)

8¹Và Sau-lơ hết lòng đồng ý với việc giết Ê-tiên. Và vào ngày đó, một sự khủng-bỏ lớn nổi lên chống lại Hội-thánh tại Giê-ru-sa-lem; và tất cả họ bị đuổi chạy tán loạn khắp các vùng Giu-đê và Sa-ma-ri, ngoại trừ các sứ-đồ. ²Và một số người sùng-đạo chôn Ê-tiên và than-khóc lớn vì người. ³Song Sau-lơ bắt đầu tàn-phá hội-thánh, vào nhà này đến nhà nọ; và kéo các người đàn-ông và đàn-bà ra, hất bỏ họ trong tù.

Phi-líp tại Sa-ma-ri (8.4-8.8)

⁴Bởi vậy, các người đã bị đuổi chạy tán loạn đi đó đi đây, thuyết-giảng lời đó. ⁵Và Phi-líp đi xuống tới thành của Sa-ma-ri và công-bố *Đấng* Christ cùng họ. ⁶Và các đám đông đồng lòng chú ý đến điều Phi-líp nói, trong khi họ nghe và thấy các dấu hiệu mà người đang làm. ⁷Vì nhiều kẻ có uế-linh, chúng đi ra khỏi họ la với tiếng lớn; và nhiều người bị bại và què được chữa lành. ⁸Và có nhiều niềm vui trong thành đó.

Phi-líp và thầy phù-thủy Si-môn (8.9-8.25)

⁹Bấy giờ, có một người nọ tên là Si-môn, trước đây hấn làm phù-thuật trong thành và làm kinh-ngạc dân chúng ở Sa-ma-ri, cho mình là một người vĩ-đại; ¹⁰và tất cả họ, từ nhỏ nhất đến lớn nhất, chú ý đến hấn, nói: “Người này là cái mà người ta gọi là Quyền-năng Vĩ-đại của *Đức* Chúa TRỜI.” ¹¹Và họ đang chú ý đến hấn vì trong một thời-gian dài hấn đã làm họ kinh-ngạc với phù-thuật của hấn. ¹²Nhưng khi họ tin Phi-líp thuyết-giảng tin-lành về vương-quốc của *Đức* Chúa TRỜI và danh của Giê-xu *Đấng* Christ, họ được báp-tem, đàn-ông và đàn-bà như nhau. ¹³Và ngay cả chính Si-môn cũng tin; và sau khi được báp-tem, hấn liên-tục ở với Phi-líp; và khi hấn quan-sát các dấu hiệu và các phép lạ lớn xảy ra, hấn không ngớt sùng-sốt.

¹⁴Bấy giờ, khi các sứ-đồ tại Giê-ru-sa-lem nghe rằng Sa-ma-ri đã nhận lời của *Đức* Chúa TRỜI, họ sai Phi-e-rơ và Giăng đến cùng chúng, ¹⁵đi xuống và cầu-nguyện cho chúng, để chúng có thể nhận *Đức* Thánh-Linh. ¹⁶Vì Ngài chưa giáng trên một ai thuộc bọn chúng; chúng đã chỉ được báp-tem vào trong danh của Chúa Giê-xu. ¹⁷Đoạn Phi-e-rơ và Giăng đặt bàn tay của mình trên chúng, và chúng nhận *Đức* Thánh-Linh. ¹⁸Bấy giờ khi Si-môn thấy rằng Linh đã được ban cho qua việc đặt những bàn tay của các sứ-đồ lên, hấn đưa tiền cho họ, ¹⁹nói: “Xin cũng cho tôi quyền-lực này, để mọi người mà tôi đặt bàn tay của tôi lên đều nhận được *Đức* Thánh-Linh.” ²⁰Nhưng Phi-e-rơ nói với hấn: “Xin bạc của người diệt-vong với người, vì người đã tưởng người có thể được ân-tử của *Đức* Chúa TRỜI bằng tiền! ²¹Người chẳng có phần hay phận gì cả trong vấn-đề này, vì tâm của người không đứng trước mặt *Đức* Chúa TRỜI. ²²Bởi vậy hãy ăn-năn về sự gian-ác này thuộc về của người, và hãy cầu-nguyện cùng Chúa rằng, nếu có thể, xin ý-định của tâm người có thể được tha-thứ cho người. ²³Vì ta thấy rằng người ở trong mặt của sự cay đắng và trong cảnh nô lệ của tội lỗi.” ²⁴Nhưng Si-môn trả lời và nói: “Xin chính quý ông cầu-nguyện cùng Chúa cho tôi, để không có điều nào thuộc về điều mà quý ông đã nói

có thể thành linh tấn công tôi.”

²⁵Và thế là, khi Phi-e-rơ và Giăng đã long-trọng làm chứng và nói lời của Chúa, họ khởi-sự về Giê-ru-sa-lem, và đang thuyết-giảng tin-lành cho nhiều làng của dân Sa-ma-ri.

Phi-líp và vị quan người Ê-thi-ô-bi (8.26-8.40)

²⁶Nhưng một thiên-sứ của Chúa nói với Phi-líp: “Hãy chỗi dậy và đi hướng nam tới con đường xuống từ Giê-ru-sa-lem tới Ga-xa.” (Đó là một con đường vắng-vẻ.) ²⁷Và người chỗi dậy và đi; và kia, có một hoạn-quan người Ê-thi-ô-bi, làm quan hầu của Can-đác, nữ-vương của dân Ê-thi-ô-bi, là người coi-sóc tất cả kho-tàng của bà. Người đã đến Giê-ru-sa-lem để thờ-phượng. ²⁸Và người đang trở về nhà và ngồi trên cỗ xe của mình, và đang đọc sách tiên-tri Ê-sai. ²⁹Và Linh nói với Phi-líp: “Hãy đi lên và nhập vào cỗ xe này.” ³⁰Và khi Phi-líp đã chạy lên, người nghe hấn đọc sách tiên-tri Ê-sai, và nói: “Ông có hiểu điều ông đang đọc chẳng?” ³¹Và hấn nói: “Ồ, làm sao tôi có thể, trừ phi có ai chỉ-dẫn tôi?” Và hấn mời Phi-líp lên xe và ngồi với hấn. ³²Bấy giờ đoạn Thánh-Kinh mà người đang đọc là đây:

“NGƯỜI ĐÃ BỊ DÀN ĐI NHƯ MỘT CON CHIÊN ĐÊ GIẾT THỊT,
VÀ NHƯ CHIÊN CON LÂM THINH TRƯỚC KẸ XÉN LÔNG CỦA NÓ,
THẾ LÀ NGƯỜI CHĂNG MỞ MIỆNG CỦA MÌNH.
³³TRONG NỘI NHỤC SỰ PHÁN-XÉT CỦA NGƯỜI ĐÃ BỊ LẤY ĐI;
AI CÓ THỂ DIỄN-TẢ THẾ-HỆ CỦA NGƯỜI?
VÌ SINH-MẠNG CỦA NGƯỜI BỊ CÁT ĐI KHỎI TRÁI ĐẤT⁽¹⁾.”

³⁴Và hoạn-quan trả lời Phi-líp và nói: “Xin vui lòng *bảo ta*: đấng tiên-tri nói điều này về ai? Về chính mình, hay về người nào khác?” ³⁵Và Phi-líp mở miệng của mình, và bắt đầu từ *đoạn* Thánh-Kinh này, người thuyết-giảng Giê-xu cho hấn. ³⁶Và khi họ đi dọc đường, họ đến tới chỗ có một ít nước; và hoạn-quan nói: “Hãy nhìn! Nước kia! Điều gì ngăn-trở ta khỏi được báp-tem?” ³⁷[Và Phi-líp nói: “Nếu ông tin với tất cả tâm của ông, ông có thể.” Và hấn trả lời và nói: “Tôi tin rằng Giê-xu *Đấng* Christ là Con Trai của *Đức* Chúa TRỜI.”]⁽²⁾ ³⁸Và hấn ra lệnh cho cỗ xe ngừng; và cả hai người đi xuống vào trong nước, Phi-líp và hoạn-quan; và Phi-líp báp-tem hấn. ³⁹Và khi họ đi lên ra khỏi nước, Linh của Chúa chộp lấy Phi-líp đi; và hoạn-quan chẳng thấy người nữa, nhưng đi tiếp con đường của mình hoan-hỉ. ⁴⁰Song Phi-líp tìm thấy chính mình tại A-xốt; và khi người đi qua người cứ thuyết-giảng tin-lành cho tất cả các thành, cho đến khi người đến Sê-sa-rê.

Sau-lơ cải-đạo trên đường đến Đa-mách (9.1-9.19a)

9¹Bấy giờ Sau-lơ, vẫn còn thờ ra các sự hãm-dọa và sát-nhân chống lại các môn-đồ của Chúa, đi tới thầy tế-lễ thượng-phẩm, ²và xin ông ta các lá thư gọi cho các hội-đường tại Đa-mách, để nếu hấn tìm thấy bất cứ ai thuộc Đạo,⁽³⁾ cả đàn-ông lẫn đàn-bà, hấn có thể đem họ bị trói về Giê-ru-sa-lem. ³Và xảy ra rằng khi hấn đang làm cuộc hành trình, hấn đang gần Đa-mách, và thành-linh

¹Ê-sai 53.7-53.8

²Vài bản cổ xưa không có câu 37

³“Đạo” là Hán-từ của từ “Đường-đi” (the Way) trong Giăng 14.6

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 9.4-10.4)

ánh-sáng từ trời loé sáng xung-quanh hấn; ⁴và hấn té xuống đất, và nghe tiếng nói với mình: “Sau-lơ, Sau-lơ, tại sao ngươi đang khùng-bố Ta?” ⁵Và hấn hỏi: “Chúa là ai, thưa Chúa?” Và Ngài nói: “Ta là Giê-xu mà ngươi đang khùng-bố, ⁶nhưng hãy đứng dậy, và vào thành, và ngươi sẽ được báo điều ngươi phải làm.” ⁷Và các người đang đi với hấn đứng không nói nên lời, nghe tiếng nói, song chẳng thấy một ai. ⁸Và Sau-lơ đứng dậy từ đất, và dấu các mắt của hấn mờ, hấn chẳng thấy gì cả; và dẫn hấn bởi tay, họ đưa hấn vào trong Đa-mách. ⁹Và hấn ở 3 ngày chẳng thấy, chẳng ăn cũng chẳng uống.

10Bấy giờ, có một môn-đồ nọ tại Đa-mách tên là A-na-nia; và Chúa nói với người trong sự hiện-thấy: “A-na-nia.” Và người nói: “Này, tôi đây, thưa Chúa.” ¹¹Và Chúa nói với người: “Hãy chỗi dậy và đi tới đường gọi là Thăng, và hỏi tại nhà của Giu-đa một người từ Tạt-sơ tên là Sau-lơ, vì kia, nó đang cầu-nguyện, ¹²và nó đã thấy trong sự hiện-thấy một người tên là A-na-nia đến và đặt bàn tay của nó trên mình, để nó có thể được lại thị-lực của nó.” ¹³Song A-na-nia trả lời: “Thưa Chúa, tôi đã nghe từ nhiều người về người này, bao nhiêu tai-hại hấn đã gây ra cho các thánh-đồ của Chúa tại Giê-ru-sa-lem; ¹⁴và ở đây hấn có quyền từ các thầy tế-lễ cả trói mọi người cầu-khẩn đến danh của Chúa.” ¹⁵Nhưng Chúa nói với người: “Hãy đi, vì hấn là một công-cụ được chọn thuộc về của Ta, để mang danh của Ta trước mặt các dân Ngoại-bang và các vua và các con trai của Y-sơ-ra-ên; ¹⁶vì Ta sẽ tỏ cho hấn biết nhiều bao nhiêu hấn phải chịu khổ vì có danh của Ta.” ¹⁷Và A-na-nia ra đi và vào nhà đó, và sau khi đặt các bàn tay của mình trên hấn, nói: “Anh Sau-lơ, Chúa Giê-xu, đã hiện ra cùng anh trên đường bởi đó anh đã đến, đã sai tôi để anh có thể được lại thị-lực của anh và được đầy đầy Đức Thánh-Linh.” ¹⁸Và tức thì ở đó rơi xuống từ mắt của hấn cái gì đó như vậy, và hấn được lại thị-lực của hấn, và hấn chỗi dậy và được báp-tem; ^{19a}và hấn dùng thức ăn và được làm cho mạnh.

Sau-lơ khởi-sự giảng Christ (9.19b-9.31)

^{19b}Bấy giờ, trong vài ngày, người ở với các môn-đồ ở tại Đa-mách, ²⁰và tức-thì người bắt đầu công-bố Giê-xu trong các hội-đường rằng: “Ngài là Con Trai của Đức Chúa TRỜI.” ²¹Và tất cả những kẻ nghe người nói tiếp-tục kinh-ngạc, và nói: “Đây há chẳng phải là người trong Giê-ru-sa-lem đã diệt những kẻ cầu-khẩn danh này, và đã đến đây vì mục-đích đem họ bị trói về trước mặt các thầy tế-lễ cả hay sao?” ²²Nhưng Sau-lơ cứ tăng thêm sức và làm bối-rối dân Giu-đa sống tại Đa-mách bởi việc chứng-minh rằng Giê-xu này là Đấng Christ.

²³Và khi nhiều ngày đã trôi qua, dân Giu-đa âm-muru với nhau để giết người, ²⁴song âm-muru của họ được Sau-lơ biết. Và họ cũng đang canh-giữ các công ngày và đêm để họ có thể giết người; ²⁵nhưng các môn-đồ của người giữ người vào ban đêm, và thông người xuống qua một lỗ trong vách tường, hạ người xuống trong một cái thùng lớn.

²⁶Và khi Sau-lơ đã đến Giê-ru-sa-lem, người cố-gắng kết-giao với các môn-đồ; và tất cả họ đều sợ người, không tin rằng người là một môn-đồ. ²⁷Nhưng Ba-na-ba đưa người tới các sứ-đồ và diễn-tả cho họ biết thể nào người đã thấy

Chúa trên đường đi, và rằng Chúa đã nói chuyện với người, và thể nào tại Đa-mách người đã bạo-dạn nói ra nhân danh Giê-xu. ²⁸Và người ở với họ, đi đi lại lại tự do trong Giê-ru-sa-lem, bạo-dạn nói ra nhân danh Chúa. ²⁹Người nói và cãi với các người Hê-lê-nít⁽¹⁾; nhưng chúng đang cố gắng giết người. ³⁰Song khi anh em biết điều đó, họ đưa người xuống Sê-sa-rê và tiễn người đi Tạt-sơ.

31Thê là hội-thánh khắp cả Giu-đê và Ga-li-lê và Sa-ma-ri có sự bình-an, được gây-dựng; và, tiếp-tục đi trong sự kính-sợ Chúa và trong sự an-ủi của Đức Thánh-Linh, nó tiếp-tục gia tăng.

Phi-e-rơ chữa lành Ê-nê (9.32-9.35)

32Bấy giờ xảy ra khi Phi-e-rơ đang du-hành qua tất cả các phần đó, người cũng đi xuống tới các thánh-đồ sống tại Ly-đa. ³³Và ở đó người tìm thấy một ông nọ tên là Ê-nê, đã nằm liệt giường 8 năm, vì hấn bị bại. ³⁴Phi-e-rơ nói với hấn: “Ê-nê, Giê-xu Đấng Christ chữa ngươi lành; hãy đứng dậy và làm giường của ngươi.” Tức thì hấn chỗi dậy. ³⁵Và tất cả các người sống tại Ly-đa và Sa-rôn thấy người, và họ trở lại cùng Chúa.

Phi-e-rơ và sự hồi-sinh của Đô-ca (9.36-9.43)

36Bấy giờ tại Gióp-bê có một môn-đồ nọ tên là Ta-bi-tha, (dịch bằng tiếng Gờ-réc được gọi là Đô-ca); bà này có đầy việc làm tốt bụng và nhân-ái, mà bà đã làm liên tục. ³⁷Và xảy ra trong các ngày đó bà ngã bệnh và chết; và khi họ đã tắm rửa thi-hải bà, họ để nó trong một phòng trên lầu. ³⁸Và vì Ly-đa gần Gióp-bê, các môn-đồ, đã nghe rằng Phi-e-rơ ở đó, sai 2 người đi tới người, khẩn-cầu người: “Xin đừng chậm-trễ để đến cùng chúng tôi.” ³⁹Và Phi-e-rơ chỗi dậy và đi với họ. Và khi người đã đến, họ đưa người vào phòng trên lầu; và tất cả các bà góa đứng bên người, khóc-lóc, và chỉ tất cả các áo tay ngắn dài tới đầu gối và các áo-xống khác mà Đô-ca đã từng may trong khi bà còn ở với họ. ⁴⁰Nhưng Phi-e-rơ sai tất cả họ ra ngoài và quì xuống và cầu-nguyện, và quay về thi-hải, người nói: “Ta-bi-tha, hãy chỗi dậy.” Và bà mở mắt của bà ra, và khi bà thấy Phi-e-rơ, bà ngồi dậy. ⁴¹Và người đưa tay của mình cho bà và đỡ bà lên; và gọi các thánh-đồ và các bà góa, người trình-diện bà sống. ⁴²Và việc này đã trở thành được biết khắp cả Gióp-bê, và nhiều người tin Chúa. ⁴³Và xảy ra rằng Phi-e-rơ ở lại nhiều ngày tại Gióp-bê với Si-môn một người thợ thuộc da.

Phi-e-rơ và Cọt-nây (10.1-10.23a)

10¹Bấy giờ có một ông nọ tại Sê-sa-rê tên là Cọt-nây, một đội-trưởng của cái gọi là đội-quân người Y-ta-li, ²một người sùng-đạo, và là người kính-sợ Đức Chúa TRỜI với tất cả gia-hộ của người, và ban nhiều của bố-thí cho dân, và liên-tục cầu-nguyện cùng Đức Chúa TRỜI. ³Vào khoảng giờ thứ chín của ngày đó, người thấy rõ-ràng trong sự hiện-thấy một thiên-sứ của Đức Chúa TRỜI vừa đi vào tới mình, và nói với mình: “Cọt-nây!” ⁴Vừa dấn cái nhìn chăm chăm của mình vào ông đó và quá kính-sợ, người nói: “Điều gì, thưa Chúa?” Và thiên-sứ đó nói với người: “Các lời cầu-nguyện và những của bố-

¹Hê-lê-nít là các người Giu-đa nói tiếng Gờ-réc

**Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 10.5-10.48)**

thí của người đã thăng lên như lời nhắc-nhờ trước mặt Đức Chúa TRỜI. ⁵Và bây giờ hãy phải *một số* người tới Gióp-bê, và mời một người *tên là* Si-môn, cũng được gọi là Phi-e-ơ; ⁶người đang ở lại với một người thợ thuộc da *tên là* Si-môn, nhà người ấy ở cạnh biển.” ⁷Và khi thiên-sứ nói chuyện với mình đã ra đi, người triệu *2 người* trong đám tôi-tớ của mình đến và một người lính sùng-đạo trong những kẻ tùy-tùng thân-cận của mình, ⁸và sau khi người đã giải-thích mọi sự cho họ, người sai họ đi tới Gióp-bê.

⁹Và vào ngày kế, khi họ trên đường của họ và tới gần thành đó, Phi-e-ơ đi lên trên mái nhà vào khoảng giờ thứ sáu để cầu-nguyện. ¹⁰Và người trở nên đói, và muốn ăn; nhưng trong khi họ đang làm các việc chuẩn-bị, người rơi vào sự xuất thần; ¹¹và người nhìn thấy bầu trời mở ra, và một vật nào đó như một tấm vải lớn được buộc bởi 4 góc vào bầu trời đang xuống tới đất, ¹²và trong nó có tất cả *loài* thú 4 chân và các sinh-vật bò trườn của trái đất và các chim trời. ¹³Và có một tiếng nói đến cùng người: “Hãy chỗi dậy, Phi-e-ơ; giết và ăn!” ¹⁴Nhưng Phi-e-ơ nói: “Tuyệt-nhiên không, thưa Chúa; vì tôi đã chẳng bao giờ ăn bất cứ cái gì không thánh và chẳng sạch.” ¹⁵Và một lần nữa tiếng nói *đến* cùng người lần thứ hai: “Cái Đức Chúa TRỜI đã làm sạch, không *còn* xem là không thánh.” ¹⁶Và việc này xảy ra 3 lần; và tức thì vật đó được nhặt lên vào trong bầu trời.

¹⁷Bấy giờ, trong khi Phi-e-ơ tự mình bị bối-rối vô-cùng về sự hiện-thấy mà mình đã thấy có thể là gì, thì này, các người đã được Cọt-nây sai đi, đã hỏi đường tới nhà Si-môn, xuất hiện nơi công; ¹⁸và gọi lớn, họ hỏi có phải Si-môn cũng được gọi là Phi-e-ơ, đang ở lại đó chẳng. ¹⁹Bấy giờ trong khi Phi-e-ơ đang ngắm-nghĩ về sự hiện-thấy, Linh nói với người: “Kìa, 3 người đang tìm người. ²⁰Nhưng hãy chỗi dậy, đi xuống lâu, và đi theo họ không nghi-ngờ gì cả; vì chính Ta đã sai họ.” ²¹Và Phi-e-ơ đi xuống tới các người đó và nói: “Này, ta là người mà các người đang tìm; lý-do gì *khiến* các người đã đến?” ²²Và họ nói: “Cọt-nây, một đội-trưởng, một người công-chính và kính-sợ Đức Chúa TRỜI, được toàn-thể nước của dân Giu-đa nói tốt, được một thiên-sứ thánh chỉ dẫn để mời ông *đến* nhà của người và nghe những lời từ ông.” ²³Và thể là Phi-e-ơ mời họ vào và cho họ trọ.

Phi-e-ơ tại Sê-sa-rê (10.23b-10.33)

^{23b}Và vào ngày kế, người chỗi dậy và ra đi với họ, và một số anh em từ Gióp-bê đi theo người. ²⁴Và vào ngày kế đó, người vào Sê-sa-rê. Bấy giờ Cọt-nây đang chờ họ, và đã gọi lại với nhau bà con và các bạn thân của mình. ²⁵Và khi xảy ra rằng Phi-e-ơ vào, Cọt-nây đón người, và phục xuống nơi chân người và thờ-lạy người. ²⁶Song Phi-e-ơ đỡ người lên, nói: “Hãy đứng dậy; ta cũng *chỉ* là một con người.” ²⁷Và khi người nói chuyện với người, người vào, và tìm thấy nhiều người đã họp lại. ²⁸Và người nói với họ: “Chính các người biết thật trái luật làm sao ấy cho một người Giu-đa giao-thiệp với một người ngoại-quốc hay thăm-viếng hẳn; và *nhưng* mà Đức Chúa TRỜI đã tỏ ra cho ta biết rằng ta không nên gọi bất cứ người nào là không thánh hay chẳng sạch. ²⁹Đó là tại sao ta đã đến mà không nêu lên bất cứ một sự phản-đối nào khi ta được

mời. Và vì vậy ta hỏi lý-do gì các người đã mời ta?” ³⁰Và Cọt-nây nói: “Bốn ngày qua tới giờ này, tôi đang cầu-nguyện trong nhà của tôi trong giờ thứ chín; và kìa, có một ông đứng trước mặt tôi trong y-phục sáng-chói, ³¹và ông ấy nói: “Cọt-nây, lời cầu-nguyện của người đã được nghe và các cửa bỏ-thứ của người đã được nhớ đến trước mặt Đức Chúa TRỜI. ³²Bởi vậy, hãy sai tới Gióp-bê và mời Si-môn, cũng được gọi là Phi-e-ơ, đến cùng người; người đang ở tại nhà của Si-môn người thợ thuộc da cạnh biển.” ³³Và vì vậy tôi đã sai mời ông liền, và ông đã hành-động khéo bằng việc đến *đây*. Thế thì, bây giờ tất cả chúng tôi ở đây hiện-diện trước mặt Đức Chúa TRỜI để nghe mọi điều ông đã được lệnh bởi Chúa.”

Dân Ngoại nghe tin-lành (10.34-10.43)

³⁴Và mở miệng của mình, Phi-e-ơ nói: “*Bây giờ* ta hiểu chắc-chắn nhất rằng Đức Chúa TRỜI không phải là Đấng tỏ ra thiên-vị, ³⁵song trong mỗi dân-tộc, người kính-sợ Ngài và làm điều công-chính, đều được hoan-nghênh đối với Ngài. ³⁶Lời mà Ngài đã gửi tới các con trai của Y-sơ-ra-ên, thuyết-giảng sự bình-an qua Giê-xu *Đấng Christ*—Ngài là Chúa của tất cả—³⁷chính các người biết điều đã xảy ra khắp cả Giu-đê, bắt đầu từ Ga-li-lê, sau phép báp-tem mà Giảng đã công-bố. ³⁸*Các người biết về* Giê-xu ở Na-xa-rét, thể nào Đức Chúa TRỜI đã xúc-dầu cho Ngài bằng Đức Thánh-Linh và bằng quyền-năng, và *thể nào* Ngài đã đi đó đi đây làm điều thiện, và chữa lành mọi người bị áp-chế bởi qui-vương; vì Đức Chúa TRỜI ở với Ngài. ³⁹Và chúng ta là các chứng-nhân của tất cả những sự Ngài đã làm cả trong xứ của dân Giu-đa lẫn trong Giê-ru-sa-lem. Và chúng cũng đã giết Ngài bằng việc treo Ngài trên một cây gỗ. ⁴⁰Đức Chúa TRỜI đã vực Ngài sống lại vào ngày thứ ba, và cho phép rằng Ngài trở nên thấy được, ⁴¹chẳng phải cho tất cả người ta, song cho các chứng-nhân đã được chọn trước bởi Đức Chúa TRỜI, *nghe* là, cho chúng ta, những kẻ đã ăn và đã uống với Ngài sau khi Ngài đã sống lại từ người chết. ⁴²Và Ngài đã ra lệnh cho chúng ta phải thuyết-giảng cho dân-chúng, và phải long-trọng làm chứng rằng Ngài là Đấng được bổ-nhiệm bởi Đức Chúa TRỜI làm Thâm-phán của những kẻ sống và những kẻ chết. ⁴³Về Ngài, tất cả các đảng tiên-tri đều làm chứng rằng qua danh của Ngài, mọi người tin Ngài đều nhận sự tha tội.”

Phi-e-ơ báp-tem dân Ngoại lần đầu tiên (10.44-10.48)

⁴⁴Trong khi Phi-e-ơ còn đang nói các lời này, Đức Thánh-Linh giảng trên tất cả những kẻ đang lắng nghe lời. ⁴⁵Và tất cả các tín-nhân từ giữa những kẻ chịu cắt-bì, đã đến với Phi-e-ơ đều lấy làm sùng-sờ, vì ân-tử của Đức Thánh-Linh cũng đã được đổ ra trên các người Ngoại-bang. ⁴⁶Vì họ đang nghe chúng nói bằng các ngôn-ngữ và tán-dương Đức Chúa TRỜI. Thế thì Phi-e-ơ trả lời: ⁴⁷“Chắc chẳng có người nào có thể từ-chối nước cho những người này được báp-tem, những người đã nhận Đức Thánh-Linh y như chúng ta, phải không?” ⁴⁸Và người truyền cho họ được báp-tem nhân danh Giê-xu *Đấng Christ*. Đoạn họ mời người ở lại một vài ngày.

**Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 11.1-12.17)**

Phi-e-ros biện-hộ việc mình thuyết-giảng cho dân Ngoại-bang (11.1-11.18)

11 Bấy giờ, các sứ-đồ và anh em ở khắp Giu-đê đều nghe rằng các người Ngoại-bang cũng đã nhận lời của Đức Chúa TRỜI. ²Và khi Phi-e-ros lên đến Giê-ru-sa-lem, các người trong những kẻ chịu cắt-bì đặt vấn-đề với người, ³rằng: “Người đã đi tới những kẻ không chịu cắt-bì và ăn chung với họ.” ⁴Nhưng Phi-e-ros bắt đầu tuần-tự giải-thích cho họ biết, rằng: ⁵“Ta đã ở trong thành Gióp-bê đang cầu-nguyện; và trong sự xuất thần, ta đã thấy một sự hiện-thấy, một vật nọ đang xuống như một tấm vải lớn được hạ xuống bởi 4 góc từ bầu trời; và nó đáp thẳng xuống tới ta, ⁶và khi ta đã dán cái nhìn chăm-chăm của ta vào nó và quan-sát nó và ta thấy các thú-vật 4 cạnh của trái đất và các thú rừng và các sinh-vật bò trườn và các chim trời. ⁷Và ta cũng nghe tiếng nói phán cùng ta: ‘Hãy chỗi dậy, Phi-e-ros; hãy giết và ăn.’ ⁸Nhưng ta nói: ‘Tuyệt-nhiên không, thưa Chúa, vì chẳng có một vật gì không thánh hay chẳng sạch đã từng vào miệng con.’ ⁹Nhưng tiếng nói từ trời trả lời lần thứ hai: ‘Cái gì Chúa Trời đã làm sạch, thì không còn xem là không thánh nữa.’ ¹⁰Và việc này xảy ra 3 lần, và mọi vật được kéo lên trở lại vào trong bầu trời. ¹¹Và kia, vào lúc đó, 3 người, đã được sai tới ta từ Sê-sa-rê, xuất-hiện trước nhà mà chúng ta đang ở. ¹²Và Linh bảo ta đi với họ không có các mối nghi ngờ. Và 6 anh-em này cũng đi với ta, và chúng ta vào nhà người đó. ¹³Và người thuật lại cho chúng ta biết thể nào người đã thấy vị thiên-sứ đứng trong nhà của người, và nói: ‘Hãy sai tới Gióp-bê, và đem Si-môn, cũng được gọi là Phi-e-ros đến đây; ¹⁴và người sẽ nói những lời cùng người bởi đó người sẽ được cứu, người và tất cả gia-hộ của người.’ ¹⁵Và khi ta bắt đầu nói chuyện, Đức Thánh-Linh giảng trên họ, y như trên chúng ta lúc ban đầu. ¹⁶Và ta nhớ lời của Chúa, thể nào Ngài đã thường nói: ‘Giăng đã làm báp-tem với nước, nhưng các người sẽ phải được báp-tem với Đức Thánh-Linh.’ ¹⁷Bởi vậy nếu Đức Chúa TRỜI đã cho họ cùng một ân-tử như Ngài đã cho chúng ta sau khi tin Chúa Giê-xu Đấng Christ, thì ta là ai mà có thể đứng chặn đường đi của Đức Chúa TRỜI?” ¹⁸Và khi họ đã nghe điều này, họ trở nên im lặng, và tôn-vinh Đức Chúa TRỜI, rằng: “Thể thì tốt quá, Đức Chúa TRỜI cũng đã ban cho các người Ngoại-bang sự ăn-năn dẫn đến sự sống.”

Hội-thánh người Ngoại-bang tại An-ti-ốt; Ba-na-ba và Sau-lơ (11.19-11.26)

¹⁹Thể là lúc đó những kẻ bị đuổi chạy tán loạn vì sự khùng-bố trôi dạt có liên quan với Ê-tiên, chạy xa đến tận Phê-ni-xi, Chíp-ros, và An-ti-ốt, nói lời đó cho không một ai ngoại trừ một mình dân Giu-đa. ²⁰Nhưng có một số trong bọn họ, các người Chíp-ros và Sy-ren, đã đến tới An-ti-ốt và cũng nói cùng các người Gờ-réc, thuyết giảng Chúa Giê-xu. ²¹Và tay của Chúa ở với họ, và một số lớn những kẻ tin quay về Chúa. ²²Và lời về họ được nghe trong tai của hội-thánh tại Giê-ru-sa-lem, và họ phái Ba-na-ba đi xa đến tận An-ti-ốt. ²³Thể thì khi người đã đến và đã thấy ân-diễn của Đức Chúa TRỜI, người hoan-hỉ và khuyến-khích tất cả họ với mục-đích có tâm vẫn thật đối với Chúa; ²⁴vì người là một người tốt, và đầy dẫy Đức Thánh-Linh và đầy đức-tin. Và các đám đông đáng kể được thêm vào Chúa. ²⁵Và người rời đó để đến Tạt-sơ tim

kiếm Sau-lơ; ²⁶và khi người đã tìm được Sau-lơ, người đưa Sau-lơ đến An-ti-ốt. Và đã xảy ra rằng trong 1 năm trọn, 2 người họp với hội-thánh, và dạy-đỗ một đám đông đáng kể; và các môn-đồ lần đầu tiên được gọi là các Christ-nhân tại An-ti-ốt.

Ba-na-ba và Sau-lơ được phái đi Giê-ru-sa-lem (11.27-11.30)

²⁷Bấy giờ trong những ngày này, một số tiên-tri xuống từ Giê-ru-sa-lem đến An-ti-ốt. ²⁸Và một trong bọn họ tên là A-ga-bút đứng dậy và cho biết bởi Linh rằng chắc-chắn sẽ có một nạn đói lớn khắp đất có người ở. Và điều này đã xảy ra trong triều-đại Co-lốt. ²⁹Và theo ti-lệ rằng bất cứ người nào trong các môn-đồ có của-cải, mỗi người trong bọn họ quyết-định gởi đi một đóng góp cho sự cứu tế anh em sống trong Giu-đê. ³⁰Và điều này họ đã làm, gởi nó qua tay của Ba-na-ba và Sau-lơ tới các trưởng-lão.

Hê-rốt giết Gia-cơ; Thiên-sứ cứu Phi-e-ros khỏi nhà tù (12.1-12.19)

12 Bấy giờ vào lúc đó, vua Hê-rốt tra tay vào một số người thuộc hội-thánh, để ngược đãi họ. ²Và hắn đã sai giết Gia-cơ, anh của Giăng, bằng guom. ³Và khi hắn thấy nó làm vui lòng dân Giu-đa, hắn cũng tiến tới bắt Phi-e-ros. Bấy giờ là các ngày của Lễ Bánh Không-men. ⁴Và khi hắn đã bắt Phi-e-ros, hắn bỏ người trong nhà giam, giao người cho 4 tốp bốn lính canh-giữ người, định sau lễ Vượt-qua đưa người ra trước mặt dân-chúng. ⁵Thể là Phi-e-ros bị giữ trong nhà giam, nhưng hội-thánh nhiệt-tâm cầu-nguyện cho người tới Đức Chúa TRỜI. ⁶Và vào chính đêm khi Hê-rốt sắp đưa người ra, Phi-e-ros đang ngủ giữa 2 tên lính, bị trói bằng 2 xiềng xích; và các lính canh ở phía trước cửa đang coi chừng nhà giam. ⁷Và kia, một thiên-sứ của Chúa thành-linh hiện ra, và ánh-sáng tỏa-sáng trong xà lim; và thiên-sứ đánh cạnh sườn của Phi-e-ros và đánh thức người, nói: “Hãy mau đứng lên.” Và xiềng-xích rơi khỏi các cổ tay của người. ⁸Và thiên-sứ nói với người: “Hãy thắt dây lưng của người và hãy mang dép của người vào.” Và người làm như thế. Và thiên-sứ bảo người: “Hãy quấn áo choàng của người quanh người và đi theo ta.” ⁹Và người đi ra và tiếp-tục đi theo, và người đã không biết rằng điều mà thiên-sứ đang làm là thật, nhưng tưởng mình đang thấy một sự hiện-thấy. ¹⁰Và khi họ đã đi qua khỏi đội lính canh thứ nhất và thứ nhì, họ đến công sắt dẫn vào thành-phố, nó tự mở ra cho họ; và họ đi ra và đi dọc theo một đường-phố; và tức thì thiên-sứ rời khỏi người. ¹¹Và khi Phi-e-ros tỉnh trí lại, người nói: “Bấy giờ ta biết chắc rằng Chúa đã sai thiên-sứ của Ngài đến và đã giải-cứu ta khỏi tay Hê-rốt và khỏi mọi sự trông đợi của dân Giu-đa.” ¹²Và khi người ý-thức điều này, người đi tới nhà của Ma-ri, mẹ của Giăng, cũng được gọi là Mác, nơi nhiều người đang họp lại với nhau và đang cầu-nguyện. ¹³Và khi người đã gõ cửa của công, một đứm tở gái tên là Rô-đơ đến trả lời. ¹⁴Và khi cô nhận ra tiếng của Phi-e-ros, vì niềm vui của mình, cô không mở công, song chạy vào và loan-báo rằng Phi-e-ros đang đứng trước công. ¹⁵Và họ nói với cô: “Mày điên hã!” Nhưng cô cứ khẳng-khăng rằng ấy là như thể. Và họ cứ nói: “Ấy là thiên-sứ của người.” ¹⁶Nhưng Phi-e-ros tiếp-tục gõ; và khi họ đã mở, họ thấy người và bị kinh-ngạc. ¹⁷Nhưng ra dấu tay cùng họ để biểu im-lặng, người diễn-tả cho họ biết thể nào Chúa đã dẫn người ra

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 12.18-13.30)

khỏi nhà tù. Và người nói: “Hãy thuật lại các việc này cho Gia-co và anh em biết.” Và người ra đi và đi tới một chỗ khác. ¹⁸Bấy giờ khi ban ngày đã đến, có sự náo-động không nhỏ giữa các người lính về điều gì đã xảy ra cho Phi-e-ơ. ¹⁹Và khi Hê-rốt đã tìm người và đã chẳng tìm thấy người, hấn tra-xét các lính canh và ra lệnh dẫn chúng đi hành-hình. Và hấn đi xuống từ Giu-đê đến Sê-sa-rê và trải qua một thời gian ở đó.

Án của Hê-rốt (12.20-12.23)

²⁰Bấy giờ Hê-rốt rất giận dân Ty-ơ và Si-đôn; và đồng tình họ đến cùng vua, và đã chinh-phục được Ba-la-tút, viên thị thần⁽¹⁾ của nhà vua, họ đang xin hòa, bởi vì xứ của nhà vua nuôi xứ của họ. ²¹Và vào một ngày đã định, Hê-rốt, mặc vương-bào của hấn, ngồi vào chỗ của hấn trên ngôi cao và hiệu triệu họ. ²²Và dân cứ hô to: “Tiếng của một thần và chẳng phải của con người!” ²³Và tức-thì một thiên-sứ của Chúa đánh hấn vì hấn đã chẳng dành vinh-quang cho Đức Chúa TRỜI, và hấn bị các con giun ăn và thối hoi thở cuối cùng của hấn.

Ba-na-ba và Sau-lơ trở về An-ti-ốt (12.24-12.25)

²⁴Nhưng lời của Chúa tiếp-tục phát triển và được sinh-sôi nảy-nở.

²⁵Và Ba-na-ba và Sau-lơ trở về từ Giê-ru-sa-lem khi họ đã hoàn-tất nhiệm-vụ của họ, đem Giảng theo cùng, là người cũng được gọi là Mác.

B. SỰ HẬU-VIỆC CỦA PHAO-LÔ (13.1-28.31)

1. Chuyến truyền-giáo lần thứ nhất (13.1-14.28)

Ba-na-ba và Sau-lơ được sai đi thuyết-giảng (13.1-13.3)

13¹Bây giờ, tại An-ti-ốt, trong hội-thánh ở đó, có các tiên-tri và các giáo-viên: Ba-na-ba, Si-mê-ôn là người được gọi là Ni-giê⁽²⁾, Lu-si-út người Sy-ren, Ma-na-hen là người đã được nuôi dưỡng với Hê-rốt thông-độc phân-tư xứ, và Sau-lơ. ²Và trong khi họ đang hầu-việc Chúa và kiêng ăn, Đức Thánh-Linh nói: “Hãy để riêng ra cho Ta Ba-na-ba và Sau-lơ cho công-việc mà Ta đã gọi họ.” ³Thế thì, khi chúng đã kiêng-ăn và cầu-nguyện và đặt tay mình trên họ, chúng tiễn họ đi.

Phao-lô rửa một thầy phù-thủy tại Chíp-ơ (13.4-13.12)

⁴Thế là, được Đức Thánh-Linh sai đi, họ đi xuống tới Sê-lơ-xi và từ đó họ đi thuyền buồm tới Chíp-ơ⁽³⁾. ⁵Và khi họ tới Sa-la-min, họ bắt đầu công-bố lời của Đức Chúa TRỜI trong các hội-đường của dân Giu-đá; và họ cũng có Giảng là người giúp-đỡ của họ. ⁶Và khi họ đã đi qua toàn thể đảo xa đến tận Ba-phô, họ gặp một thuật-sĩ nọ, một tiên-tri già người Giu-đá có tên là Ba-Giê-su, ⁷ở với tổng-đốc Sê-giút Phau-lút, một người có óc thông-minh. Người này triệu Ba-na-ba và Sau-lơ đến và muốn nghe lời của Đức Chúa TRỜI. ⁸Song Ê-ly-ma thuật-sĩ đó (vì tên hấn được dịch ra như vậy) đang chống lại họ, tìm cách quay tổng-đốc xa khỏi đức-tin. ⁹Nhưng Sau-lơ, là người cũng được biết là Phao-lô, đầy dẫy Đức Thánh-Linh, dấn cái nhìn chăm

chăm của mình vào hấn, ¹⁰và nói: “Ngươi, là người đầy mọi giả-dối và lừa-đảo, ngươi con trai của quý-vương, ngươi kẻ thù của mọi sự công-chính, ngươi sẽ không ngừng bẻ cong các lối đi thẳng của Chúa sao? ¹¹Và bây giờ, này, bàn tay của Chúa ở trên ngươi, và ngươi sẽ mù và không thấy mặt trời trong một thời-gian.” Và tức thì sưng mù và tối-tăm giáng trên hấn, và hấn tìm những kẻ dẫn hấn bởi bàn tay đi đó đi đây. ¹²Thế thì tổng-đốc tin khi người thấy điều đã xảy ra, bị kinh-ngạc ở lời dạy về Chúa.

Phao-lô thuyết-giảng cho dân Giu-đá tại An-ti-ốt xứ Bi-si-đi (13.13-13.43)

¹³Bây giờ Phao-lô với các bạn đồng-hành của mình ra khỏi từ Ba-phô và tới Bết-giê trong Bam-phi-ly; và Giảng bỏ họ và trở về Giê-ru-sa-lem. ¹⁴Nhưng đi tiếp từ Bết-giê, họ đến tại An-ti-ốt xứ Bi-si-đi, và vào ngày Ngung-nghi họ đi vào hội-đường và ngồi xuống. ¹⁵Và sau khi đọc Luật-pháp và các Tiên-tri, các quan-viên hội-đường sai đi tới họ, nói: “Anh em, nếu anh em có một lời khích-lệ nào cho dân-chúng, xin hãy nói nó.” ¹⁶Và Phao-lô đứng dậy, và ra dấu với tay của mình, nói: “Hỡi người Y-sơ-ra-ên, và các người những kẻ kinh-sợ Đức Chúa TRỜI, xin lắng nghe: ¹⁷Đức Chúa TRỜI của dân Y-sơ-ra-ên này đã chọn tổ-phụ của chúng ta, và đã làm dân-tộc này thành vĩ-đại trong khi họ tá-tức trong xứ Ê-díp-tô, và với cánh tay giơ lên Ngài đã dẫn họ ra khỏi đó. ¹⁸Và trong một thời-gian khoảng 40 năm, Ngài đã chịu đựng với họ trong vùng hoang-vu. ¹⁹Và khi Ngài đã tiêu diệt 7 quốc-gia trong đất Ca-na-an, Ngài phân-phát đất của chúng làm của thừa-kế—toàn thể chuyện này Ngài cho họ các phán-quan cho đến tiên-tri Sa-mu-ên. ²¹Và lúc đó họ đòi một vị vua, và Đức Chúa TRỜI cho họ Sau-lơ con trai của Ki-sơ, một người thuộc về chi-tộc Bên-gia-min, trong 40 năm. ²²Và sau khi Ngài đã bãi-nhiệm người, Ngài nâng Đa-vít lên làm vua của họ, về người Ngài cũng làm chứng và nói: ‘TA ĐÃ TÌM ĐƯỢC ĐA-VÍT, con trai của Gie-sê, MỘT NGƯỜI THEO TÂM TA⁽⁴⁾, là người sẽ thực-hiện mọi ý-muốn của Ta.’ ²³Từ con cháu của người này, theo lời hứa, Đức Chúa TRỜI đã đưa đến cho Y-sơ-ra-ên một Cứu-Chúa, Giê-xu; ²⁴sau khi Giảng đã công-bố trước việc đến của Ngài, có một phép báp-tem về sự ăn-năn cho mọi người trong Y-sơ-ra-ên. ²⁵Và trong khi Giảng đang hoàn-tất việc của mình, người cứ nói: ‘Các người tưởng ta là gì? Ta không phải là Ngài. Song, này, Đấng đang đến sau ta, đầy dấp trên chân của Ngài ta không xứng đáng để mớ.’

²⁶“Hỡi anh em, các con trai của gia-đình Áp-ra-ham, và những kẻ giữa anh em kinh-sợ Đức Chúa TRỜI, lời về sự cứu-rỗi này được gửi ra cho chúng ta. ²⁷Vì những kẻ sống trong Giê-ru-sa-lem, và những kẻ cai-trị của họ, chẳng nhận-biết Ngài hay tiếng nói của các tiên-tri được đọc mỗi ngày Ngung-nghi, đã làm ứng-nghiệm các lời ấy bởi việc kết-án Ngài. ²⁸Và dấu họ đã chẳng tìm được cớ nào để giết Ngài, họ vẫn xin Phi-lát rằng Ngài bị diệt. ²⁹Và khi họ đã hoàn-thành mọi điều được viết về Ngài, họ đem Ngài xuống khỏi cây gỗ và đặt Ngài trong một cái mộ. ³⁰Nhưng Đức Chúa TRỜI đã vực Ngài sống lại từ người

¹ quan chức quản lý toàn bộ người hầu của vua

² nghĩa là Đen

³ Chíp-ơ là một đảo ở Địa-trung-hải

⁴ 1 Sa-mu-ên 13.14; 15.23, 15.26, 15.28; 16.1,13; Thánh-thi 89.20

**Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 13.31-14.16)**

chết; ³¹và trong nhiều ngày, Ngài đã hiện ra với những kẻ đã đi lên với Ngài từ Ga-li-lê tới Giê-ru-sa-lem, chính những kẻ ấy bây giờ là các chứng-nhân của Ngài cho dân-chúng. ³²Và chúng tôi thuyết-giảng cho anh em tin-lành của lời hứa được lập cùng tổ-phụ ³³mà Đức Chúa TRỜI đã làm ứng-nghiệm cho con cái của chúng ta trong đó Ngài đã vực Giê-xu sống lại, như cũng được viết trong Thánh-thi thứ hai:

‘CON LÀ CON TRAI CỦA TA;
HÔM NAY TA ĐÃ SINH RA CON⁽¹⁾.’

³⁴Và về sự kiện rằng Đức Chúa TRỜI đã vực Ngài sống lại từ người chết, không còn trở lại sự hư-nát nữa, Ngài đã phán theo cách này:

‘TA SẼ CHO CÁC NGƯỜI các phước THÁNH VÀ CHẮC-CHẴN CỦA ĐA-VÍT⁽²⁾.’

³⁵Bởi vậy Ngài cũng nói trong một Thánh-thi khác:

‘CHÚA SẼ CHĂNG ĐỀ ĐĂNG THÁNH CỦA CHÚA THẤY SỰ THÔI-RỬA⁽³⁾.’

³⁶Vì Đa-vít, sau khi người đã đáp ứng mục-đích của Đức Chúa TRỜI trong chính thể-hệ của người, đã ngủ, và đã được đặt nằm giữa tổ-phụ của người, và đã thấy sự thối-rữa; ³⁷nhưng Ngài mà Đức Chúa TRỜI đã vực sống lại đã chẳng thấy sự thối-rữa. ³⁸Bởi vậy xin để anh em được biết, hỡi anh em, rằng: qua Đấng này sự tha-thứ tội-lỗi được tuyên-bố cho anh em, ³⁹và qua Ngài mọi kẻ tin được xưng công-chính từ mọi sự việc, từ chúng anh em đã không thể được xưng công-chính qua Luật-pháp của Môi-se. ⁴⁰Bởi vậy, hãy chú-ý, để điều được nói đến trong các Tiên-tri có thể không đến trên anh em:

41 ‘HÃY NHÌN, CÁC NGƯỜI NHỮNG KẸ NHAO-BÁNG, HÃY KINH-NGAC, VÀ HÃY BIẾN MẮT ĐI,
VÌ TA ĐANG HOÀN-TẤT MỘT VIỆC LÀM TRONG NHỮNG NGÀY CỦA CÁC NGƯỜI,
MỘT VIỆC LÀM MÀ CÁC NGƯỜI SẼ CHĂNG BAO GIỜ TIN,
ĐẦU CÓ AI ĐÓ PHẢI ĐIỀN-TẢ NÓ CHO CÁC NGƯỜI⁽⁴⁾.’

⁴²Và trong khi họ đang đi ra, dân-chúng cứ nài-xin rằng các lời này có thể được nói cho họ nghe vào ngày Ngung-nghi kể. ⁴³Bấy giờ, khi buổi họp của hội-đường đã tan, nhiều người trong dân Giu-đa và trong các người mới nhập-đạo kinh-sợ Đức Chúa TRỜI đi theo Phao-lô và Ba-na-ba, hai người, khi nói chuyện với họ, khuyến họ tiếp-tục trong ân-diễn của Đức Chúa TRỜI.

Phao-lô quay qua các dân Ngoại-bang (13.44-13.52)

⁴⁴Và ngày Ngung-nghi kể, gần như toàn-thể thành-phố nhóm lại để nghe lời của Đức Chúa TRỜI. ⁴⁵Nhưng khi dân Giu-đa thấy các đám đông, họ đầy lòng ganh-tị, và nói nghịch các điều Phao-lô nói, và đang nói phạm-thượng. ⁴⁶Và Phao-lô và Ba-na-ba dạn-dĩ nói thẳng, rằng: “Ấy là cần-thiết để lời của Đức Chúa TRỜI được nói cho các người trước nhất; vì các người cự tuyệt lời ấy, và tự xét mình không xứng-đáng có sự sống đời đời, này, chúng ta quay qua các dân Ngoại-bang. ⁴⁷Vì Chúa đã ra lệnh cho chúng ta như vậy:

‘TA ĐÃ ĐẶT NGƯỜI LÀM SỰ SÁNG CHO CÁC DÂN NGOẠI-BANG,
ĐỂ NGƯỜI ĐEM SỰ CỨU-RỐI ĐẾN ĐÁU-CÙNG CỦA TRÁI ĐẤT.’”⁽⁵⁾

⁴⁸Và khi các dân Ngoại-bang nghe lời này, họ mừng-rỡ và tôn-vinh lời của Chúa; và có bao nhiêu người đã được định cho sự sống đời đời thì có bấy nhiêu tin. ⁴⁹Và lời của Chúa đang lan ra cả vùng. ⁵⁰Nhưng dân Giu-đa khuấy-động các bà sùng-đạo có tiếng tăm và các ông trưởng-thượng của thành-phố, và kích động một cuộc khủng-bổ chống lại Phao-lô và Ba-na-ba, và đuổi họ ra khỏi biên-giới của chúng. ⁵¹Song họ phui bụi của chân của họ chống lại chúng và đi tới Y-cô-ni. ⁵²Và các môn-đồ đầy dẫy niềm vui liên tục và đầy dẫy Đức Thánh-Linh.

Sau-lơ và Ba-na-ba thuyết-giảng dạn-dĩ tại Y-cô-ni (14.1-14.7)

14¹Và xảy ra tại Y-cô-ni, họ cùng nhau vào hội-đường của dân Giu-đa, và nói theo một cách mà một đám rất đông tin, thuộc cả dân Giu-đa lẫn thuộc dân Gờ-réc. ²Song dân Giu-đa, là những kẻ chẳng tin, kích-thích tâm-hồn của dân Ngoại-bang, và làm chúng bực tức chống lại anh em. ³Bởi vậy họ trải qua một thời-gian lâu ở đó dạn-dĩ nói với sự tin cậy nơi Chúa, là Đấng đang mang chứng cứ cho lời ân-diễn của Ngài, cho phép các dấu hiệu và các điều kỳ-diệu được làm bởi bàn tay của họ. ⁴Nhưng đám đông trong thành bị chia rẽ; một số ở với dân Giu-đa, và một số với các sứ-đồ. ⁵Và khi cả các người Ngoại-bang lẫn dân Giu-đa cùng với các người cai-trị của chúng mưu-toan ngược đãi và ném đá họ, ⁶họ nhận biết về điều đó và trốn tới các thành-thị của Ly-caô-ni, Lít-tơ và Đet-bơ và vùng xung-quanh; ⁷và ở đó họ tiếp-tục thuyết-giảng tin-lành.

Phao-lô chữa lành người què trong Lít-tơ (14.8-14.20)

⁸Và tại Lít-tơ có một ông nọ đang ngồi, không có sức mạnh trong chân của hắn, què từ từ-cung của mẹ hắn, đã chẳng bao giờ bước đi. ⁹Người này đang lắng nghe Phao-lô trong khi người nói, Phao-lô, khi người đã dán cái nhìn chăm chăm vào hắn, và đã thấy rằng hắn có đức-tin để được cứu, ¹⁰nói với tiếng lớn: “Hãy đứng thẳng lên trên chân của người.” Và hắn nhảy bật lên và bước đi. ¹¹Và khi các đám đông thấy điều Phao-lô đã làm, chúng lên tiếng, nói bằng ngôn-ngữ người Ly-caô-ni: “Các thần đã trở thành như người và đã đi xuống cùng chúng ta.” ¹²Và chúng gọi Ba-na-ba là Giu-bi-tê, và Phao-lô là Mệt-cu-rơ, vì người là người lãnh đạo trong việc nói. ¹³Và thầy tế-lễ của Giu-bi-tê, mà đền-thờ của hắn ở phía trước thành, đem bò và các tràng hoa tới các công, và muốn dâng tế-vật với các đám đông. ¹⁴Nhưng khi các sứ-đồ, Ba-na-ba và Phao-lô, nghe về điều đó, họ xé áo dài của họ và xông vào trong đám đông, la to: ¹⁵“Các người ơi, tại sao các người làm các điều này? Chúng ta cũng là người với cùng một bản-chất như các người, và thuyết-giảng tin-lành cho các người mục-đích để các người nên quay khỏi các điều vô ích này sang Đức Chúa TRỜI sống, là Đấng ĐÃ TẠO TRỜI VÀ TRÁI ĐẤT VÀ BIỂN, VÀ TẤT CẢ Ở TRONG CHÚNG⁽⁶⁾. ¹⁶Và trong các thể-hệ đã qua, Ngài đã cho phép tất cả các dân-

¹Thánh-thi 2.7

²Ê-sai 55.3

³Thánh-thi 16.10

⁴Ha-ba-cúc 1.5

⁵Ê-sai 42.6; 49.6

⁶Xuất-hành 20.11; Thánh-thi 140.6; Khải-huyền 14.7

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 14.17-15.24)

tộc đi các đường riêng của họ; ¹⁷và tuy nhiên, Ngài đã chẳng để chính Ngài không có chứng-cớ, trong đó Ngài đã làm tốt và ban cho các người mưa từ trời và mùa màng hoa-lợi, thỏa-mãn lòng của các người bằng thực-phẩm và niềm vui.” ¹⁸Và ngay cả nói các điều này, họ vẫn khó-khăn ngăn-cản đám đông khỏi dâng tế-vật cho họ.

¹⁹Nhưng các người Giu-đa đến từ An-ti-ốt và Y-cô-ni, và đã chinh-phục được các đám đông, chúng ném đá Phao-lô và đang kéo người ra ngoài thành, tưởng rằng người đã chết. ²⁰Nhưng trong khi các môn-đồ đứng xung-quanh người, người đứng dậy và vào thành. Và ngày kế người ra đi với Ba-na-ba tới Đet-bơ.

Phao-lô và Ba-na-ba chỉ-định các trưởng-lão trên thuyền về nhà (14.21-14.28)

²¹Và sau khi họ đã truyền-giảng tin-lành cho thành đó và đã đào-tạo nhiều môn-đồ, họ trở về Lít-tơ và về Y-cô-ni và về An-ti-ốt, ²²cùng-có hồn của các môn-đồ và khuyến-khích chúng tiếp-tục trong đức-tin, và nói: “Chúng ta phải vào vương-quốc của Đức Chúa TRỜI qua nhiều khổ-nạn.” ²³Và khi họ đã chỉ-định các trưởng-lão cho chúng trong mỗi hội-thánh, đã cầu-nguyện với việc kiêng-ăn, họ phó-thác chúng cho Chúa, là Đấng mà chúng đã tin. ²⁴Và họ trải qua Bi-si-đi và đến trong Bam-phi-ly. ²⁵Và khi họ đã nói lời tại Bết-giê, họ đi xuống Át-ta-li; ²⁶và từ đó họ đi thuyền buồm tới An-ti-ốt, từ đó họ đã được phó-thác cho ân-điền của Đức Chúa TRỜI cho việc làm mà họ đã hoàn-thành. ²⁷Và khi họ đã tới và đã họp hội-thánh lại với nhau, họ thuật lại tất cả các việc mà Đức Chúa TRỜI đã làm với họ và thể nào Ngài đã mở cửa đức-tin cho các dân Ngoại-bang. ²⁸Và họ chẳng trải qua một thời-gian ngắn với các môn-đồ.

2. Cuộc họp của hội-đồng hội-thánh (15.1-15.35)

Các nhà lãnh-đạo họp tại Giê-ru-sa-lem (15.1-15.6)

15¹Và có một số người xuống từ Giu-đê và dạy anh em: “Trừ phi các người được cắt-bì theo tục-lệ của Môi-se, các người không có thể được cứu.” ²Và khi Phao-lô và Ba-na-ba đã chẳng có sự bất-đồng nhỏ và tranh-luận với họ, anh em quyết-định rằng Phao-lô và Ba-na-ba và một số người khác trong bọn họ nên đi lên tới Giê-ru-sa-lem tới các sứ-đồ và các trưởng-lão về vấn-đề này. ³Bởi vậy, được Hội-thánh tiễn-đưa lên đường, họ đang đi qua cả Phê-ni-xi lẫn Sa-ma-ri, diễn-tả chi-tiết sự cải-đạo của dân Ngoại-bang, và đem niềm vui lớn cho tất cả anh em. ⁴Và khi họ đến Giê-ru-sa-lem, họ được hội-thánh và các sứ-đồ và các trưởng-lão tiếp đón, và họ thuật lại mọi điều mà Đức Chúa TRỜI đã làm với họ.

Cuộc thảo-luận tại Giê-ru-sa-lem (15.5-15.6)

⁵Nhưng người nọ thuộc giáo-phái của các người Pha-ri-si là kẻ đã tin, đứng dậy, nói: “Cần cắt-bì chúng và bảo chúng giữ Luật-pháp của Môi-se.” ⁶Và các sứ-đồ và các trưởng-lão đến với nhau để xem-xét về lời này.

Diễn-từ của Phi-e-rơ (15.7-15.11)

⁷Và sau khi đã có nhiều tranh-luận, Phi-e-rơ đứng dậy và nói với chúng: “Hỡi anh em, anh em biết rằng từ các ngày thuở xưa, Đức Chúa TRỜI đã chọn giữa anh em, rằng bởi miêng của tôi dân Ngoại-bang nghe lời về tin-lành và tin.

⁸Và Đức Chúa TRỜI, là Đấng biết lòng người, đã làm chứng cho họ, cho họ Đức Thánh-Linh, y như Ngài cũng đã cho chúng ta; ⁹và Ngài đã chẳng phân-biệt giữa chúng ta và họ, tẩy-sạch tâm của họ bởi đức-tin. ¹⁰Bởi vậy, bây giờ tại sao anh em đặt Đức Chúa TRỜI vào sự thử-thách bằng việc đặt trên cổ của các môn-đồ cái ách mà tô-phụ của chúng ta hay chúng ta cũng đã chẳng có thể mang? ¹¹Nhưng chúng ta tin rằng chúng ta được cứu qua ân-điền của Chúa Giê-xu, bằng cùng một cách như họ cũng được cứu.

Tường-thuyết của Ba-na-ba và Phao-lô (15.12)

¹²Và tất cả đám đông giữ im-lặng, và chúng đang lắng nghe Ba-na-ba và Phao-lô khi họ đang kể lại các dấu hiệu và các điều kỳ-diệu gì mà Đức Chúa TRỜI đã làm qua họ giữa dân Ngoại-bang.

Diễn-từ của Gia-cơ (15.13-15.21)

¹³Và sau khi họ đã ngưng nói, Gia-cơ trả lời, nói: “Hỡi anh em, hãy lắng nghe tôi. ¹⁴Si-mê-ôn đã kể lại thể nào Đức Chúa TRỜI lần đầu tiên chính Ngài đã quan-tâm về việc lấy từ giữa dân Ngoại-bang một dân cho danh của Ngài. ¹⁵Và với điều này các lời của các tiên-tri phù-hợp, như nó được viết:

¹⁶SAU CÁC VIỆC NÀY⁽¹⁾ ta sẽ trở lại,
VÀ TA SẼ XÂY LẠI ĐỀN-TAM CỦA ĐA-VÍT ĐÃ SỤP-ĐÓ,
VÀ TA SẼ XÂY LẠI TÀN TÍCH CỦA NÓ,
VÀ TA SẼ HỒI-PHỤC NÓ⁽²⁾.

¹⁷CÓT ĐỀ PHÂN CÒN LẠI CỦA LOÀI NGƯỜI CÓ THỂ TÌM ĐỨC CHÚA,
VÀ TẤT CẢ DÂN NGOẠI-BANG⁽³⁾ MÀ DANH CỦA TA ĐƯỢC GỌI TRÊN HỌ⁽⁴⁾.

¹⁸ĐỨC CHÚA PHÁN, LÀ ĐÁNG LÀM CÁC ĐIỀU NÀY ĐƯỢC BIẾT TỪ THUỞ XƯA⁽⁵⁾.

¹⁹Bởi vậy, ý-kiến của tôi là chúng ta không làm phiền-muộn những kẻ đang quay lại cùng Đức Chúa TRỜI từ giữa dân Ngoại-bang, ²⁰nhưng rằng chúng ta viết cho họ rằng họ chỉ tránh các vật ô-nhiễm của các hình-tượng và tránh sự gian-dâm và tránh vật gì chết ngột và tránh máu. ²¹Vì Môi-se, từ các thế-hệ xưa, trong mỗi thành có những người giảng về ông, vì ông được đọc trong các hội-đường trong mỗi ngày Ngưng-nghỉ.”

Hội-đồng gửi một lá thư cho các tín-nhân người Ngoại-bang (15.22-15.29)

²²Đoạn dường như tốt cho các sứ-đồ và các trưởng-lão, với toàn-thể hội-thánh, để chọn các ông từ giữa họ để phái tới An-ti-ốt với Phao-lô và Ba-na-ba—Giu-đa được gọi là Ba-sa-ba, và Si-la, các ông quan-trọng nhất giữa anh em, ²³và họ đã viết bởi tay của họ lá thư này:

“Các sứ-đồ và anh em là các trưởng-lão gọi đến anh em tại An-ti-ốt và Sy-ri và Si-li-si là những người từ dân Ngoại-bang với các lời chào thăm.

²⁴Vì chúng ta đã nghe rằng một số người từ chúng ta

¹A-môt 9.11

²Giê-rê-mi 12.15

³A-môt 9.12

⁴Bài giảng của Mô-se 28.10; Ê-sai 63.19; Giê-rê-mi 14.9; Đa-ni-ên 9.19

⁵A-môt 9.12

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 15.25-16.23)

mà chúng ta đã chẳng cho chi-thị đã quấy-rối anh em với các lời của họ, làm lung-lay tâm hồn của anh em,

²⁵đường như tốt cho chúng ta, đã trở thành một tâm-trí, để chọn các ông cùng với Ba-na-ba và Phao-lô yêu quý của chúng ta để phái tới anh em,

²⁶những người đã liều thân vì danh của Chúa chúng ta là Giê-xu Đấng Christ.

²⁷“Bởi vậy chúng ta đã phái Giu-đa và Si-la, chính họ cũng sẽ nói lại cùng một thứ các điều ấy bằng lời nói.

²⁸“Vì đường như tốt cho Đức Thánh-Linh và cho chúng ta để không đặt trên anh em một gánh-nặng gì lớn hơn các điều cần-yếu này:

²⁹rằng anh em phải tránh các vật đã được hiến-tế cho các hình-tượng và tránh máu và tránh các vật bị chết ngọt và tránh sự gian-dâm; nếu anh em giữ mình tránh các điều như thế ấy, anh em sẽ làm tốt. Xin tạm-biệt.”

Các đại-biểu đến An-ti-ốt (15.30-15.35)

³⁰Thế là khi họ được tiễn đi, họ đi xuống tới An-ti-ốt; và đã họp hội-chúng lại với nhau, họ trao lá thư. ³¹Và khi chúng đã đọc nó, chúng vui-mừng vì lời khích-lệ của nó.

³²Và Giu-đa và Si-la, chính họ cũng là các tiên-tri, khuyến-khích và củng-cố anh em bằng một sứ-điệp dài.

³³Và sau khi họ đã trải qua một thời-gian ở đó, họ được anh em tiễn đi trong bình-an về cùng các người đã sai họ đi ra. ³⁴[Song đường như tốt cho Si-la để ở lại đó]⁽¹⁾.

³⁵Nhưng Phao-lô và Ba-na-ba ở lại tại An-ti-ốt, dạy-dỗ và thuyết-giảng, cũng cùng với nhiều người khác, lời của Chúa.

3. Chuyến truyền-giáo lần thứ nhì (15.36-18.22)

Phao-lô và Ba-na-ba phân-rẽ (15.36-15.41)

³⁶Và sau một số ngày, Phao-lô nói với Ba-na-ba: “Chúng ta hãy trở lại và thăm-viếng anh em trong mỗi thành mà chúng ta đã tuyên-bố lời của Chúa, và xem họ thế nào.”

³⁷Và Ba-na-ba cũng khát khao đem theo Giăng, gọi là Mác, cùng đi với họ. ³⁸Nhưng Phao-lô cứ nhất quyết rằng họ không nên đem theo hắn, là kẻ đã bỏ họ từ Bam-phi-ly và đã không đi với họ tới công việc. ³⁹Và nổi dậy sự bất đồng dữ-dội đến nỗi họ phân-rẽ nhau, và Ba-na-ba đem theo Mác đi với mình và thượng buồm đến Chíp-ros. ⁴⁰Song Phao-lô chọn Si-la và ra đi, được anh em giao-phó cho ân-diễn của Chúa. ⁴¹Và người du-hành qua Sy-ri và Si-li-si, làm mạnh thêm các hội-thánh.

Ti-mô-thê nhập bọn với Phao-lô và Si-la tại Lít-tơ (16.1-16.5)

16¹Và người cũng đến Đẹt-bơ và tới Lít-tơ. Và kìa, một môn-đồ nọ ở đó, tên là Ti-mô-thê, con trai của một bà người Giu-đa là một tín-nhân, song cha của người là người Gờ-réc, ²và người được anh em ở Lít-tơ và Y-cô-ni nói tốt. ³Phao-lô muốn người này đi với mình; và ông đưa người đi cắt-bì cho người bởi có dân Giu-đa ở trong các chỗ đó, vì tất cả họ đều biết cha của người là người Gờ-réc. ⁴Bấy giờ trong khi họ đang đi qua các thành, họ đọc các mạng-lệnh, đã được quyết-định bởi các sứ-đồ và các trưởng-lão ở tại Giê-ru-sa-lem, cho chúng để

tuân giữ. ⁵Thế là các Hội-thánh được làm cho mạnh trong đức-tin và tăng số lượng mỗi ngày.

Phao-lô có sự hiện-thấy chỉ-dẫn họ đến Ma-xê-đoan (16.6-16.10)

⁶Và họ đi qua vùng Phi-ri-gi và Ga-la-ti, bị Đức Thánh-Linh cấm nói lời đó trong A-si, ⁷và sau khi họ đến My-si, họ cố gắng đi vào Bi-thi-ni, và Linh của Giê-xu không cho phép họ; ⁸và đi ngang qua My-si, họ xuống tới Trô-ách. ⁹Và một sự hiện-thấy đã hiện ra cùng Phao-lô trong ban đêm: một người nọ ở Ma-xê-đoan đang đứng và thỉnh-cầu người, và nói: “Xin vượt qua tới Ma-xê-đoan và giúp chúng tôi.” ¹⁰Và khi người đã thấy sự hiện-thấy đó, tức thì chúng ta tìm cách đi vào trong Ma-xê-đoan, kết-luận rằng Đức Chúa TRỜI đã gọi chúng ta thuyết-giảng tin-lành cho họ.

Sự hiện-thấy người Ma-xê-đoan (16.11-16.15)

¹¹Bởi vậy ra khỏi từ Trô-ách, chúng tôi chạy thẳng một hướng tới Sa-mô-tra-xơ, và vào ngày sau tới Nê-a-bô-li; ¹²và từ đó tới Phi-líp, một thành-phố hàng đầu của quận Ma-xê-đoan, một thuộc-địa của Rô-ma; và chúng ta ở lại trong thành này vài ngày. ¹³Và vào ngày Ngung-nghi, chúng ta đi ra ngoài công tới bờ sông, nơi chúng ta tưởng có chỗ cầu-nguyện; và chúng ta ngồi xuống và bắt đầu nói chuyện với các bà đã nhóm họp.

Người cải-đạo đầu tiên trong Âu-châu-Ly-đi cải-đạo tại Phi-líp (16.14-16.21)

¹⁴Và một bà nọ tên Ly-đi, từ thành Thi-a-ti-ơ, một người bán vải sắc tía, một người thờ-phượng Đức Chúa TRỜI, đang lắng nghe; và Chúa mở tâm của bà để đáp-ứng các điều Phao-lô nói. ¹⁵Và khi bà và gia-hộ của bà đã được báp-tem, bà thuyết-phục chúng ta, rằng: “Nếu quý ông đã xét-đoán tôi là trung-tín với Chúa, xin đến trong nhà của tôi và xin ở lại.” Và bà đã thẳng-thể chúng ta.

Phao-lô và Si-la trong tù (16.16-16.30)

¹⁶Và xảy ra rằng khi chúng ta đang đi tới chỗ cầu-nguyện, một nữ nô-lệ nọ bị ám bởi linh bói-khoa gặp chúng ta, cô đang đem cho các chủ của cô nhiều lợi bởi việc bói toán. ¹⁷Theo sau Phao-lô và chúng ta, cô cứ thét lên, rằng: “Các ông này là những kẻ nô-lệ của THẦN CHỈ CAO, đang tuyên-bố cho quý vị một đường đi có sự cứu-rỗi.” ¹⁸Và cô tiếp-tục làm việc này trong nhiều ngày. Song Phao-lô rất bực-mình khó chịu, và quay lại và nói với linh ấy: “Ta truyền cho người nhân danh Giê-xu Đấng Christ ra khỏi cô này!” Và nó đi ra vào ngay lúc đó.

¹⁹Nhưng khi các chủ của cô thấy hy-vọng có lợi của chúng đã mất, chúng túm lấy Phao-lô và Si-la, và kéo họ vào chỗ chợ trước mặt các nhà cầm-quyền, ²⁰và khi chúng đã đưa họ đến trước mặt các chánh-án, chúng nói: “Các người này, là các người Giu-đa, đang ném thành-phố của chúng ta vào trong sự hỗn-loạn, ²¹và đang công-bố các tập-tục không đúng luật cho chúng ta, là người Rô-ma, chấp nhận hay tuân giữ.”

²²Và đám đông cùng nhau nổi lên chống lại họ, và các chánh-án xé áo choàng của họ khỏi họ, và sai người đánh họ bằng gậy. ²³Và khi chúng đã bắt họ phải chịu nhiều đòn, chúng quăng họ vào trong tù, ra lệnh cho cai tù canh-

¹bản khác thiếu câu 34

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 16.24-17.24)

giữ họ một cách chặt-chê; ²⁴và hấn, đã nhận lệnh như thế, quăng họ vào trong nhà tù bên trong và siết chặt chân họ trong những cái cùm. ²⁵Nhưng vào khoảng nửa đêm, Phao-lô và Si-la đang cầu-nguyện và hát các bài thánh-ca ca-tụng dâng lên Đức Chúa TRỜI, và các tù-nhân đang lắng nghe họ; ²⁶và thình-linh ở đó có một cơn động-đất lớn đến, đến nỗi các nền của nhà tù bị lay động; và tức thì tất cả các cửa đều mở, và gông cùm của mỗi người đều được tháo. ²⁷Và khi cai tù giật mình tỉnh dậy từ giấc ngủ và đã thấy các cửa ngục đều bị mở, hấn rút gươm ra và định tự sát, tưởng rằng các tù-nhân đã trốn thoát. ²⁸Song Phao-lô la lên bằng tiếng lớn: “Chớ tự hại mình, vì tất cả chúng ta đều ở đây.” ²⁹Và hấn sai thấp đèn và chạy lao vào và, run-rẩy với sự sợ-hãi, hấn ngã xuống trước mặt Phao-lô và Si-la, ³⁰và sau khi hấn đưa họ ra, hấn nói: “Thưa quý Ngài, tôi phải làm gì để được cứu?”

Người giữ ngục cải-đạo (16.31-16.40)

³¹Và họ nói: “Hãy tin Chúa Giê-xu, và ngươi sẽ được cứu-rỗi, ngươi và gia-hộ của ngươi.” ³²Và họ nói lời của Chúa cho ông cùng với mọi người ở trong nhà của ông. ³³Và ông đưa họ ra vào chính giờ đó của đêm ấy và rửa các vết thương của họ, và tức thì ông được báp-tem, ông và tất cả gia-hộ của ông. ³⁴Và ông đưa họ vào trong nhà và dọn bàn trước mặt họ, và mừng-rỡ vô-cùng, đã tin Đức Chúa TRỜI với toàn thể gia-hộ của ông.

³⁵Bây giờ khi ban ngày đã đến, các quan chánh-án sai các cảnh-sát-viên của chúng đi, nói: “Hãy thả các người đó.” ³⁶Và cai tù nói lại lời này cùng Phao-lô: “Các quan chánh-án đã sai thả các ông. Bởi vậy, bây giờ, xin đi ra và đi trong bình-an.” ³⁷Nhưng Phao-lô nói với chúng: “Chúng đã đánh đập chúng ta, là người Rô-ma, công-khai mà không xử, và đã quăng chúng ta vào tù; và bây giờ chúng đuổi chúng ta đi một cách bí-mật ư? Chắc-chắn là không! Nhưng hãy để chính chúng đến và đưa chúng ta ra.” ³⁸Và các cảnh-sát-viên nói lại những lời này cùng các chánh-án. Và chúng sợ khi chúng nghe rằng họ là các người Rô-ma, ³⁹và chúng đến và thình-câu họ, và khi chúng đưa họ ra, chúng cứ nài-xin họ rời khỏi thành. ⁴⁰Và họ đi ra khỏi nhà tù và vào nhà của Ly-đi, và khi họ đã gặp anh em, họ khuyến-khích anh em và ra đi.

Phao-lô thuyết-giảng và bị người Giu-đa chống-đối tại Tê-sa-lô-ni-ca (17.1-17.9)

17¹Bây giờ khi họ đã đi ngang qua Am-phi-bô-lít và A-bô-lô-ni, họ đến Tê-sa-lô-ni-ca, nơi có một hội-đường của dân Giu-đa. ²Và theo thói quen của Phao-lô, người đi tới chúng, và trong 3 ngày Ngưng-nghe tranh-luận với chúng từ Thánh-Kinh, ³mở ra và đặt trước mặt họ bằng-chứng rằng Đáng Christ phải chịu khổ và sống lại từ người chết, và nói: “Giê-xu này mà ta đang công-bố cho các ngươi là Đáng Christ.” ⁴Và một số người trong bọn họ được thuyết-phục và nhập bọn với Phao-lô và Si-la, và một đám rất đông các người Gờ-réc kinh-sợ Đức Chúa TRỜI và một số không ít các bà có uy-thế. ⁵Nhưng dân Giu-đa, trở nên ganh-tị và đem theo một số người độc-ác từ chỗ chợ, lập thành một bọn du thủ du thực và làm thành-phó não-loạn; và xông vào nhà của Gia-sôn, chúng tìm đưa Phao-lô và Si-la ra cho dân-chúng. ⁶Và khi chúng đã chẳng tìm được họ, chúng kéo Gia-sôn và một số

anh em tới trước mặt các thẩm-quyền thành-phố, la lên: “Các người này, bọn làm rối loạn trái đất có người ở, cũng đã đến đây; ⁷những kẻ mà Gia-sôn đã đón tiếp ân cần, và tất cả họ đang hành-động trái với các mạng-lệnh của hoàng-đế, nói rằng có một vua khác, Giê-xu.” ⁸Và chúng kích-thích đám đông và các thẩm-quyền thành-phố là những kẻ nghe các điều này. ⁹Và khi chúng đã nhận bảo-lãnh từ Gia-sôn và các người khác, chúng thả họ ra.

Các người Bê-rê tìm kiếm Thánh-Kinh (17.10-17.15)

¹⁰Và tức-thì anh em tiền Phao-lô và Si-la đi ban đêm tới Bê-rê, và khi họ đã đến, họ đi vào hội-đường của dân Giu-đa. ¹¹Bây giờ những người này cao thượng hơn những kẻ tại Tê-sa-lô-ni-ca, nhận lời đó với tất cả sự thiết-tha, tra-cứu lời Thánh-Kinh mỗi ngày, để xem các điều này có là như thế chẳng. ¹²Bởi vậy nhiều người trong bọn chúng tin, và không ít các bà và các ông Gờ-réc thượng-lưu. ¹³Nhưng khi dân Giu-đa ở Tê-sa-lô-ni-ca khám phá ra rằng lời Đức Chúa TRỜI cũng đã được Phao-lô công-bố tại Bê-rê, chúng đến đó cũng giống như vậy: kích-động và kích-thích các đám đông nổi lên. ¹⁴Và rồi tức thì anh em tiền đưa Phao-lô đi ra xa tới tận biển; và Si-la và Ti-mô-thê ở lại đó. ¹⁵Bây giờ những kẻ dẫn đường cho Phao-lô đưa người đi xa đến tận A-thên; và nhận lệnh bảo Si-la và Ti-mô-thê phải đến cùng người càng sớm càng tốt, họ ra đi.

Tại A-thên Phao-lô nói về vị Thần chưa được biết (17.16-17.21)

¹⁶Bây giờ trong khi Phao-lô đang đợi họ tại A-thên, linh của người bị khuấy-động ở bên trong người khi người nhìn xem thành-phố đầy những hình-tượng. ¹⁷Vì vậy người tranh-luận trong hội-đường với dân Giu-đa và các người Ngoại-bang kinh-sợ Đức Chúa TRỜI, và trong chỗ chợ mỗi ngày với những ai ngẫu-nhiên có mặt. ¹⁸Và cũng có một số triết-gia theo phái Ê-bi-cứu-rê và Xi-tô-ít⁽¹⁾ đang đàm luận với người. Và có người nói: “Kẻ nói làm-nhâm vô tích sự này muốn nói điều gì vậy?” Những kẻ khác nói: “Dường như hấn là một kẻ công-bố về các thần lạ”—vì người đang thuyết-giảng Giê-xu và sự sống lại. ¹⁹Và chúng bắt người và đưa người tới A-rê-ô-ba, nói: “Chúng ta có thể biết lời dạy mới này mà ngươi đang công-bố là điều gì chẳng? ²⁰Vì ngươi đang đem một số điều lạ đến lỗ tai chúng ta; bởi vậy chúng ta muốn biết những điều này có ý nghĩa gì.” ²¹(Bây giờ tất cả các người A-thên và các khách lạ thăm-viếng ở đó thường dùng thì giờ của họ chẳng vào việc gì khác hơn là việc kể hay nghe điều mới nào đó.)

Phao-lô nói về vị Thần Chưa-biết (17.22-17.34)

²²Và Phao-lô đứng giữa A-rê-ô-ba và nói: “Hỡi người A-thên, ta nhận xét rằng các ngươi rất sùng đạo trong mọi khía cạnh. ²³Vì trong khi ta đang đi qua và tra xét các vật thờ của các ngươi, ta cũng đã tìm thấy một bàn-thờ với chữ khắc này: ‘CÙNG MỘT VỊ THẦN KHÔNG BIẾT.’ Bởi vậy Đáng mà các ngươi thờ trong sự không biết, Đáng này ta công-bố cùng các ngươi. ²⁴VÌ THẦN đã làm thành vũ-trụ và tất cả các vật trong nó, vì Ngài là Chúa của trời và đất,

¹Ê-bi-cứu-rê: người theo phái Khoái-lạc; Xi-tô-ít: người theo phái Khắc-ký

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 17.25-19.3)

chẳng ở trong các đền-thờ được làm bằng bàn tay; ²⁵Ngài cũng chẳng được phụng-sự bởi bàn tay loài người, như thể Ngài cần điều gì, vì chính Ngài ban tất cả sự sống và hơi-thở và tất cả các sự vật; ²⁶và từ một người, Ngài đã làm mọi quốc-gia của nhân-loại để sống trên khắp mặt của trái đất, Ngài đã quyết-định thời-giờ được định cho họ, và các ranh giới của chỗ trú của họ, ²⁷để họ nên tìm-kiếm Đức Chúa TRỜI, nếu có lẽ họ có thể mò mẫm tìm Ngài và tìm được Ngài, dù Ngài không xa mỗi một người trong chúng ta; ²⁸vì trong Ngài chúng ta sống và di động và hiện-hữu, như ngay cả một số thi-sĩ của chính các người đã nói: ‘Vì chúng ta cũng là con cái của Ngài.’ ²⁹Thế thì là con cái của Đức Chúa TRỜI, chúng ta chớ nên nghĩ rằng Bản Chất Thần Thánh giống như vàng hay bạc hay đá, một hình-tượng được nặn thành bởi nghệ-thuật và ý-kiến của loài người. ³⁰Bởi vậy, đã không chú ý tới các thời-đại ngu-muội, Đức Chúa TRỜI bây giờ tuyên-bố cùng loài người rằng mọi người mọi nơi nên ăn-năn, ³¹vì Ngài đã định một ngày khi đó Ngài sẽ phán-xét thế-gian trong sự công-chính qua một Người mà Ngài đã chi-định, đã cung-cấp chứng-cớ cho mọi người bằng việc vục Ngài sống lại từ người chết.”

³²Bây giờ, khi họ nghe về sự sống lại của người chết, có người cười nhạo; nhưng những kẻ khác nói: “Chúng ta cũng sẽ nghe người một lần nữa về việc này.” ³³Thế là Phao-lô đi ra khỏi giữa họ. ³⁴Song có một số người nhập bọn với người và tin, trong số họ cũng có Đê-ni¹⁾ người A-rê-ô-ba và một bà tên là Đa-ma-ri và các người khác với họ.

Thành-lập hội-thánh tại Cô-rinh-tô (18.1-18.11)

18¹Và sau các việc này người rời A-thên và đi tới Cô-rinh-tô. ²Và người tìm được một người Giu-đa họ tên là A-qui-la, quê-quán ở Bông, đã mới đến từ Y-ta-li với vợ của người là Bê-rít-sin, vì Cô-lốt đã ra lệnh cho tất cả dân Giu-đa phải rời Rô-ma. Người đến cùng họ, ³và vì người làm cùng một nghề, người ở lại với họ và họ cùng làm việc; vì theo nghề-nghiệp, họ là các người làm lều trại. ⁴Và người lý-luận trong hội-đường mỗi ngày Ngung-nghi và cố-gắng thuyết-phục các người Giu-đa và các người Gô-réc.

⁵Nhưng khi Si-la và Ti-mô-thê đi xuống từ Ma-xê-đoan, Phao-lô hiến mình hoàn-toàn cho lời, long-trọng làm chứng cùng dân Giu-đa rằng Giê-xu là Đấng Christ. ⁶Và khi chúng kháng-cự và nói phạm-thượng, người giữ quân-áo của mình và nói với chúng: “Máu của các người ở trên chính đầu của các người! Ta sạch. Từ nay trở đi, ta sẽ đi tới dân Ngoại-bang.” ⁷Và người rời khỏi đó và đi đến nhà của một ông họ tên là Ti-ti-u Giúc-tu, một kẻ thờ-phượng Đức Chúa TRỜI; nhà của người ở cạnh hội-đường. ⁸Và Cô-rít-bu, vị lãnh-đạo của hội-đường, tin Chúa với tất cả gia-hộ của người; và nhiều người Cô-rinh-tô khi họ nghe thì tin và được báp-tem. ⁹Và Chúa nói với Phao-lô trong đêm bởi sự hiện-thấy: “Đừng sợ, nhưng hãy tiếp-tục nói và chớ làm thinh; ¹⁰vì Ta ở với người, và chẳng có người nào sẽ tấn-công người để làm hại người, vì Ta có nhiều người trong thành-phố này.” ¹¹Và người định-cư ở đó 1 năm 6 tháng, giảng-dạy lời của Đức Chúa TRỜI ở giữa

họ.

Người Giu-đa đưa Phao-lô ra tòa (18.12-18.17)

¹²Nhưng trong khi Ga-li-ôn là tổng-đốc của A-chai, dân Giu-đa đồng tình nổi lên chống lại Phao-lô và đưa người đến trước tòa xét-xử, ¹³nói: “Người này xúi giục người ta thờ-phượng Đức Chúa TRỜI trái luật-pháp.” ¹⁴Nhưng khi Phao-lô sắp mở miệng của mình, Ga-li-ôn nói với dân Giu-đa: “Nếu nó là một vấn-đề sai trái hay tội ác đòi-bại, ôi những người Giu-đa, thì hợp lý cho ta để chịu đựng với các người; ¹⁵nhưng nếu có các vấn-đề về từ và danh và luật-pháp của riêng các người, thì chính các người hãy lo-liệu lấy; ta không muốn là thẩm-phán về các chuyện này.” ¹⁶Và hấn đuổi chúng ra khỏi tòa xét-xử. ¹⁷Và tất cả chúng tóm bắt Sốt-then, người lãnh-đạo của hội-đường, và đánh người ở phía trước tòa xét-xử. Nhưng Ga-li-ôn không quan-tâm đến bất cứ việc gì trong các việc này.

Chuyến trở về An-ti-ốt (18.18-18.22)

¹⁸Và Phao-lô, đã ở lại nhiều ngày lâu hơn, cáo-từ anh em và ra khơi để đi Sy-ri, và với người có Bê-rít-sin và A-qui-la. Tại Sen-co-rê người cho cắt tóc của người, vì người đang giữ lời nguyện. ¹⁹Và họ tới Ê-phê-sô, và người để họ ở đó. Bây giờ người tự mình vào hội-đường và tranh-luận với dân Giu-đa. ²⁰Và khi chúng xin người ở lại một thời-gian lâu hơn, người không tán-thành; ²¹nhưng cáo-từ chúng và nói: “Ta sẽ trở lại cùng các người một lần nữa nếu Đức Chúa TRỜI muốn,” người thượng buồm từ Ê-phê-sô. ²²Và khi người đã cập bến Sê-sa-rê, người đi lên và chào hội-thánh, và đi xuống An-ti-ốt.

4. Chuyến truyền-giáo lần thứ ba (18.23-21.16)

A-bô-lô được chỉ-dẫn ở Ê-phê-sô (18.23-18.28)

²³Và đã trải qua ít lâu ở đó, người ra đi và tuần-tự đi qua vùng Ga-la-ti và Phi-ri-gi, cùng có tất cả các môn-đồ.

²⁴Bây giờ có một người Giu-đa họ tên là A-bô-lô, một người sinh-trưởng ở A-léc-xan-tri, một người có tài hùng-biện, đến Ê-phê-sô; và người phi thường trong Thánh-Kinh. ²⁵Người này đã được chỉ-dẫn theo đường đi của Chúa; và nhiệt-tâm trong linh, người nói và dạy một cách chính-xác các điều về Giê-xu, chỉ được quen biết phép báp-tem của Giảng; ²⁶và người bắt đầu nói ra dạn-dĩ trong hội-đường. Nhưng khi Bê-rít-sin và A-qui-la đã nghe người, họ đưa người qua một bên và giải-thích cho người biết đường đi của Đức Chúa TRỜI một cách chính-xác hơn. ²⁷Và khi người muốn đi qua tới A-chai, anh em khích-lệ người và viết cho các môn-đồ để ân cần đón tiếp người; và khi người đã đến, người giúp rất nhiều những kẻ đã tin qua ân-điên; ²⁸vì người một cách đầy quyền-năng công-khai phân-biệt dân Giu-đa, chứng-minh bởi Thánh-Kinh rằng Giê-xu là Đấng Christ.

Đức Thánh-Linh đến trên các Christ-nhân tại Ê-phê-sô; việc tổ-chức hội-thánh Ê-phê-sô (19.1-19.7)

19¹Và xảy ra rằng trong khi A-bô-lô ở Cô-rinh-tô, Phao-lô đã đi ngang qua xứ miền trên và đến Ê-phê-sô và tìm thấy một số môn-đồ, ²và người hỏi họ: “Các người đã nhận Đức Thánh-Linh khi các người tin chẳng?” Và họ nói với người: “Không, thậm chí chúng tôi đã chẳng nghe có một Đức Thánh-Linh nào cả.” ³Và

¹bản khác: quan tòa nơi A-rê-ô-ba

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 19.4-20.6)

người nói: “Thế thì anh em được báp-tem vào trong gì?” Và họ trả lời: “Vào trong phép báp-tem của Giăng.” 4Và Phao-lô nói: “Giăng đã báp-tem bằng phép báp-tem của sự ăn-năn, báo dân tin Ngài là Đấng sắp đến sau người, đó là, tin Giê-xu.” 5Và khi nghe điều này, họ được báp-tem nhân danh Chúa Giê-xu. 6Và khi Phao-lô đặt bàn tay của mình trên họ, Đức Thánh-Linh đến trên họ, và họ nói bằng các ngôn-ngữ và nói tiên-tri. 7Tổng-cộng có độ 12 người.

Phao-lô đầy quyền-năng hầu-việc tại Ê-phê-sô (19.8-19.12)

8Và Phao-lô vào hội-đường và tiếp-tục dạy-đi nói ra trong 3 tháng, lý-luận và làm cho họ tin về vương-quốc của Đức Chúa TRỜI. 9Nhưng khi có người trở nên cứng-cỏi và không tuân-phục, nói xấu Đạo trước mặt đám đông, người rút lui khỏi chúng và đưa các môn-đồ đi, lý-luận hằng ngày trong trường học Ti-ra-nu. 10Việc này xảy ra trong 2 năm, đến nỗi mọi người sống trong A-si đều được nghe lời của Chúa, cả người Giu-đa lẫn người Gờ-réc. 11Và Đức Chúa TRỜI làm các phép-lạ phi-thường bởi bàn tay của Phao-lô, 12đến nỗi ngay cả các khăn tay hay các vải choàng phía trước được mang từ thân-thể của người tới kẻ bệnh, và các bệnh tật rời khỏi họ, và các tà-linh đi ra.

Dùng danh Chúa Giê-xu (19.13-19.20)

13Song cũng có một số người thuộc bọn trừ quỷ người Giu-đa, đi từ chỗ này đến chỗ nọ, toan gọi danh Chúa Giê-xu trên những kẻ có các tà-linh, rằng: “Ta ra lệnh cho các người bởi Giê-xu mà Phao-lô thuyết-giảng.” 14Và 7 con trai của một thầy tế-lễ cả người Giu-đa tên là Sê-va đang làm điều này. 15Và tà-linh trả lời và nói với chúng: “Ta nhìn nhận Giê-xu, và ta biết Phao-lô, nhưng các người là ai?” 16Và người ấy, trong người có tà-linh, nhẩy chụp trên chúng và trấn áp tất cả bọn chúng và chề-ngự chúng, đến nỗi chúng chạy ra khỏi nhà đó trần-truồng và bị thương. 17Và điều này đã trở thành được biết rõ đối với mọi người, cả người Giu-đa lẫn người Gờ-réc, sống tại Ê-phê-sô; và con sợ-hãi giáng trên tất cả họ và danh Chúa Giê-xu được tôn-đại. 18Cũng có nhiều người trong số người đã tin cứ đến, xưng-nhận và vạch trần ra thủ đoạn của họ. 19Và nhiều người trong những kẻ hành-nghề tà-thuật gom sách của họ lại và đốt chúng trước mặt mọi người; và họ cộng số giá của chúng và thấy nó là 50 ngàn miếng bạc. 20Thế là lời của Chúa đang phát-triển mạnh-mẽ và thắng-thế.

Các thợ thủ-công gây ra một cuộc nổi-loạn (19.21-19.41)

21Bấy giờ, sau khi các việc này đã hoàn-tất, Phao-lô quyết-định trong Linh đi tới Giê-ru-sa-lem sau khi người đã đi qua Ma-xê-đoan và A-chai, nói: “Sau khi ta đã ở đó, ta cũng phải thăm Rô-ma.” 22Và đã sai đi vào trong Ma-xê-đoan 2 trong các người hầu-việc mình, Ti-mô-thê và Ê-rát, chính người ở lại trong A-si ít lâu.

23Và vào khoảng thời-gian đó, có xảy ra một sự náo-loạn không nhỏ liên-hệ Đạo. 24Vị có một người nọ tên là Đê-mê-triu, một thợ bạc làm các đền Đi-anh bằng bạc, đang đem chẳng ít việc làm cho các thợ thủ-công; 25hắn nhóm các người này lại với nhau với các thợ của các nghề tương-tự, và nói: “Quý ông, quý vị biết rằng sự thịnh-vượng của chúng ta là từ công việc này. 26Và quý vị thấy và nghe rằng không chỉ trong Ê-phê-sô, nhưng trong hầu

hết các nơi thuộc A-si, Phao-lô này đã thuyết-phục và kéo đi một số dân đáng-kể, nói rằng những đồ làm bằng tay chẳng phải là các thần gì cả. 27Và không những có điều nguy-khôn rằng nghề này của chúng ta rơi vào trong tiếng xấu mà còn đền-thờ của đại nữ-thần Đi-anh bị xem là vô giá-trị và ngay cả bà, được tất cả A-si và thế-gian thờ-phượng, sẽ bị truất-phế khỏi sự lăm-liệt của bà.” 28Và khi chúng nghe điều này và đầy cơn phẫn-nộ, chúng la lên: “Lớn thay Đi-anh của dân Ê-phê-sô!” 29Và thành đầy sự hỗn-loạn, và chúng đồng tình đổ xô vào trong hí-viện, kéo lê theo Gai-út và A-ri-tạc, các bạn đồng-hành từ Ma-xê-đoan của Phao-lô. 30Và khi Phao-lô muốn đi vào trong dân-chúng, các môn-đồ không muốn cho người đi. 31Và cũng có một số quan lớn tỉnh A-si, là bạn của người, được phái tới người và cứ khuyên người đừng tự giao mình vào trong hí-viện 32Thế là lúc đó, một số người la lên điều này và một số người khác la lên một điều khác, vì sự hội-hop ở trong sự hỗn-loạn, và đại đa số chẳng biết vì lý-do gì họ đã đến với nhau. 33Và một số kẻ trong đám đông kết-luận ấy là A-léc-xan-đơ, vì dân Giu-đa đã đẩy người tới trước; vừa ra dấu với các tay của mình, A-léc-xan-đơ đang toan đưa lời biện-hộ cùng dân-chúng. 34Nhưng khi chúng nhận ra rằng người là một người Giu-đa, từ tất cả bọn chúng nổi lên cùng một tiếng la hét, chúng la lớn trong khoảng 2 giờ: “Lớn thay Đi-anh của dân Ê-phê-sô!” 35Sau khi đã làm đám đông im lặng, viên thư-ký thành-phố nói: “Hỡi các người ở Ê-phê-sô, có người gì mà sau rốt không biết rằng thành-phố này của dân Ê-phê-sô là giám-hộ của đền-thờ Đi-anh vĩ đại và của cái hình-tượng đã sa xuống từ trời? 36Vậy thì, vì đây là những sự kiện không thể chối cãi được, các người phải giữ yên-tĩnh và không được làm điều gì hấp-tấp. 37Vì các người đã đưa các người này đến đây chẳng phải là các kẻ trộm-cấp các đền-thờ hay các kẻ nói phạm-thượng nữ-thần của chúng ta. 38Thế thì vì vậy, nếu Đê-mê-triu và các thợ thủ-công ở với hắn có việc than-phiên chống lại một người nào, các phiên tòa đang nhóm và có các tông-đốc; hãy để chúng kiện-cáo lẫn nhau. 39Song nếu các người muốn điều gì cụ thể điều này, nó sẽ phải được giải-quyết trong sự hội-hop hợp-pháp. 40Vị quả thật chúng ta bị nguy-hiêm bị cáo buộc làm loạn có liên-hệ với biến-cố hôm nay, vì không có lý-do thích đáng; và trong sự liên-hệ này, chúng ta không thể giải-thích cho sự nhóm hỗn-loạn này.” 41Và sau khi nói điều này, hắn giải-tán cuộc họp.

Phao-lô trải qua Ma-xê-đoan và Gờ-réc (20.1-20.6)

201Và sau khi sự xôn-xao đã ngưng, Phao-lô mời các môn-đồ đến và khi người đã khích-lệ họ và đã cáo-từ họ, người ra đi để đi tới Ma-xê-đoan. 2Và khi người đã đi qua các quận đó và đã cho họ nhiều sự khích-lệ, người đến Gờ-réc. 3Và ở đó người trải qua 3 tháng, và khi một âm-muru được lập chống lại người bởi dân Giu-đa khi người sắp thượng buồm đi Sy-ri, người quyết-định trở về qua Ma-xê-đoan. 4Và đi theo người có Sô-ba-tê ở Bê-rê con trai của Bi-ru; và A-ri-tạc và Sê-cun-đu trong các người Tê-sa-lô-ni-ca; và Gai-út ở Đet-bơ, và Ti-mô-thê; và Ti-chi-cơ và Trô-phim ở A-si. 5Nhưng các người này đã tiếp-tục đi trước và đang đợi chúng ta tại Trô-ách. 6Và chúng ta thượng buồm từ Phi-líp sau các ngày của lễ Bánh Không-men, và đến cùng họ tại Trô-ách trong vòng 5 ngày; và ở đó chúng ta ở lại 7 ngày.

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 20.7-21.13)

Phao-lô vực O-tích sống lại từ người chết tại Trô-ách (20.7-20.12)

7Vào ngày thứ nhất của tuần-lễ, khi chúng ta họp lại với nhau để bẻ bánh, Phao-lô bắt đầu nói chuyện với họ, định ra đi vào ngày kế, và người kéo dài lời của mình cho đến nửa đêm. 8Và có nhiều đèn trong phòng trên nơi chúng ta họp lại với nhau. 9Và có một người trai trẻ họ tên là O-tích ngồi trên ngạch cửa sổ, chìm trong giấc ngủ mê; và khi Phao-lô cứ tiếp-tục nói, nó bị giấc ngủ thắng và té xuống từ tầng thứ ba, và được đỡ lên thì đã chết rồi. 10Nhưng Phao-lô đi xuống và nằm choàng trên người nó và sau khi ôm nó, người nói: “Chớ bị phiền muộn, vì sự sống nó ở trong nó.” 11Và khi người đã đi trở lên và đã bẻ bánh và ăn, người nói chuyện với họ một hồi lâu, cho đến rạng đông, và thế là ra đi. 12Và họ đưa chàng trai đi còn sống, và được an-ủi chẳng ít.

Phao-lô đi đến Mít-tu-lê-nê (20.13-20.16)

13Nhưng chúng tôi, đi trước tới thuyền, thượng buồm đi A-sốt, định rước Phao-lô lên thuyền từ đó; vì người đã sắp-xếp nó như vậy: tự người đã có ý định đi đường bộ. 14Và khi người gặp chúng tôi tại A-sốt, chúng tôi rước người lên thuyền và đến Mi-ti-len. 15Và đi thuyền buồm từ đó, chúng ta tới vùng đối diện với Chi-ô vào ngày hôm sau; và vào ngày kế, chúng ta vượt qua tới Sa-mốt; và vào ngày sau nữa chúng ta tới Mi-lê. 16Vì Phao-lô đã quyết-định đi thuyền vượt quá Ê-phê-sô ngõ hầu người chẳng phải mất thì-giờ tại A-si; vì người đang vội có mặt tại Giê-ru-sa-lem, nếu có thể, trong ngày lễ Ngũ-tuần.

Lời Phao-lô từ-giã các trưởng-lão Ê-phê-sô (20.17-20.38)

17Và từ Mi-lê người nhắn tin tới Ê-phê-sô và vội tới cùng người các trưởng-lão của hội-thánh. 18Và khi họ đã đến cùng người, người nói với họ: “Các người tự biết từ ngày đầu tiên ta đặt chân lên A-si, rằng ta đã ở với các người toàn thời-gian như thế nào, 19phục-vụ Chúa với tất cả sự khiêm-nhường và với niềm-muốn của dân Giu-đa; 20thể nào ta đã chẳng rút lại việc tuyên-bố cho các người bất cứ điều gì có lợi, và việc dạy-dỗ các người công-khai từ nhà này sang nhà khác như thế nào, 21long-trọng làm chứng cho cả người Giu-đa lẫn người Gờ-réc về sự ăn-năn đối với Đức Chúa TRỜI và đức-tin nơi Chúa Giê-xu Đấng Christ của chúng ta. 22Và bây giờ, này, bị buộc bởi Linh, ta đang trên con đường của ta tới Giê-ru-sa-lem, chẳng biết điều gì sẽ xảy đến cho ta tại đó, 23ngoại trừ rằng Đức Thánh-Linh long-trọng làm chứng cho ta tại mỗi thành, nói rằng gông cùm và các sự đau-khổ chờ ta. 24Song ta chẳng xem cuộc đời của ta có bất cứ một lý do nào là đáng quý đối với ta, để ta có thể kết-thúc vòng chạy đua của ta, và mục-vụ mà ta đã nhận từ Chúa Giê-xu, để long-trọng làm chứng cho tin-lành có ân-diễn của Đức Chúa TRỜI. 25Và bây giờ, này, ta biết rằng tất cả anh em, ở giữa các người mà ta đã đi đây đi đó giảng vương-quốc, sẽ không còn thấy mặt ta nữa. 26Vì thế ta làm chứng cho các người ngày này, rằng ta sạch máu của mọi người. 27Vì ta đã chẳng rút lại từ việc tuyên-bố cho các người toàn-thể mục-đích của Đức Chúa TRỜI. 28Hãy giữ lấy chính mình và tất cả bầy chiên, giữa chúng Đức Thánh-Linh đã lập các người thành những kẻ coi-sóc, để chặn hội-thánh của Đức Chúa TRỜI mà Ngài

đã đặt được với chính máu của Ngài. 29Ta biết rằng sau sự ra đi của ta, những con chó sói dã-man sẽ đến giữa các người, chẳng tha cho bầy; 30và từ giữa chính các người, có người sẽ nổi lên, nói những điều ngang ngạnh, để kéo các môn-đồ đi theo chúng. 31Bởi vậy hãy cảnh-giác đề phòng, nhớ rằng đêm và ngày trong một thời-gian 3 năm, ta đã chẳng ngừng cảnh-báo mỗi một các người với nước mắt. 32Và bây giờ ta phó-thác các người cho Đức Chúa TRỜI và cho lời ân-diễn của Ngài, lời có khả-năng gây-dụng các người và ban cho các người di-sản ở giữa mọi anh em, là những kẻ đã được nên thánh. 33Ta đã chẳng tham-lam bạc hay vàng hay áo-quần của người nào cả. 34Chính các người biết rằng các bàn tay này đã phục vụ các nhu-cầu riêng của ta và những người đã ở với ta. 35Trong mọi sự ta đã tỏ cho các người biết rằng bởi làm việc khó-nhọc theo cách này các người phải giúp-đỡ các kẻ yếu đuối và nhớ các lời của Chúa Giê-xu, mà chính Ngài đã nói: ‘Ban cho được phước hơn nhận-lãnh.’ ”

36Và khi người đã nói các điều này, người quì xuống và cầu-nguyện với tất cả họ. 37Và có sự khóc-lóc lớn tiếng của tất cả xảy ra và họ ôm quàng lấy cổ Phao-lô và cứ hôn người nhiều lần, 38và bị đau-đớn đặc biệt vì lời nói của người rằng họ sẽ chẳng còn thấy mặt người nữa. Và họ đi theo người tới thuyền.

Phao-lô tiếp-tục đến Giê-ru-sa-lem (21.1-21.16)

211Và khi đã xảy ra rằng chúng ta đã chia tay với họ và đã thượng buồm, chúng ta chạy một hướng thẳng tới Côt và ngày kế tới Rô-đơ, và từ đó tới Ba-ta-ra; 2và đã tìm được một chiếc tàu vượt qua tới Phê-ni-xi, chúng ta lên tàu và thượng buồm. 3Và khi chúng ta đã đến trong tầm thấy Chíp-rơ, để nó bên tay trái, chúng ta tiếp-tục đi thuyền tới Sy-ri và cập bến tại Ty-ơ; vì tại đó thuyền này phải dỡ hàng của nó. 4Và sau khi kiểm-được các môn-đồ, chúng ta ở lại đó 7 ngày; và họ cứ bảo Phao-lô qua Linh chớ đặt chân trong Giê-ru-sa-lem. 5Và khi xảy ra rằng chúng ta đã hoàn-tất các ngày ở đó, chúng ta ra đi và khởi hành tiếp, trong khi tất cả họ cùng với vợ con, đi theo chúng ta cho đến khi chúng ta ở ngoài thành. Và sau khi quì xuống trên bãi biển và cầu-nguyện, chúng ta nói lời từ-biệt lẫn nhau. 6Đoạn chúng ta đi lên thuyền, và họ lại trở về nhà.

7Và khi chúng ta đã dứt cuộc du-hành từ Ty-ơ, chúng ta đến Bê-tô-lê-mai; và sau khi chào anh em, chúng ta ở lại với họ 1 ngày. 8Và vào ngày kế chúng ta ra đi và đến Sê-sa-rê; và vào nhà Phi-líp người giảng tin-lành, người là một trong nhóm 7 chấp-sự, chúng ta ở lại với người. 9Bây giờ người này có 4 đứa con gái đồng-trình là các nữ tiên-tri. 10Và trong khi chúng ta ở lại đó một số ngày, một tiên-tri họ tên là A-ga-bút đi xuống từ Giu-đê. 11Và đến cùng chúng ta, người lấy dây lưng của Phao-lô và trói chính các chân và các tay của người, và nói: “Đây là điều mà Đức Thánh-Linh phán: ‘Theo cách này dân Giu-đa tại Giê-ru-sa-lem sẽ trói người làm chủ dây lưng này và nộp người vào trong bàn tay dân Ngoại-bang.’ ” 12Và khi chúng tôi đã nghe điều này, chúng tôi cũng như cu-dân địa-phương nài-xin người đừng đi lên tới Giê-ru-sa-lem. 13Lúc đó Phao-lô trả lời: “Các người đang làm gì, khóc-lóc và làm vỡ tim ta? Vì ta sẵn-sàng không chỉ để bị trói, nhưng ngay cả để chết tại Giê-ru-sa-lem vì danh của Chúa Giê-xu.”

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 21.14-22.14)

14Và vì người chẳng chịu bị thuyết-phục, chúng tôi nín thinh, chỉ nói: “Xin ý-muốn của Chúa được làm xong!”

15Và sau những ngày này, chúng ta đã sẵn-sàng và khởi-sự con đường của chúng ta lên tới Giê-ru-sa-lem. 16Và một số trong các môn-đồ từ Sê-sa-rê cũng đến với chúng ta, và đưa chúng ta đến Ma-na-sôn người Chíp-ơ, một môn-đồ lâu năm, chúng ta ở trọ với người.

5. Phao-lô bị xét-xử (21.17-28.31)

Phao-lô đến Giê-ru-sa-lem (21.17-21.26)

17Và sau khi chúng ta đã đến Giê-ru-sa-lem, anh em tiếp-đón chúng ta một cách vui-vẻ. 18Và bây giờ vào ngày sau Phao-lô đi với chúng tôi tới Gia-cơ, và tất cả các trưởng-lão đều hiện-diện. 19Và sau khi người đã chào họ, người thuật lại từng điều một các việc mà Đức Chúa TRỜI đã làm giữa các dân Ngoại-bang qua mục-vụ của người. 20Và khi họ nghe điều ấy, họ tôn-vinh Đức Chúa TRỜI; và họ nói với người: “Anh ơi, anh thấy có bao nhiêu vạn người ở giữa dân Giu-đa đã tin, và họ tất cả họ đều sốt-sắng vì Luật-pháp; 21và họ đã được bảo về anh, rằng anh đang dạy tất cả dân Giu-đa ở giữa các dân Ngoại-bang bỏ rơi Môi-se, bảo họ chớ cắt-bì các con của họ, cũng đùng bươi đi theo các tập-quán. 22Thế thì, điều gì sẽ được làm? Chắc-chắn họ sẽ nghe rằng anh đã đến. 23Bởi vậy hãy làm điều này mà chúng ta bảo anh. Chúng ta có 4 ông có lời thệ-nguyện trên họ; 24hãy đưa họ đi và thanh-tẩy chính anh cùng với họ, và hãy trả các chi-phí của họ để họ có thể cạo đầu của họ; và tất cả sẽ biết rằng không có một điều gì về anh mà họ đã nghe, song biết rằng chính anh cũng bước đi một cách có trật-tự, giữ Luật-pháp. 25Song về các dân Ngoại đã tin, chúng ta đã viết, đã quyết-định rằng họ phải kiêng-cữ vật đã bị hiến-tế cho các hình-tượng và tránh máu và tránh vật gì chết ngột và tránh gian-dâm.” 26Thế thì Phao-lô đưa các người ấy đi, và ngày kế, thanh-tẩy chính mình cùng với họ, đi vào trong đền-thờ, báo cho biết trước việc hoàn-tất các ngày có sự thanh-tẩy, cho đến khi tế-vật đã được dâng cho mỗi người của họ.

Phao-lô bị bắt nơi đền-thờ (21.27-21.36)

27Và khi 7 ngày hầu như đã hết, dân Giu-đa từ A-si, vừa thấy người trong đền-thờ, kích-thích tất cả đám đông và tra tay vào người, 28la lên: “Hỡi các người Y-sơ-ra-ên, xin đến giúp chúng tôi! Đây là người thuyết-giăng cùng mọi người mọi nơi chống lại dân-tộc chúng ta, và Luật-pháp, và chỗ này; và ngoài ra thậm chí hắn đã đưa các người Gờ-réc vào trong đền-thờ và đã làm ô-uế nơi thánh này.” 29Vì trước đó chúng đã thấy Trô-phim, người Ê-phê-sô trong thành-phố với người, và chúng tưởng rằng Phao-lô đã đưa người vào trong đền-thờ. 30Và tất cả thành bị kích-động, và dân-chúng cùng nhau đồ-xô đến; và giữ chặt lấy Phao-lô, chúng lôi kéo người ra khỏi đền-thờ; và tức thì các cửa được đóng lại. 31Và trong khi chúng đang tìm cách để giết người, có một báo cáo lên tới chi-huy-trưởng⁽¹⁾ đội quân Rô-ma rằng tất cả Giê-ru-sa-lem ở trong sự rối-loạn. 32Và lập-tức hắn dẫn theo lính và các đại-đội-trưởng và chạy xuống tới chúng; và khi chúng thấy chi-huy-trưởng và lính tráng, chúng ngừng đánh Phao-lô. 33Rồi chi-huy-trưởng bước tới và bắt giữ người, và ra lệnh

cho người bị trói với 2 cái xiềng; và hấn hỏi người là ai và đã làm điều gì. 34Nhưng ở giữa đám đông, một ít kẻ la lên một điều này và một ít kẻ la lên một điều khác, và khi hấn không thể tìm ra sự thật vì sự náo-động, hấn ra lệnh đưa người vào đồn. 35Và khi người tới các bậc thềm, nó đã xảy ra đến nỗi người được các lính khiêng vì tính hung dữ của đám đông; 36vì đám đông cứ đi theo đằng sau, la lên: “Hãy tống khứ hấn đi!”

Phao-lô nói với đám đông (21.37-22.21)

37Và khi Phao-lô sắp bị đưa vào trong đồn, người nói với tiêu-đoàn-trưởng: “Tôi có thể nói một số điều với ông chăng?” Và người ấy đáp: “Ông biết tiếng Gờ-réc sao? 38Thế thì ông không phải là người Ê-díp-tô một vài ngày qua đã kích-động một cuộc nổi-loạn và dẫn 4 ngàn Sát-thủ ra trong vùng hoang-vu?” 39Nhưng Phao-lô nói: “Tôi là người Giu-đa ở Tạt-sơ tại Si-li-si, một công-dân của một thành không tầm-thương; và tôi xin ông cho phép tôi nói với dân-chúng.” 40Và khi hấn đã cho phép, Phao-lô, đứng trên các bậc thềm, ra dấu cho dân-chúng với tay của mình; và khi có sự im-lặng lớn, người nói với họ bằng tiếng địa-phương Hê-bơ-rơ, rằng:

22¹“Hỡi anh em và các cha, hãy nghe lời biện-hộ của tôi mà bây giờ tôi trình dâng cho quý vị.”

2Và khi chúng nghe rằng người đang nói với mình bằng tiếng địa-phương Hê-bơ-rơ, chúng trở nên càng im-lặng hơn; và người nói:

3“Tôi là một người Giu-đa, sinh tại Tạt-sơ thuộc Si-li-si, nhưng đã được dưỡng-dục trong thành này, được giáo-dục dưới tay của Ga-ma-li-ên, theo sự nghiêm-nhật của luật-pháp tổ-tiên, sốt-sắng cho Đức Chúa TRỜI, y như tất cả quý vị hôm nay. 4Và tôi đã khùng bó Đạo này cho tới chết, trói và nhốt cả đàn-ông lẫn đàn-bà trong tù, 5cũng như thầy tế-lễ thượng-phẩm và tất cả Hội-đồng các trưởng-lão làm chứng cho tôi. Từ họ, tôi cũng đã nhận các lá thư gởi cho anh em, và đã khởi đầu từ Đa-mách để đưa ngay cả những kẻ ở đó đến Giê-ru-sa-lem đã bị trói để bị phạt. 6Và đã xảy ra rằng khi tôi trên con đường của tôi, đến gần Đa-mách, độ giữa trưa, một tia rất sáng chói đột nhiên từ trời chớp xuống mọi nơi xung-quanh tôi, 7và tôi té xuống đất và nghe tiếng nói phán cùng tôi: ‘Sau-lơ, Sau-lơ, tại sao ngươi đang khùng-bố Ta?’ 8Và tôi trả lời: ‘Thưa Chúa, Chúa là ai?’ Và Ngài nói với tôi: ‘Ta là Giê-xu người Na-xa-rét, mà ngươi đang khùng-bố.’ 9Và những kẻ đi với tôi thấy ánh-sáng, là chắc-chắn, song chẳng hiểu tiếng nói của Đấng đang nói với tôi. 10Và tôi nói: ‘Thưa Chúa, tôi sẽ làm gì?’ Và Chúa nói với tôi: ‘Hãy đứng dậy và tiếp-tục đi vào Đa-mách; và tại đó ngươi sẽ được bảo về mọi điều đã được bổ-nhiệm cho ngươi để làm.’ 11Nhưng vì tôi không thể thấy được vì sự sáng ngời của ánh-sáng đó, tôi được dắt bởi bàn tay bởi những kẻ đi với tôi, và vào trong Đa-mách.

12“Và một A-na-nia nọ, một người sùng-đạo bởi tiêu-chuẩn Luật-pháp, và được tất cả dân Giu-đa sống ở đó nói tốt, 13đến cùng tôi, và đứng gần nói với tôi: ‘Anh Sau-lơ, hãy nhận thị-lực của anh!’ Và chính lúc đó tôi ngược lên nhìn người. 14Và người nói: ‘Đức Chúa TRỜI của tổ-phụ chúng ta đã bổ-nhiệm anh để biết ý-muốn của Ngài, và để thấy Đấng Công-chính, và để nghe tiếng nói từ miệng

¹người chi-huy toán quân gồm 1 ngàn người lính

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 22.15-23.23)

Ngài. ¹⁵Vì anh sẽ là một nhân-chứng cho Ngài cho tất cả mọi người về điều gì anh đã thấy và đã nghe. ¹⁶Và bây giờ tại sao anh chậm-trễ? Hãy đứng dậy, và được báp-tem, và hãy rửa sạch tội-lỗi của anh, cầu-khẩn danh của Ngài.’ ¹⁷Và xảy ra khi tôi đã trở về Giê-ru-sa-lem và đang cầu-nguyện trong đền-thờ này, tôi sa vào trong trạng-thái xuất thân, ¹⁸và thấy Ngài nói với tôi: ‘Hãy đi gấp, hãy đi ra nhanh chóng khỏi Giê-ru-sa-lem, bởi vì chúng sẽ không chấp-nhận lời làm chứng của ngươi về Ta.’ ¹⁹Và tôi nói: Thưa Chúa, chính họ hiểu rằng trong một hội-đường này tới một hội-đường khác con đã thường bỏ tù và đánh đập những kẻ tin Chúa. ²⁰Và khi máu của chứng-nhân Ê-tiên của Chúa đã bị đổ ra, con cũng đã đứng cạnh đó tán-thành và coi chừng áo của những kẻ đang giết người.’ ²¹Và Ngài nói với tôi: ‘Hãy đi! Vì Ta sẽ sai ngươi đi xa tới các dân Ngoại-bang.’

Phao-lô tiết-lộ quốc tịch Rô-ma của mình (22.22-22.29)

²²Và chúng lắng nghe người cho tới lời phát-biểu này, và rồi chúng cất giọng của chúng lên và nói: “Hãy tống khứ gã như thế đó khỏi trái đất, vì hẳn chẳng được phép sống!” ²³Và khi chúng đang la hét và quăng áo-xống của chúng và tung bụi vào trong không-khí, ²⁴thì viên tiêu-đoàn-trưởng ra lệnh cho đem người vào đồn, phát-biểu rằng người phải bị tra-khảo bằng quát roi ngõ hầu hẳn có thể tìm ra lý-do tại sao chúng đã la hét chống lại người cách đó. ²⁵Và khi họ căng người ra để cột dây da, Phao-lô nói với đại-đội-trưởng đứng gần: “Có đúng luật cho các người đánh đòn một người là người Rô-ma và không bị kết-án ư?” ²⁶Và khi đại-đội-trưởng đó nghe được, hẳn đi đến viên tiêu-đoàn-trưởng và bảo hẳn, rằng: “Ông sắp làm điều gì vậy? Người này là người Rô-ma.” ²⁷Và viên tiêu-đoàn-trưởng đến và nói với người: ‘Hãy nói cho tôi biết, ông có phải là người Rô-ma không?’ Và người nói: “Phải.” ²⁸Và viên tiêu-đoàn-trưởng trả lời: “Tôi đạt được quyền công-dân này bằng một số tiền lớn.” Và Phao-lô nói: “Nhưng tôi thật sự đã sinh ra là một công-dân.” ²⁹Bởi vậy những kẻ sắp tra-khảo người tức thì buông người ra; và viên tiêu-đoàn-trưởng cũng sợ khi hẳn đã khám phá ra rằng người là một người Rô-ma và vì hẳn đã cho người bị trói bằng xiềng xích.

Phao-lô ra trước Tòa-Án Tối Cao (22.30-23.11)

³⁰Nhưng vào ngày kế, muốn biết cho chắc tại sao người đã bị dân Giu-đa tố-cáo, hẳn thả người và ra lệnh cho các thầy tế-lễ cả và tất cả Công-hội nhóm lại, và đưa Phao-lô xuống và để người trước mặt họ.

23¹Và Phao-lô, chăm chú nhìn vào Công-Hội, nói: “Hỡi anh em, tôi đã sống cuộc đời tôi với một lương-tâm hoàn-toàn trong sáng trước mặt Đức Chúa TRỜI cho đến ngày này.” ²Và thầy tế-lễ thượng-phẩm A-na-nia ra lệnh cho những kẻ đứng gần người và vào miệng người. ³Thế thì Phao-lô nói với hẳn: ‘Đức Chúa TRỜI sẽ đánh ông, ông bức tường tô trắng! Và có phải ông ngồi để xử tôi theo Luật-pháp, và trong sự vi-phạm Luật-pháp ra lệnh cho đánh tôi ư?’ ⁴Nhưng các kẻ đứng gần nói: “Ngươi dám lăng-mạ thầy tế-lễ thượng-phẩm của Đức Chúa TRỜI ư?” ⁵Và Phao-lô nói: “Thưa anh em, tôi đã chẳng biết ông ấy là thầy tế-lễ thượng-phẩm; vì được viết: ‘NGƯỜI CHẴNG ĐƯỢC NÓI XẤU VỀ KẺ

CAI-TRỊ CỦA DÂN-TỘC NGƯỜI.’⁽¹⁾” ⁶Nhưng nhận ra rằng một phần là các người Sa-đu-sê và phần kia các người Pha-ri-si, Phao-lô thét lên trong Công-hội: “Hỡi anh em, tôi là người Pha-ri-si, con trai của các người Pha-ri-si, tôi bị xử vì niềm hy-vọng và sự sống lại của người chết!” ⁷Và khi ông nói điều này, ở đó trời dậy một sự bất-hòa giữa các người Pha-ri-si và các người Sa-đu-sê; và hội-chúng bị chia-rẽ. ⁸Vì các người Sa-đu-sê nói rằng không có sự sống lại, không có thiên-sứ, không có linh; nhưng người Pha-ri-si thừa-nhận tất cả chúng. ⁹Và ở đó trời dậy tiếng ồn-ào lớn; và một số kẻ trong các người thông-giáo của nhóm các người Pha-ri-si đứng dậy và tranh cãi một cách giận-dữ, nói: “Chúng ta thấy ông này không có gì sai; giả-sử một linh hay một thiên-sứ đã nói với ông ta thì sao?” ¹⁰Và trong khi một sự bất-hòa lớn đang phát-triển, viên tiêu-đoàn-trưởng sợ Phao-lô sẽ bị chúng xé ra từng mảnh và ra lệnh cho lính đi xuống và chộp lấy ông đi khỏi chúng bằng vũ-lực, và đưa ông vào trong đồn.

¹¹Song vào đêm kế, Chúa đứng ở bên ông và nói: “Can-đảm lên; vì như ngươi đã long-trọng làm chứng cho căn-nguyên của Ta tại Giê-ru-sa-lem, thế là ngươi cũng phải làm chứng tại Rô-ma.”

Kế-hoạch giết Phao-lô (23.12-23.22)

¹²Và khi đã là ban ngày, dân Giu-đa lập mưu và tự buộc chúng dưới một lời thề, nói rằng chúng sẽ chẳng ăn hay uống cho tới khi chúng đã giết Phao-lô. ¹³Và có hơn 40 người lập mưu này. ¹⁴Và chúng đến cùng các thầy tế-lễ cả và các trưởng-lão, và nói: “Chúng tôi đã tự buộc mình dưới một lời thề trọng thể rằng không ném cái gì cả cho đến khi chúng tôi đã giết Phao-lô. ¹⁵Bây giờ, vậy thì, quý ông với Công-hội hãy báo cho viên tiêu-đoàn-trưởng để đưa hẳn xuống cho quý ông, làm như quý ông sắp định vụ án cho hẳn bằng một cuộc điều-tra ti-mi hơn; và về phần chúng tôi, chúng tôi sẵn-sàng để giết hẳn trước khi hẳn tới gần.” ¹⁶Nhưng con trai của chị của Phao-lô nghe về cuộc phục-kích của chúng, và nó đến và vào đồn và nói cho Phao-lô biết. ¹⁷Và Phao-lô gọi một trong các đại-đội-trưởng đến cùng mình và nói: “Xin dẫn người trai trẻ này tới tiêu-đoàn-trưởng, vì nó có việc gì đó để trình báo với người.” ¹⁸Vì vậy hẳn đưa nó đi và dẫn nó tới tiêu-đoàn-trưởng, và nói: “Tù-nhân Phao-lô gọi tôi tới cùng hẳn và xin tôi dẫn người trai trẻ này tới ông vì nó có việc gì đó để nói cho ông biết.” ¹⁹Và vị tiêu-đoàn-trưởng nắm tay nó và bước qua một bên, hỏi nó một cách riêng-tư: “Việc gì mà ngươi phải trình báo với ta?” ²⁰Và nó nói: “Dân Giu-đa đã đồng ý xin ông ngày mai đưa Phao-lô xuống Công-hội làm như họ tra-vấn một chút ti-mi hơn về người. ²¹Vì vậy xin đừng bị họ thuyết-phục, vì hơn 40 trong bọn họ đang nắm mai-phục chờ người. Họ đã tự buộc họ dưới lời rủa-sả chẳng ăn hay uống cho đến khi họ giết người; và bây giờ họ sẵn-sàng và đang đợi lời hứa từ ông.” ²²Bởi vậy vị tiêu-đoàn-trưởng cho người trai trẻ ấy đi, chỉ thị nó: “Đừng nói cho một ai biết rằng ngươi đã báo cho ta biết về các việc này.”

Phao-lô được giải đến Sê-sa-rê (23.23-23.35)

²³Và người gọi đến cùng mình 2 trong các đại-đội-trưởng, và nói: “Hãy chuẩn-bị 200 bộ-binh sẵn-sàng vào giờ thứ

¹Xuất-hành 22.28

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 23.24-25.5)

ba⁽¹⁾ của đêm nay để đi đến Sê-sa-rê, và 70 kỵ-binh và 200 lính cầm giáo.”²⁴Họ cũng cung-cấp các yên ngựa cho Phao-lô cỡi và đưa người an-toàn đến thống-đốc Phê-lít.²⁵Và người ấy viết một lá thư có thể-thức này:

26“Cơ-lốt Ly-sia,
Kính gửi: Ngài Thống-đốc Phê-lít ưu-tú nhất,
Kính chào.

27“Khi người này đã bị dân Giu-đa bắt và sắp bị họ giết, tôi đã đem quân-lính *chận* họ và giải-cứu hấn, đã biết rằng hấn là người Rô-ma.

28Và muốn biết chắc sự buộc tội mà họ đang tố cáo hấn, tôi đã đưa hấn xuống tới Công-hội của họ;

29và tôi đã nhận thấy hấn bị buộc-tội về những vấn-đề Luật-pháp của họ, nhưng không có một sự buộc tội nào đáng cái chết hoặc gông cùm.

30Và khi tôi được báo tin rằng sẽ có một âm-mưu chống lại người này, tôi giải hấn đến Ngài lập-tức, cũng chỉ-thị các kẻ tố-cáo hấn nói chống lại hấn trước mặt Ngài.”

31Vì vậy các binh-sĩ, tuân theo các lệnh truyền *cho* mình, nhận Phao-lô và ban đem đưa người tới An-ti-ba-tri.³²Nhưng vào ngày sau, để kỵ-binh đi tiếp với người, chúng trở về đồn.³³Và khi họ đã đến tới Sê-sa-rê và nộp lá thư cho thống-đốc, họ cũng trình-diện Phao-lô cho hấn.³⁴Và khi hấn đã đọc thư, hấn hỏi từ tỉnh nào người đã ở; và khi hấn biết người đã từ Si-li-si,³⁵hấn nói: “Ta sẽ nghe người trình bày ý kiến sau khi các kẻ cáo buộc người cũng đến,” rồi ra lệnh giam người trong tổng-hành-đình của Hê-rốt.

Phao-lô ra trước mặt Phê-lít (24.1-24.21)

24¹Và sau 5 ngày, thầy tế-lễ thượng-phẩm A-na-nia đi xuống với một số trưởng-lão và một nhà hùng-biện *tên là* Tẹt-tu-lu; và họ đem các lời tố-cáo Phao-lô lên ông thống-đốc.²Và sau khi *Phao-lô* đã bị đòi đến, Tẹt-tu-lu bắt đầu buộc tội người, nói *với ông thống-đốc*: “Vì chúng tôi đã đạt được lăm hòa-bình qua Ngài, và vì, bởi sự bảo-hộ của Ngài, những cải-cách đang được thực-hiện cho đất nước này,³chúng tôi thừa-nhận *điều này* bằng mọi cách và ở mọi nơi, với hết lòng biết ơn, Thưa Ngài Phê-lít ưu-tú nhất.⁴Nhưng, để tôi có thể không làm chán Ngài hơn nữa, tôi cầu-xin Ngài ban cho chúng tôi, bởi lòng tốt của Ngài, một cuộc điều-trấn ngắn.⁵Vì chúng tôi đã tìm thấy người này là người làm hại thật và một gã khuấy-động lên sự chia-rẽ giữa tất cả những người Giu-đa khắp trái đất có người ở, và là một tên đầu sỏ của giáo-phái của người Na-xa-rét.⁶Và hấn thậm chí còn toan làm đền-thờ mất tính thiêng liêng; và rồi chúng tôi đã bắt giữ hấn. [Và chúng tôi đã muốn xử hấn theo Luật riêng của chúng tôi.⁷Song Ly-sia vị chỉ-huy-trưởng xuất-hiện, và với nhiều bạo-lực đã bắt hấn khỏi tay chúng tôi,⁸ra lệnh các kẻ tố-cáo hấn đến trước mặt Ngài.]⁽²⁾ Bằng việc chính Ngài tra hỏi hấn về tất cả các việc này, Ngài sẽ có thể biết chắc các điều mà chúng tôi tố-cáo hấn.”⁹Và dân Giu-đa cũng dự vào sự tấn-công, quả-quyết rằng các việc này là như thế.

¹hay: 9 giờ tối nay

²Vài bản xưa không có phần trong ngoặc: [...]

10Khi ông thống-đốc đã gật đầu cho người nói, Phao-lô đáp lời: “Biết rằng trong nhiều năm Ngài đã là thẩm-phán cho dân-tộc này, tôi hoan-hi trình lời biện-hộ của tôi,¹¹vì Ngài có thể để ý sự thật rằng không quá 12 ngày qua tôi đã lên tới Giê-ru-sa-lem để thờ-phượng.¹²Và chẳng ở trong đền-thờ, cũng không ở trong các hội-đường, cũng không ở trong thành, họ đã bắt gặp tôi đang theo đuổi một cuộc thảo-luận với người nào, hay gây ra một sự náo-động nào.¹³Họ cũng không thể chứng-minh cho Ngài *những điều* mà bây giờ họ tố-cáo tôi.¹⁴Nhưng tôi thú-nhận với Ngài điều này rằng, luận theo Đạo mà họ gọi là một giáo-phái, tôi có phục-vụ *Đức* Chúa TRỜI của tổ-phụ chúng tôi, tin vào mọi điều phù-hợp với Luật-pháp, và được viết trong các Tiên-tri;¹⁵có một niềm hy-vọng nơi *Đức* Chúa TRỜI, mà chính những người này cũng nâng-niu, rằng chắc-chắn sẽ có sự sống lại của cả người công-chính lẫn kẻ độc-ác.¹⁶Vì điều này, tôi cũng luyện mình để luôn luôn duy-trì một lương-tâm không chỗ trách được trước mặt *cả Đức* Chúa TRỜI lẫn người ta.¹⁷Bây giờ sau vài năm, tôi đến để đem của bố-thí cho dân-tộc tôi và để dâng các của-lễ;¹⁸vì vậy, mà họ thấy tôi trong đền-thờ, đã được thanh-tẩy, không có *quy tụ* đám đông hay gây náo-động gì. Nhưng có một vài người Giu-đa từ A-si—¹⁹các kẻ đó *đang lẽ* phải hiện-diện trước mặt Ngài và cáo buộc, nếu họ có điều gì chống lại tôi.²⁰Nếu không, để cho chính các người này kể lại họ tìm thấy hành động xấu gì khi tôi đứng trước Công-hội,²¹thay vì chỉ vì câu nói này mà tôi đã la lớn ra trong khi đứng giữa họ: ‘Vì sự sống lại của người chết mà hôm nay tôi bị xử trước quý vị.’”

Phê-lít giữ Phao-lô trong nhà tù (24.22-24.27)

22Nhưng Phê-lít, có một kiến-thức chính-xác hơn về Đạo, hoãn chúng lại, nói: “Khi Ly-sia vị chỉ-huy-trưởng xuống tới, ta sẽ quyết-định trường-hợp của người.”²³Và người ra lệnh cho vị đại-đội-trưởng tạm-giam người, *nhưng* có *chút* tự-do, và không ngăn-cản bất cứ ai trong các bạn của người hầu-việc người.

24Nhưng một vài ngày sau, Phê-lít đến với Đơ-ru-si, vợ của hấn, một người nữ Giu-đa, và sai gọi Phao-lô đến, và nghe người nói về đức-tin nơi *Đấng* Christ Giê-xu.²⁵Và khi người đang bàn-luận về sự công-chính, sự tự chế, và sự phán-xét sắp đến, Phê-lít trở nên bị sợ-hãi và nói: “Tạm-thời hãy đi đi và khi ta có thì-giờ, ta sẽ triệu người đến.”²⁶Cũng cùng một lúc, hấn đang hi-vọng rằng Phao-lô sẽ cho hấn tiền; bởi vậy hấn cũng khá thường xuyên sai gọi *Phao-lô* đến và chuyện vãn với người.²⁷Nhưng sau 2 năm đã qua, Phê-lít được Bốt-tiu Phê-tu kể-vị; và muốn cho dân Giu-đa một đặc-ân, Phê-lít để lại Phao-lô bị trói.

Phao-lô ra trước mặt Phê-tu, kháng-cáo lên hoàng-đế (25.1-25.12)

25¹Bởi vậy, Phê-tu đã đến trong tỉnh, 3 ngày sau đó đi lên Giê-ru-sa-lem từ Sê-sa-rê.²Và các thầy tế-lễ cả và các ông có uy-thế của dân Giu-đa đem lời cáo buộc Phao-lô, và họ đang cố nài hấn,³đòi hỏi một sự nhượng-bộ chống lại Phao-lô, để hấn có thể giải Phao-lô tới Giê-ru-sa-lem (*để họ* mai-phục giết *Phao-lô* trên đường đi),⁴lúc đó Phê-tu trả lời rằng Phao-lô đang bị tạm-giam tại Sê-sa-rê, và rằng chính hấn một chút nữa sẽ đi đó,⁵“Vì vậy,” hấn nói, “để những người có uy-tín trong các người

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 25.6-26.18)

đi đó với ta, và nếu có điều gì sai trái ở người đó, hãy để họ truy-tố hẳn.”

⁶Và sau khi hắn đã ở không hơn 8 hay 10 ngày cùng họ, hắn đi xuống tới Sê-sa-rê; và vào ngày kế, hắn ngồi vào ghế của hắn trên tòa-án và ra lệnh đem Phao-lô đến. ⁷Và sau khi người đã đến, dân Giu-đa đã đi xuống từ Giê-ru-sa-lem đứng quanh người, đưa ra nhiều lời buộc tội nặng-nề chống lại người, mà họ không thể chứng-minh; ⁸trong khi Phao-lô nói để biện-hộ cho chính mình: “Tôi đã chẳng làm một vi-phạm nào hoặc chống lại Luật-pháp của dân Giu-đa hay chống lại đền-thờ hoặc chống lại Sê-sa.” ⁹Nhưng Phê-tu, muốn cho dân Giu-đa một ân-huệ, trả lời Phao-lô và nói: “Người có muốn đi lên Giê-ru-sa-lem và được xét-xử trước mặt ta về các lời cáo buộc này chăng?” ¹⁰Nhưng Phao-lô nói: “Tôi đang đứng trước tòa-án của Sê-sa, nơi tôi phải bị xử. Tôi đã chẳng hề làm một điều sai trái gì đối với dân Giu-đa, như Ngài cũng biết quá rõ. ¹¹Thế thì nếu tôi là một kẻ làm trái, và đã phạm bất cứ điều gì đáng chết, tôi không từ-chối chết đâu; nhưng nếu những điều mà các người này cáo buộc tôi không có cái nào là *thật*, không một ai có thể giao tôi cho họ. Tôi kháng-cáo lên Sê-sa.” ¹²Rồi khi Phê-tu đã hỏi ý-kiến công-hội của hắn, hắn trả lời: “Người đã kháng-cáo lên Sê-sa, lên Sê-sa người sẽ đi.”

Phao-lô trước vua A-c-ríp-ba (25.13-25.22)

¹³Bây giờ khi vài ngày đã trôi qua, Vua A-c-ríp-ba và Bê-rê-nít đến Sê-sa-rê để chào Phê-tu. ¹⁴Và trong khi họ đang trải qua nhiều ngày ở đó, Phê-tu đặt vụ Phao-lô trước mặt nhà vua, nói: “Có một người nọ mà Phê-lít đã để lại trong tù; ¹⁵và khi tôi ở tại Giê-ru-sa-lem, các thầy tế-lễ cả và các trưởng-lão của dân Giu-đa đưa ra cáo buộc hắn, xin ra án kết tội hắn. ¹⁶Và tôi đã trả lời họ rằng ấy không phải là tục-lệ của dân Rô-ma để nộp một người nào trước khi kẻ bị-cáo gặp các nguyên-cáo mặt tận mặt và có một cơ-hội để ra lời biện-hộ chống lại lời cáo buộc đó. ¹⁷Và vì vậy, sau khi họ đã họp lại ở đây, tôi đã không làm chậm trễ, nhưng vào ngày kế đã ngồi vào ghế của tôi trên tòa-án, và ra lệnh đưa nó đến. ¹⁸Và khi các nguyên-cáo đứng lên, họ đem lời buộc tội hắn, những tội không như tôi trông đợi; ¹⁹nhưng họ *chỉ* có một số điểm bất đồng với hắn về tôn-giáo riêng của họ và về một người đã chết nào đó, Giê-xu, người mà Phao-lô quả-quyết là sống. ²⁰Và đang bối-rối không biết điều-tra vấn-đề này như thế nào, tôi hỏi hắn có muốn đi lên Giê-ru-sa-lem và tại đó chịu xử về vấn-đề này hay không. ²¹Nhưng khi Phao-lô kháng-cáo để được tạm giam chờ quyết-định của Sê-sa, tôi ra lệnh tạm giam hắn cho đến khi tôi giải hắn lên Sê-sa.” ²²Và A-c-ríp-ba nói với Phê-tu: “Chính ta cũng muốn nghe người ấy.” “Ngày mai,” hắn nói, “bê hạ sẽ nghe người ấy.”

Phao-lô trước mặt A-c-ríp-ba (25.23-25.27)

²³Và như vậy, vào ngày kế khi A-c-ríp-ba đã đến cùng với Bê-rê-nít, giữa về lộng-lẫy vĩ-dại, và đã vào sảnh-đường và với các tiểu-đoàn-trưởng và các người đàn-ông có danh-vọng trong thành, theo lệnh của Phê-tu, Phao-lô được giải vào. ²⁴Và Phê-tu nói: “Tâu vua A-c-ríp-ba, và quý ngài, tất cả quý vị hiện-diện ở đây với chúng tôi, quý vị thấy người này, mà toàn dân Giu-đa đã kháng-cáo lên ta, tại cả Giê-ru-sa-lem lẫn tại đây, lớn tiếng tuyên-bố rằng hắn không được sống nữa. ²⁵Nhưng ta đã thấy rằng hắn đã

chẳng vi-phạm một điều gì đáng chết; và vì tự hắn đã kháng-cáo lên Sê-sa, ta đã quyết-định giải hắn đi. ²⁶Về hắn, ta không có cái gì chắc-chắn để viết cho chúa của ta. Bởi vậy ta đã đưa hắn ra trước quý vị, và đặc-biệt trước ngài, tâu vua A-c-ríp-ba, ngõ hầu sau cuộc điều-tra này đã xảy ra rồi, ta có ít điều để viết. ²⁷Vì nó có vẻ vô lý đối với ta khi giải một tù-nhân đi, mà không chỉ rõ các lời buộc tội chống lại hắn.”

Phao-lô làm chứng cho A-c-ríp-ba (26.1-26.23)

26¹Và A-c-ríp-ba nói với Phao-lô: “Người được phép nói cho chính người.” Thế thì Phao-lô đưa thẳng tay của mình ra và ra lời biện-hộ của mình:

²“Về tất cả những điều mà tôi bị dân Giu-đa tố-cáo, tôi coi mình may-mắn, tâu vua A-c-ríp-ba, rằng tôi sắp trình lời biện-hộ của tôi trước ngài hôm nay; ³đặc-biệt vì ngài là một chuyên-gia về tất cả các tục-lệ và các vấn-đề giữa dân Giu-đa; bởi vậy, tôi nài-xin ngài kiên-nhẫn nghe tôi. ⁴Thế là lúc đó, tất cả dân Giu-đa đều biết cách sống của tôi, từ thiếu thời trở lên, từ ban đầu đã sống trong đất nước tôi và tại Giê-ru-sa-lem; ⁵vì trước đây họ đã từng biết về tôi trong một thời-gian dài, nếu họ muốn chứng thực, rằng tôi đã sống *làm* một người Pha-ri-si theo giáo-phái nghiêm-nhật nhất của tôn-giáo chúng tôi. ⁶Và bây giờ tôi đang bị xét-xử vì niềm hy-vọng về lời hứa được *Đức* Chúa TRỜI đã lập cùng tô-phụ của chúng tôi, ⁷*lời hứa* mà 12 chi-tộc của chúng tôi hy-vọng đạt được, khi họ hết lòng phụng-sự *Đức* Chúa TRỜI đêm và ngày. Và vì hy-vọng này, tâu Vua, tôi đang bị dân Giu-đa buộc-tội. ⁸Tại sao nó là điều khó tin ở giữa vòng quý vị nếu *Đức* Chúa TRỜI thật sự vực người chết sống lại?

⁹“Thế thì vì vậy, tôi đã tự nghĩ rằng tôi đã phải làm nhiều thứ thù nghịch cùng danh của Giê-xu ở Na-xa-rét. ¹⁰Và đây đúng là điều tôi đã làm trong Giê-ru-sa-lem; chẳng những tôi đã nhốt nhiều người trong các thánh-đồ vào khám, vì đã nhận được thẩm-quyền từ các thầy tế-lễ cả, mà còn, khi họ bị từ-hình, tôi bỏ phiếu chống lại họ. ¹¹Và khi tôi thường trừng-trị họ trong tất cả các hội-đường, tôi đã ráng dẫn họ để họ nói phạm-thương; và điển tiết vì họ, tôi đã cứ đuổi theo họ cho tới các thành lạ. ¹²Trong khi làm những điều như vậy khi tôi đi tới Đa-mách với thẩm-quyền và ủy-nhiệm của các thầy tế-lễ cả, ¹³vào giữa ban ngày, tâu Vua, tôi thấy trên đường đi một ánh-sáng từ trời, sáng hơn sự sáng ngời của mặt trời, chiếu trùm chung quanh tôi và những kẻ đồng hành với tôi. ¹⁴Và khi tất cả chúng tôi đều đã té xuống đất, tôi nghe tiếng nói phán cùng tôi bằng tiếng địa-phương Hê-bơ-rơ: ‘Sau-lơ, Sau-lơ, tại sao ngươi đang khùng-bố Ta? Ấy là khó cho ngươi để chơi lại mũi nhọn thúc chiến bò!’ ¹⁵Và tôi hỏi: ‘Chúa là ai, thưa Chúa?’ Và Chúa nói: ‘Ta là Giê-xu mà ngươi đang khùng-bố. ¹⁶Nhưng hãy đứng dậy, và hãy đứng trên các chân của ngươi; vì mục-đích này Ta đã hiện ra cùng ngươi, để bổ-nhiệm ngươi làm một kẻ hầu-việc và một nhân-chứng không chỉ cho các việc mà ngươi đã thấy, mà còn các việc trong đó Ta sẽ hiện ra cùng ngươi; ¹⁷giải-thoát ngươi khỏi dân Giu-đa và khỏi dân Ngoại-bang, Ta đang sai ngươi đi đến họ, ¹⁸để mở mắt họ ngõ hầu họ có thể quay khỏi sự tối-tăm hướng về sự sáng và khỏi quyền thống trị của Sa-tan hướng về *Đức* Chúa TRỜI, để họ có thể nhận sự tha-thứ tội-lỗi và sự thừa kế giữa những người

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 26.19-27.28)

đã được làm nên-thánh bởi đức-tin nơi Ta.’¹⁹Do đó, tâu vua Ac-ríp-ba, tôi đã chẳng tỏ ra không tuân-phục sự hiện thấy từ trời,²⁰song *cứ* tuyên-bố cho cả các người ở Đamách trước nhất, và cũng tại Giê-ru-sa-lem, và *đoạn* khắp tất cả vùng Giu-đê, lần ngay cả cho dân Ngoại-bang, để họ phải ăn-năn và quay lại cùng Đức Chúa TRỜI, làm các việc tương-hợp với sự ăn-năn.²¹Vì lý-do này *một số* người Giu-đa đã tóm bắt tôi trong đền-thờ và đã ráng sức giết tôi.²²Và vì vậy, đã được sự giúp-đỡ từ Đức Chúa TRỜI, tôi đứng cho đến ngày này làm chứng cho cả nhỏ lẫn lớn, không nói rõ điều gì khác hơn là điều mà các Tiên-tri và Môi-se đã nói sẽ xảy ra;²³rằng *Đấng* Christ phải chịu khổ, và rằng bởi lý do của sự sống lại của Ngài từ người chết Ngài phải là người đầu tiên công-bố sự sáng cho cả dân Giu-đa lẫn cho dân Ngoại-bang.”

Phản-ứng của thánh-giả (26.24-26.32)

24Và trong khi Phao-lô đang nói điều này trong sự biện-hộ của mình, Phê-tu nói lớn tiếng: “Phao-lô, người mất trí rồi! Nhiều chữ nghĩa đang biến người thành điên!”²⁵Nhưng Phao-lô nói: “Tôi chẳng mất trí đâu, bầm ngài Phê-tu ưu-tú nhất, song tôi thốt ra các lời của lẽ thật và sự hợp lẽ phải.²⁶Vì nhà vua biết về các điều này, và tôi tâu lên ngài cũng với sự quả-quyết, vì tôi tin rằng chẳng có một điều gì thuộc về các việc này đã thoát khỏi sự chú-ý của ngài; vì việc này đã chẳng phải được làm trong một góc phòng.²⁷Tâu vua Ac-ríp-ba, ngài có tin các Tiên-tri chẳng? Tôi biết rằng ngài tin.”²⁸Và Ac-ríp-ba *đáp lời* Phao-lô: “Trong một thời-gian ngắn người muốn thuyết-phục ta trở thành một Christ-nhân!”²⁹Và Phao-lô *nói*: “Tôi cầu-nguyện cùng Đức Chúa TRỜI rằng hoặc là trong một thời-gian ngắn hay một thời-gian dài, không chi ngài, mà cũng còn có tất cả những người nghe tôi ngày này, đều có thể trở thành như tôi, ngoại trừ gông cùm này.”

30Và nhà vua đứng dậy và thông-đốc và Bê-rê-nít, và những kẻ đang ngồi với họ,³¹và khi họ đã lui qua một bên, họ nói với nhau, rằng: “Người này không làm một cái gì đáng chết hay gông cùm.”³²Và Ac-ríp-ba nói với Phê-tu: “Người này đã có thể được thả, nếu hấn đã chẳng kháng-cáo lên Sê-sa.”

Phao-lô đáp thuyền để đến Rô-ma (27.1-27.12)

27¹Và khi đã có quyết-định rằng chúng tôi sẽ phải đi thuyền buồm đến Y-ta-li, họ tiến-hành giao Phao-lô và vài tù-nhân khác cho một đại-đội-trưởng của đội quân Au-gút-tơ, tên là Giu-lơ.²Và lên tàu một chiếc A-tra-mít, nó sắp thượng buồm đến các miền dọc bờ biển của A-si, chúng tôi ra khơi, có đi theo A-ri-tạc, người Ma-xê-đoan ở Tê-sa-lô-ni-ca.³Và ngày kế chúng tôi cập bến tại Si-đôn; và Giu-lơ đối-đãi Phao-lô với sự lưu-tâm và cho phép người đi đến các bạn người để nhận sự săn-sóc.⁴Và từ đó chúng tôi ra khơi và thượng buồm chạy phía khuất gió của Chíp-rơ, bởi vì những gió ngược.⁵Và khi chúng tôi đã chạy thuyền qua biển dọc theo bờ biển của Si-li-si và Bam-phi-ly, chúng tôi cập bến ở My-ra trong Ly-si.⁶Và ở đó ông đại-đội-trưởng tìm được một chiếc tàu người A-léc-xan-tri chạy đi Y-ta-li, và hấn để chúng tôi trên tàu đó.⁷Và khi chúng tôi đã chạy thuyền chậm chạp trong nhiều ngày đặng-đặng, và với khó-khăn đã đến ngoài khơi Cơ-nít, vì gió đã không cho phép chúng tôi đi xa hơn,

chúng tôi chạy phía khuất gió của đảo Cơ-rét, ngoài khơi Sa-môn;⁸và với khó-khăn thuyền chạy quá nó, chúng tôi đi tới một chỗ nọ gọi là Mỹ-Cảng, gần thành La-sê.

9Và khi khá nhiều thì-giờ đã trôi qua và cuộc hải-hành bây giờ đã là nguy-hiêm, vì ngay cả kỳ kiêng-ăn cũng đã qua rồi, Phao-lô khuyên-bảo chúng,¹⁰và nói với chúng: “Các người ơi, ta cảm thấy rằng cuộc hải-hành sẽ chắc-chắn bị thiệt-hại và mất-mát lớn, chẳng những cho hàng-hóa và con tàu, mà còn sinh-mạng của chúng ta.”¹¹Nhưng vị đại-đội-trưởng bị hoa-tiêu và chủ tàu thuyết-phục hơn là điều Phao-lô nói.¹²Và bởi vì hải-cảng đó không thích-hợp để tránh mùa đông, đa số đạt tới quyết-định là ra khơi từ đó, nếu bằng cách nào đó họ có thể tới Phê-nít, một hải-cảng của đảo Cơ-rét, quay về hướng tây-nam và tây-bắc, và có thể trải qua mùa đông ở đó.

Tàu Phao-lô gặp bão (27.13-27.26)

13Và một cơn gió nam thổi nhẹ-nhẹ, tưởng rằng họ đã đạt được mục-đích của họ; họ nhổ neo và thượng buồm dọc theo đảo Cơ-rét, gần bờ biển.¹⁴Nhưng không lâu sau, lao xuống vào chỗ đó từ đất liền một cơn gió hung-bạo, gọi là Ó-ra-qui-lôn;¹⁵và khi chiếc tàu bị kẹt *trong đó*, và chẳng có thể đương đầu với gió này, chúng tôi để mặc nó, và để chính mình bị cuốn trôi theo.¹⁶Và chạy phía khuất gió của một đảo nhỏ gọi là Cơ-lô-đa, chúng tôi khó-khăn lắm mới có thể điều khiển được thuyền cấp-cứu *của tàu*.¹⁷Và sau khi họ đã kéo nó lên, họ dùng dây cáp ràng dây chiếc tàu; và sợ rằng họ có thể mắc cạn ở chỗ nông cạn của Si-rơ-tơ, họ hạ neo xuống biển, và như thế để chính họ trôi theo.¹⁸Vào ngày kế, trong khi chúng tôi bị bão dập vùi mãnh-liệt, họ bắt đầu quăng hàng-hóa khỏi tàu;¹⁹và vào ngày thứ ba họ quăng dây trục đồ của tàu khỏi tàu với chính tay của họ.²⁰Vì mặt trời và các ngôi sao đã chẳng hiện ra trong nhiều ngày, và trận bão không nhỏ đang công kích *chúng tôi*, từ đó trở đi mọi hy-vọng được cứu của chúng tôi dần dần tan biến.

21Và khi họ đã đi một thời-gian lâu không có *dùng* thức ăn, lúc đó Phao-lô đứng lên giữa họ và nói: “Các người ơi, các người đã phải đã nghe lời ta và đã không thượng buồm từ đảo Cơ-rét, và bằng cách ấy đã tránh thiệt-hại và mất-mát này.²²Và tuy nhiên bây giờ ta khuyên các người hãy giữ vững lòng can-đảm của các người, vì sẽ chẳng có sự mất sinh-mạng giữa các người, nhưng *chỉ mất* chiếc tàu.²³Vì đêm qua một thiên-sứ của Đức Chúa TRỜI là Đấng ta thuộc về và là Đấng ta phụng-sự, đã đứng trước mặt ta,²⁴nói: ‘Đừng sợ, hỡi Phao-lô; người phải đứng trước mặt Sê-sa; và này, Đức Chúa TRỜI đã ban cho người tất cả những kẻ đang đi thuyền với người.’²⁵Vì vậy, các người ơi, hãy giữ vững lòng can-đảm của các người, vì ta tin Đức Chúa TRỜI, rằng nó sẽ hóa ra đúng như thể như ta đã được bảo.²⁶Nhưng chúng ta phải mắc cạn trên một hòn đảo nào đó.”

Tàu Phao-lô mắc-cạn và bị vỡ tan (27.27-27.44)

27Nhưng khi đêm thứ mười bốn đã đến, khi chúng tôi đang bị trôi đó đây trong biển A-đờ-ria-tích, độ nửa đêm các thủy-thủ ngỡ rằng họ đang tới gần đất liền nào đó.²⁸Và họ thả dây thăm-dò⁽¹⁾ chiều sâu đáy biển và thấy nó

¹thả dây dều có cục chì xuống nước cho đến khi đầu chì đụng đáy

Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 27.29-28.26)

là 20 pha-đôm¹); và xa hơn một chút, họ thả dây dò đáy biển khác và thấy nó là 15 pha-đôm. ²⁹Và sợ rằng chúng tôi có thể mắc cạn nơi nào đó trên các chỗ lồi chồm, họ thả 4 cái neo xuống từ đuôi tàu và họ cầu-nguyện cho trời trở thành ban ngày. ³⁰Và khi các thủy-thủ đang cố trốn khỏi tàu và đã hạ thuyền cấp-cứu xuống biển, già vờ định thả các neo xuống từ mũi tàu, ³¹Phao-lô nói với viên đại-đội-trưởng và với bọn lính: “Trừ phi các người này ở lại trong tàu, chính các người chẳng có thể được cứu.” ³²Thế thì các binh-sĩ chặt phăng các dây của chiếc thuyền cấp-cứu, và để nó rút đi. ³³Và tới khi ban ngày sắp bắt đầu lộ ra, Phao-lô khuyến-khích tất cả bọn họ dùng một chút thức ăn, nói: “Hôm nay là ngày thứ mười bốn các người đã liên-tục thức canh và nhịn ăn, chẳng ăn gì cả. ³⁴Vì thế ta khuyến-khích các người dùng một chút thức ăn, vì điều này là cho sự bảo-tồn của các người, vì không một cọng tóc trên đầu của bất cứ một ai trong các người sẽ mất.” ³⁵Và đã nói điều này, người lấy bánh và dâng các lời cảm-tạ lên Đức Chúa TRỜI trong sự hiện-diện của tất cả, và người bẻ nó ra và bắt đầu ăn. ³⁶Và tất cả họ trở nên phấn-khởi và chính họ cũng dùng thức ăn. ³⁷Và tất cả chúng tôi trong tàu đi 276 hân. ³⁸Và khi họ đã ăn đủ, họ bắt đầu làm nhẹ tàu đi bằng cách quăng lúa mì xuống biển. ³⁹Và khi ban ngày đã đến, họ chẳng có thể nhận ra đất liền; nhưng họ nhận thấy một cái vịnh nhỏ với bãi biển, và họ quyết đem chiếc tàu vào bờ an-toàn, nếu họ có thể. ⁴⁰Vừa quăng xa các neo, họ bỏ chúng xuống biển trong khi cùng một lúc họ nói lòng dây cột bánh lái; và kéo buồm mũi cho gió thổi, họ hướng tới bãi biển. ⁴¹Nhưng đâm vào nơi 2 biển gặp nhau, họ chạy chiếc tàu mắc cạn; và mũi tàu bị mắc cạn và ở vậy bất động, song đuôi tàu bắt đầu bị vỡ vì sức mạnh của những đợt sóng. ⁴²Và kế-hoạch của các binh-sĩ là giết các tù-nhân, để không có một ai có thể lợi đi và trốn thoát; ⁴³nhưng vị đại-đội-trưởng, muốn đưa Phao-lô qua một cách an-toàn, cản chúng khỏi ý-định của chúng, và ra lệnh rằng những kẻ có thể lợi nên nhảy xuống biển trước nhất và bơi vào đất liền, ⁴⁴và phần còn lại nên theo sau, một số người trên các tấm ván, và những kẻ khác trên các vật khác nhau từ chiếc tàu. Và vì vậy xảy ra rằng tất cả bọn họ đều được đưa vào đất liền an-toàn.

Phao-lô bị rớt quần trên đảo Man-tơ (28.1-28.10)

28¹Và khi họ đã được đưa qua một cách an-toàn, thì chúng tôi tìm ra rằng đảo này được gọi là Man-tơ. ²Và các thổ-dân tỏ lòng tốt lạ thường đối với chúng tôi; vì mùa mưa đã bắt đầu và vì mùa lạnh, họ nhen lửa và tiếp đãi tất cả chúng tôi. ³Nhưng khi Phao-lô đã gom được một bó củi và để chúng trên ngọn lửa, một con rắn lục bò ra bởi cơ sức nóng, và quần chặt tay của người. ⁴Và khi các thổ-dân thấy con sinh-vật ấy đeo lòng-thông từ tay của người, họ nói với nhau: “Không nghi-ngờ gì nữa, người này là kẻ sát-nhân, và đầu hắn đã được cứu khỏi biển, công-lý đã chẳng cho phép hắn sống!” ⁵Tuy nhiên người giữ con sinh-vật vào trong lửa và không bị tổn thương gì cả. ⁶Song họ đang đợi người sắp sung lên hay thành-linh ngã xuống chết. Nhưng sau khi họ đã đợi một thời-gian lâu và đã thấy chẳng có gì bất thường xảy ra cho người, họ đổi ý của họ và nói rằng người là một vị thần.

⁷Bảy giờ, trong vùng lân-cận của chỗ đó có khu đất thuộc về người có uy-thể của đảo, tên là Búp-li-u, đón tiếp ân cần chúng tôi và tiếp đãi chúng tôi một cách lịch-sự trong 3 ngày. ⁸Và xảy ra rằng cha của Búp-li-u nằm bệnh trên giường với cơn sốt tái-xuất và kiết-ly; và Phao-lô đi vào trong để thăm người và sau khi người đã cầu-nguyện, người đặt tay mình trên người và chữa lành cho người. ⁹Và sau khi việc này đã xảy ra, phần còn lại dân trên đảo có các bệnh đến cùng người và được chữa lành. ¹⁰Và họ cũng tôn-trọng chúng tôi bằng nhiều cử-chỉ tôn-kính; và khi chúng tôi sắp thượng buồm, họ cung-cấp cho chúng tôi những thứ nhu-yếu.

Phao-lô sống dưới sự canh-giữ tại Rô-ma (28.11-28.16)

¹¹Và hết 3 tháng, chúng tôi thượng buồm trên một chiếc tàu người A-léc-xan-tri đã tránh mùa đông tại đảo, và tàu có hình Huynh-đệ Sinh Đồi làm huy-hiệu của tàu. ¹²Và sau khi chúng tôi ghé lại Sy-ra-cu-sơ, chúng tôi ở lại đó 3 ngày. ¹³Và từ đó chúng tôi đi thuyền vòng quanh và tới Rê-ghi-um, và 1 ngày sau gió nam nổi lên, và vào ngày thứ hai chúng tôi tới Bu-xô-lơ. ¹⁴Ở đó chúng tôi tìm được một số anh em, và được mời ở lại với họ 7 ngày; và như vậy chúng tôi tới Rô-ma. ¹⁵Và anh em, khi họ nghe về chúng tôi, đã đến từ chỗ xa tận Chợ Áp-bi-u và Ba Quán để gặp chúng tôi; khi Phao-lô thấy họ, thì người tạ ơn Đức Chúa TRỜI và lấy can-đảm.

¹⁶Và khi chúng tôi vào Rô-ma, Phao-lô được phép ở một mình, với lính canh-giữ người.

Phao-lô làm chứng cho các người Giu-đa tại Rô-ma (28.17-28.31)

¹⁷Và xảy ra rằng sau 3 ngày người gọi các người có uy-thể của dân Giu-đa lại với nhau, và khi họ đã đến với nhau, người nói với họ: “Thưa anh em, đầu tôi đã chẳng làm một điều gì chống lại dân-tộc của chúng ta, hay các phong-tục của tổ-phụ chúng ta, nhưng mà tôi cũng đã bị nộp làm tù-nhân từ Giê-ru-sa-lem vào tay của dân Rô-ma. ¹⁸Và khi họ đã xét-hỏi tôi, họ muốn thả tôi vì chẳng có lý-do gì đáng chết trong tôi. ¹⁹Nhưng khi dân Giu-đa nói chống lại tôi, tôi bị bắt buộc phải kháng-cáo lên Sê-sa; chẳng phải rằng tôi có sự buộc tội gì chống lại quốc-gia của tôi. ²⁰Vì lý-do này bởi vậy, tôi đã yêu-cầu xin gặp anh em và nói chuyện với anh em, vì tôi đang mang xiềng này vì cơ niềm hy-vọng của Y-sơ-ra-ên.” ²¹Và họ nói với người: “Chúng tôi đã chẳng nhận được các thơ từ Giu-đê nói gì về anh, cũng chẳng có một ai trong anh em đến đây và đã thuật lại hay nói một điều gì xấu về anh. ²²Song chúng tôi muốn nghe từ anh điều anh nghĩ; vì về giáo-phái này, chúng tôi được biết rằng nó bị nói nghịch khắp nơi.”

²³Và khi họ đã định một ngày cho người, họ đến cùng người nơi trọ của người bằng một số rất đông; và người giải-thích cho họ bằng việc làm chứng long-trọng về vương-quốc của Đức Chúa TRỜI, và cố thuyết-phục họ về Giê-xu, từ cả Luật-pháp của Môi-se lẫn từ các Tiên-tri, từ sáng cho đến chiều. ²⁴Và một số người được thuyết-phục bởi các điều đã nói, song các người khác không tin. ²⁵Và khi họ không đồng ý với nhau, họ bắt đầu ra về sau khi Phao-lô đã nói một lời từ-giã: “Đức Thánh-Linh đã nói đúng qua tiên-tri Ê-sai cùng tổ-phụ của các người, ²⁶rằng:

biển, xem đầu trên đây để biết chiều sâu đáy biển

¹1 pha-đôm = 6 phít = 1m3048 x 6 = 1m83

**Công-vụ Các Sứ Đồ
(Công-vụ 28.27-28.31)**

‘HÃY ĐI TỚI DÂN NÀY VÀ NÓI “VỚI VIỆC NGHE, VÀ SẼ KHÔNG HIỂU, VÀ VIỆC THẤY CÁC NGƯỜI SẼ THẤY, NHUNG SẼ KHÔNG NHẬN-BIỆT.

²⁷VÌ TÂM CỦA DÂN NÀY ĐÃ TRỞ NÊN ĐÀN-ĐỌN, VÀ VỚI CÁC TAI CỦA CHÚNG, CHÚNG KHÓ MÀ NGHE, VÀ CHÚNG ĐÃ NHẢM MẮT CỦA CHÚNG LẠI; NẾU KHÔNG CHÚNG CÓ THỂ THẤY VỚI CÁC MẮT CỦA CHÚNG, VÀ NGHE VỚI CÁC TAI CỦA CHÚNG, VÀ HIỂU VỚI TÂM CỦA CHÚNG VÀ TRỞ LẠI, VÀ TA SẼ CHỮA LÀNH CHO CHÚNG.”⁽¹⁾

²⁸Bởi vậy hãy để các người được biết rằng: sự cứu-rỗi này của Đức Chúa TRỜI đã được sai đến dân Ngoại-bang; họ sẽ lắng nghe⁽²⁾.” ²⁹[Và khi người đã nói các lời này, dân Giu-đa ra đi, có một cuộc tranh-luận lớn giữa chính họ.]⁽³⁾

³⁰Và người ở lại đó trọn 2 năm trong chỗ ở chính mình thuê, và hoan-nghênh tất cả những ai đến cùng mình, ³¹thuyết-giảng vương-quốc của Đức Chúa TRỜI và giảng-day về Chúa Giê-xu Đấng Christ với tất cả sự coi mở, chẳng bị cản trở.

---

¹Ê-sai 6.9-6.10

²Thánh-thi 98.3

³bản khác không có câu này